

Īpašais ziņojums

ES atbalsts skolu digitalizācijai:

ir veikti ievērojami ieguldījumi, bet dalībvalstīs
trūkst stratēģiskas mērķorientācijas
ES finansējuma izmantošanā

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Saturs

	Punkts
Kopsavilkums	I–VIII
Ievads	01–16
Digitālā izglītība un skolu digitalizācija	01–06
Komisijas Digitālās izglītības rīcības plāns	07–10
ES mērķrādītājs līdz 2025. gadam nodrošināt skolu pieslēgumu internetam ar ātrumu viens gigabits sekundē	11
ES finansiālais atbalsts	12
ES līdzekļu pārvaldība un izmantošana	13–16
Revīzijas tvērums un pieeja	17–24
Apsvērumi	25–82
Dalībvalstis tikai ierobežotā mērā izmantoja Komisijas atbalstu savu skolu digitalizācijai	25–41
Lielākā daļa dalībvalstu bija pieņēmušas īpašas stratēģijas skolu digitalizācijai	25–29
Tikai dažas dalībvalstis savās stratēģijās bija iekļāvušas Rīcības plāna elementus	30–33
Daudzas skolas nebija informētas par Komisijas darbībām skolu digitalizācijas jomā	34–38
Digitalizācijai nebija prioritātes skolu stratēģiskās partnerības projektos	39–41
ES finansiālais atbalsts veicināja skolu digitalizāciju, taču bija vērojamas nepilnības finansējuma piešķiršanā	42–75
ES finansētās darbības ne vienmēr bija labi iestrādātas valstu skolu digitalizācijas stratēģijās	42–48
ES finansējums deva iespēju dalībvalstīm atbalstīt skolu digitalizāciju, bet dažkārt tas tikai aizstāja jau piešķirtu valsts finansējumu	49–50
ES finansētās darbības veicināja skolu digitalizāciju, bet nav skaidri noteikti ANM finansēto pasākumu sagaidāmie rezultāti	51–55
Skolas netika pietiekami iesaistītas vajadzību noteikšanā, un tāpēc samazinājās ES finansējuma ietekme	56–59
Daudzas skolas vēl neizmanto digitalizācijas potenciālu	60–68

Tikai dažas dalībvalstis izvērtē rezultātus, kas sasniegti ar ES atbalstu skolu digitalizācijai	69–75
Tikai dažas skolas var izmantot gigabitu savienojamību	76–82
Daudzu skolu faktiskā savienojamība joprojām ir zemā līmenī	76–79
Dažas dalībvalstis varētu nesasniegt 2025. gada gigabitu savienojamības mērķrādītāju	80–82
Secinājumi un ieteikumi	83–92

Pielikumi

I pielikums. ANM finansētie pasākumi skolu digitalizācijai

II pielikums. Šīs revīzijas nolūkā apmeklētās skolas un projekti

III pielikums. ERP skolu aptauja

IV pielikums. Mūsu apmeklētajās dalībvalstīs īstenoto ANM pasākumu skolu digitalizācijas atbalstam atskaites punkti un mērķrādītāji

Saīsinājumi

Glosārijs

Komisijas atbildes

Laika grafiks

Revīzijas darba grupa

Kopsavilkums

I Eiropas Savienībā dalībvalstis ir pilnībā atbildīgas par izglītības politikas izstrādi un savu skolu organizāciju. ES papildina un atbalsta dalībvalstu darbības un sniedz ievērojamu finansiālu atbalstu skolu digitalizācijai. Šajā nolūkā tā izmanto dažādus instrumentus, piemēram, kohēzijas politikas fondus, Atveseļošanas un noturības mehānismu un programmu “*Erasmus+*”. No 2014. līdz 2026. gadam ir izmaksātas vai tiks izmaksātas ievērojamas summas, īstenojot kādu no šīm programmām, lai stiprinātu digitālo izglītību.

II Šajā revīzijā mēs izvērtējam no ES budžeta finansētās darbības digitālās izglītības atbalstam skolās. Mēs pārbaudījām, vai Komisijas darbības sekmīgi atbalstīja skolu digitalizāciju. Mēs vērtējam arī to, vai valsts, reģionālās un vietējās iestādes dalībvalstīs izmantoja pieejamo ES finansējumu, kā paredzēts, lai atbalstītu skolu digitalizāciju, un vai skolu pieslēgums gigabitu internetam bija pietiekams ES mērķrādītāju sasniegšanai. Mūsu ziņojuma mērķis ir palīdzēt Komisijai un dalībvalstu valsts un reģionālajām iestādēm efektīvāk risināt problēmas, kas saistītas ar skolu digitalizāciju 2021.–2027. gada periodā. Mēs secinām, ka kopumā šie pasākumi palīdzēja skolām to digitalizācijas centienos, bet dalībvalstīm trūka stratēģiskas mērķorientācijas ES finansējuma izmantošanā.

III Komisija 2018. gadā pieņēma Digitālās izglītības rīcības plānu, lai atbalstītu dalībvalstis problēmu risināšanā digitālās izglītības jomā. Šis plāns ietvēra skolas. Tomēr dalībvalstis, kuras apmeklējām, vai nu nebija integrējušas rīcības plāna mērķus savās valsts (vai reģionālajās) stratēģijās, vai atjauninājušas savas stratēģijas 2021.–2027. gada periodam, vai arī nebija izstrādājušas īpašas stratēģijas savu skolu digitalizācijai. Mēs konstatējām arī to, ka ES finansētās darbības ne vienmēr bija labi integrētas valsts vai reģionālajās skolu digitalizācijas stratēģijās, lai gan tas būtu mazinājis no ES budžeta finansēto intervences pasākumu sadrumstalotības risku un palīdzējis sasniegt lielāku ietekmi.

IV Vairumā gadījumu ES finansēto projektu īstenošanā tika sasniegti paredzētie tiešie rezultāti, taču joprojām pastāvēja faktori, kas liedza skolām pēc iespējas labāk izlietot ES finansējumu. Pasākumiem, kas finansējami no Atveseļošanas un noturības mehānisma, bija nepilnības attiecībā uz to, kā bija noteikti atskaites punkti un mērķrādītāji, kas dalībvalstīm jāasniedz, un jo īpaši rezultāti, kas jāpanāk, lai uzlabotu digitālo izglītību. Mēs konstatējām, ka izmaksu aplēses, kuras Komisija apstiprināja sarunās par valstu plāniem, attiecībā uz diviem šajā revīzijā pārbaudītajiem pasākumiem ievērojami atšķīrās

no faktiskajām izmaksām, kuras radās īstenošanas laikā. Turklāt skolas netika pietiekami iesaistītas vajadzību noteikšanā.

V Gandrīz visi izglītojamie patlaban izmanto digitālās ierīces, bet daudzas skolas joprojām ziņo par nepietiekamu aprīkojumu vai nepieciešamību turpināt izglītēt pedagogus. Mēs konstatējam arī, ka bieži vien trūkst oficiāli noteiktas pieejas IKT izmantošanai klasē, un tas liedz skolām pilnībā realizēt digitalizācijas potenciālu.

VI Komisijai nav visaptverošu datu par kopējām ES finansējuma summām, kas izlietas skolu digitalizācijai. Tikai dažas dalībvalstis izvērtē rezultātus, ko tās sasniegušas ar ES finansiālo atbalstu, lai uzlabotu digitālo izglītību skolās. Konkrētu programmu rādītāji nebija informatīvi, un tikai divās no sešām apmeklētajām dalībvalstīm bija noteiktas pieejas, kā sistemātiski uzraudzīt progresu, ko skolas bija panākušas digitalizācijas jomā, izmantojot ES finansiālo atbalstu.

VII Komisija 2016. gadā noteica mērķrādītājus dalībvalstīm līdz 2025. gadam nodrošināt skolu pieslēgumu gigabitu internetam un dot tām iespēju izmantot modernāko IT aprīkojumu un pieņemt inovatīvas mācīšanas un mācīšanās metodes. Tomēr 2022. gadā tikai neliels skaits skolu faktiski varēja izmantot pieslēgumu gigabitu internetam. Dalībvalstis izmantoja dažādas pieejas skolu savienošanas veicināšanai, bet stingras stratēģiskās plānošanas trūkums, kā arī kavēšanās īpašu programmu īstenošanā palielina risku, ka ES nerasnīs 2025. gadam noteikto mērķrādītāju attiecībā uz gigabitu internetu.

VIII Pamatojoties uz šiem secinājumiem, mēs iesakām Komisijai:

- aktīvāk veicināt Digitālās izglītības rīcības plānā paredzētās ES darbības, lai palielinātu to ietekmi;
- veikt pasākumus, lai stiprinātu saikni starp Digitālās izglītības rīcības plāna mērķiem, valstu vai reģionālajām stratēģijām un ES finansējumu skolām; un
- uzraudzīt un veicināt to, ka tiek sasniegts mērķrādītājs līdz 2025. gadam visas skolas pieslēgt gigabitu internetam.

Ievads

Digitālā izglītība un skolu digitalizācija

01 **Digitālās izglītības** mērķis ir dot izglītojamajiem iespēju gūt panākumus dzīvē, kļūt par iesaistītiem pilsoņiem un labāk integrēties darba tirgū aizvien vairāk digitalizētā pasaulē¹. Komisija savos skolu apsekojumos, kurus tā veica 2013. un 2018. gadā, jau bija novērojusi, ka īpaša politika un atbalsta pasākumi skolu līmenī, piemēram, labāks aprīkojums vai pedagogu profesionālā izaugsme, varētu veicināt labākus mācību rezultātus, kā arī to, ka informācijas tehnoloģijas izmantošana un piekļuve ātram internetam starp skolām ievērojami atšķīrās². Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) 2018. gadā veiktajā pētījumā tika uzsvērts, ka izglītojamie skolās, kas ir labi aprīkotas ar datoriem un pieslēgtas internetam, varētu sasniegt labākus mācību rezultātus³.

02 Kopš Covid-19 pandēmijas uzliesmojuma **digitālās prasmes un iemaņas**, kā arī **digitālās infrastruktūras un aprīkojuma** pieejamība ir kļuvušas par vēl būtiskākiem aspektiem visos izglītības līmeņos. Pandēmija atklāja, ka gandrīz visās dalībvalstīs skolu sistēmas nebija labi sagatavotas **attālinātām mācībām**, jo skolu pieslēgums internetam nebija pietiekams, kā arī trūka piemērota digitālā aprīkojuma gan izglītojamajiem, gan arī pedagogiem⁴. Pedagogiem bija arī pārlicecinoši un prasmīgi jāizmanto digitālās tehnoloģijas un inovatīvas mācību metodes, lai uzlabotu mācīšanas procesu, un jānodrošina, ka digitālās izglītības apgūšanā var piedalīties visi izglītojamie.

03 Eiropas Savienībā **dalībvalstis** ir atbildīgas par izglītības politikas izstrādi, skolu aprīkošanu, mācību satura pārraudzību un pedagogu un izglītojamo apmācību. Turklāt dalībvalstīs atbildību var sadalīt dažādos līmeņos (piemēram, valsts, reģionālā vai vietējā līmenī). Jebkura pārrobežu sadarbība starp dalībvalstīm izglītības jomā ir brīvprātīga un

¹ Eiropas Komisija, 2022.

² *Survey of Schools: ICT in education: benchmarking access, use and attitudes to technology in Europe's schools*, 2013, un Otrais skolu apsekojums: *ICT in Education*, 2019.

³ *PISA 2018. gada rezultāti (V sējums): Effective Policies, Successful Schools*, PISA, OECD Publishing, Parīze, 2020.

⁴ *Strengthening online learning when schools are closed: The role of families and teachers in supporting students during the COVID-19 crisis*; OECD Publishing, Parīze, 2020.

nav obligāti saistīta ar ES līdzekļu izmantošanu. Tīkmēr ES var atbalstīt un papildināt dalībvalstu darbības⁵.

04 Komisijas uzdevums skolu digitalizācijas jomā ir papildināt un atbalstīt dalībvalstu darbības, vienlaikus pilnībā respektējot to atbildību par mācību saturu un izglītības sistēmas organizāciju.

05 Lai digitālo izglītību sekmīgi īstenotu, ir jāveic arī **skolu digitalizācija** – skolās ir jānodrošina ātrgaitas internets un klasēs pedagogu un izglītojamo rīcībā jānodod aprīkojums, piemēram, klēpjdatori vai planšetdatori; ir jānodrošina, ka pedagogiem un citiem skolas darbiniekiem ir vajadzīgās digitālās prasmes, jāsaģādā atbilstoši digitālās izglītības mācību materiāli un drošas platformas, kā arī jāizmanto mūsdienīgas mācību programmas un mācību pieejas.

06 2020. gadā vairāk nekā **200 000 pamatskolu un vidusskolu** 27 dalībvalstīs bija vairāk nekā **65 miljoni reģistrētu izglītojamo un pedagogu**⁶.

Komisijas Digitālās izglītības rīcības plāns

07 2017. gada novembrī Ģēteborgas samitā Eiropas Parlaments, Padome un Komisija **Eiropas sociālo tiesību pīlāra** ietvaros paziņoja, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, apmācību un mūžizglītību, lai varētu saglabāt un iegūt prasmes, kas ļauj pilnvērtīgi piedalīties sabiedrībā un veiksmīgi mainīt darbu darba tirgū⁷. Komisija piedalījās šajās diskusijās, piedāvājot savu redzējumu par **Eiropas izglītības telpu**, lai pilnībā izmantotu izglītības un kultūras potenciālu kā nodarbinātības, sociālā taisnīguma un aktīva pilsoniskuma virzītājspēku, kā arī nodrošinātu iespēju izjust Eiropas identitāti visā tās daudzveidībā⁸. Komisija un dalībvalstis norādīja, ka inovācijas un digitālās tehnoloģijas ir galvenais faktors labākai izglītībai, un tā ir joma, kurā Eiropa atpaliek no citiem reģioniem.

⁵ LESD, 165. panta 1. punkts.

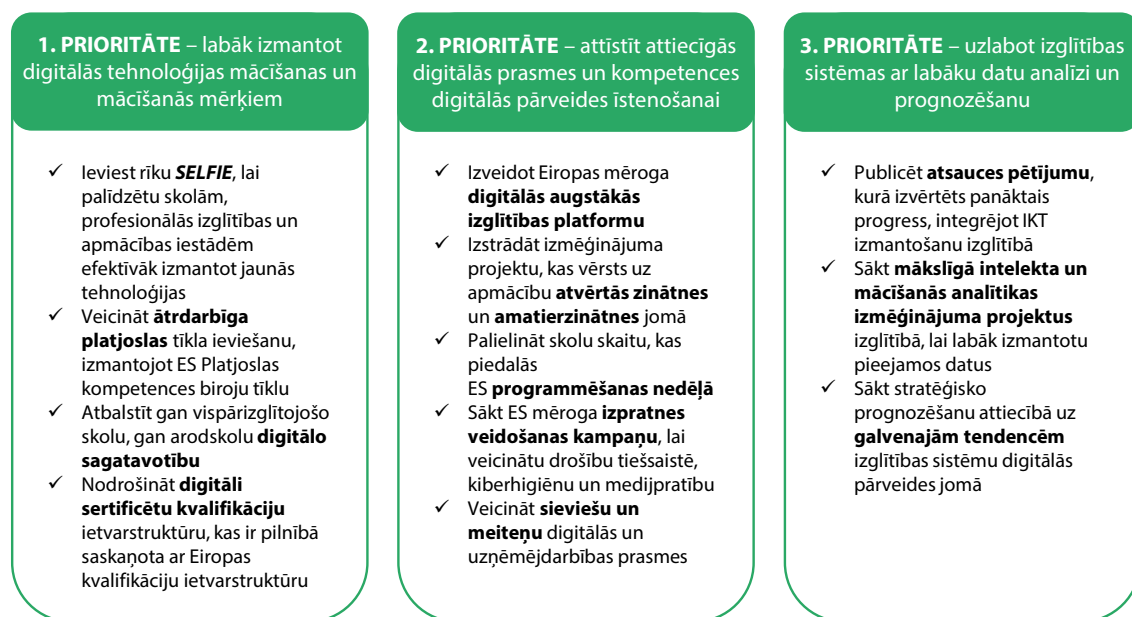
⁶ Eiropas Komisija, *Eurydice National Education Systems*.

⁷ Eiropas sociālo tiesību pīlārs, Ģēteborga, 2017.

⁸ Komisijas paziņojums par tās ieguldījumu vadītāju sanāksmē Ģēteborgā, COM(2017) 673, 14.11.2017.

08 Komisija 2018. gada janvārī pieņēma savu pirmo **Digitālās izglītības rīcības plānu** (turpmāk “Rīcības plāns”) saskaņā ar paziņojumu par tās ieguldījumu Gēteborgas samitā⁹. Plānā ir ietvertas vairākas darbības trīs prioritārajās jomās, kuras īstenojot, Komisija plānoja atbalstīt dalībvalstu vispārējās izglītības un apmācības sistēmas visās izglītības nozarēs, apmainoties ar paraugpraksi, un veicināt un paplašināt digitālās un inovatīvās izglītības prakses mērķtiecīgu izmantošanu (sk. [1. attēlu](#)).

1. attēls. Komisijas 2018. gada Digitālās izglītības rīcības plāna prioritātes

Avots: ERP.

09 Komisija savu Rīcības plānu atjaunināja 2020. gada septembrī. Atjauninātais plāns piedāvā ilgtermiņa stratēģisko redzējumu, kas aptver 2021.–2027. gada periodu. Tajā iekļauti sākotnējā Rīcības plāna galvenie elementi, bet ir ņemtas vērā arī jaunākās norises digitālās izglītības jomā. Plānā galvenā uzmanība pievērsta divām prioritārajām jomām un turpmākajos gados veicamajām svarīgākajām darbībām, kas attiecas ne tikai uz skolām, bet arī uz pēcvidusskolas izglītību (piemēram, universitātēs) vai profesionālo apmācību (sk. [2. attēlu](#)).

⁹ Komisijas paziņojums par Digitālās izglītības rīcības plānu, [COM\(2018\) 22](#), 17.1.2018.

2. attēls. Atjauninātā Digitālās izglītības rīcības plāna prioritātes (2021.–2027. gads)

1. PRIORITĀTE – veicināt augstas veiktspējas digitālās izglītības ekosistēmas attīstību

Sākt **stratēģisku dialogu ar dalībvalstīm**, lai sekmētu veiksmīgu digitālo izglītību

Sniegt ieteikumus par **tiešsaistes/attālinātām mācībām** pamatzglītības un vidējās izglītības līmenī

Izstrādāt **Eiropas digitālās izglītības satura ietvarstruktūru** un izvērtēt, vai ir iespējams izveidot **Eiropas apmaiņas platformu**, lai kopīgotu sertificētus tiešsaistes resursus un sasaistītu esošās platformas

Sākt iniciatīvu **“Connectivity4Schools”** un mudināt **dalībvalstis** izmantot ES atbalstu platjoslas pakalpojumiem, piekļuves internetam nodrošināšanai un digitālajiem rīkiem, piemēram, **SELFIE pedagogiem**

Izstrādāt **ētikas pamatnostādnes par mākslīgo intelektu (MI) un datu izmantošanu** mācīšanas un mācīšanās procesā

2. PRIORITĀTE – uzlabot digitālās prasmes un kompetences digitālās pārveides īstenošanai

Izstrādāt **kopīgas vadlinijas digitālo prasmju veicināšanai un cīņai pret dezinformāciju**

Iekļaut mākslīgā intelekta izmantošanas un digitālās prasmes **Eiropas satvarā pilsoņu digitālajai kompetencei**; atbalstīt **mākslīgā intelekta mācību resursu** izstrādi izglītības un apmācības sniedzējiem

Izveidot **Eiropas digitālo prasmju sertifikātu**, ko atzīst valdības, darba devēji un citas ieinteresētās personas visā Eiropā

Sniegt ieteikumus **par digitālo prasmju nodrošināšanas uzlabošanu** un ieviest **ES mērķrādītāju attiecībā uz izglītojamo digitālo kompetenci**

Veicināt progresīvu digitālo prasmju attīstību; paplašināt iniciatīvu **“Digitālo iespēju prakse”** un veicināt sieviešu līdzdalību zinātnē, tehnoloģiju jomā, inženierzinātnēs un matemātikā

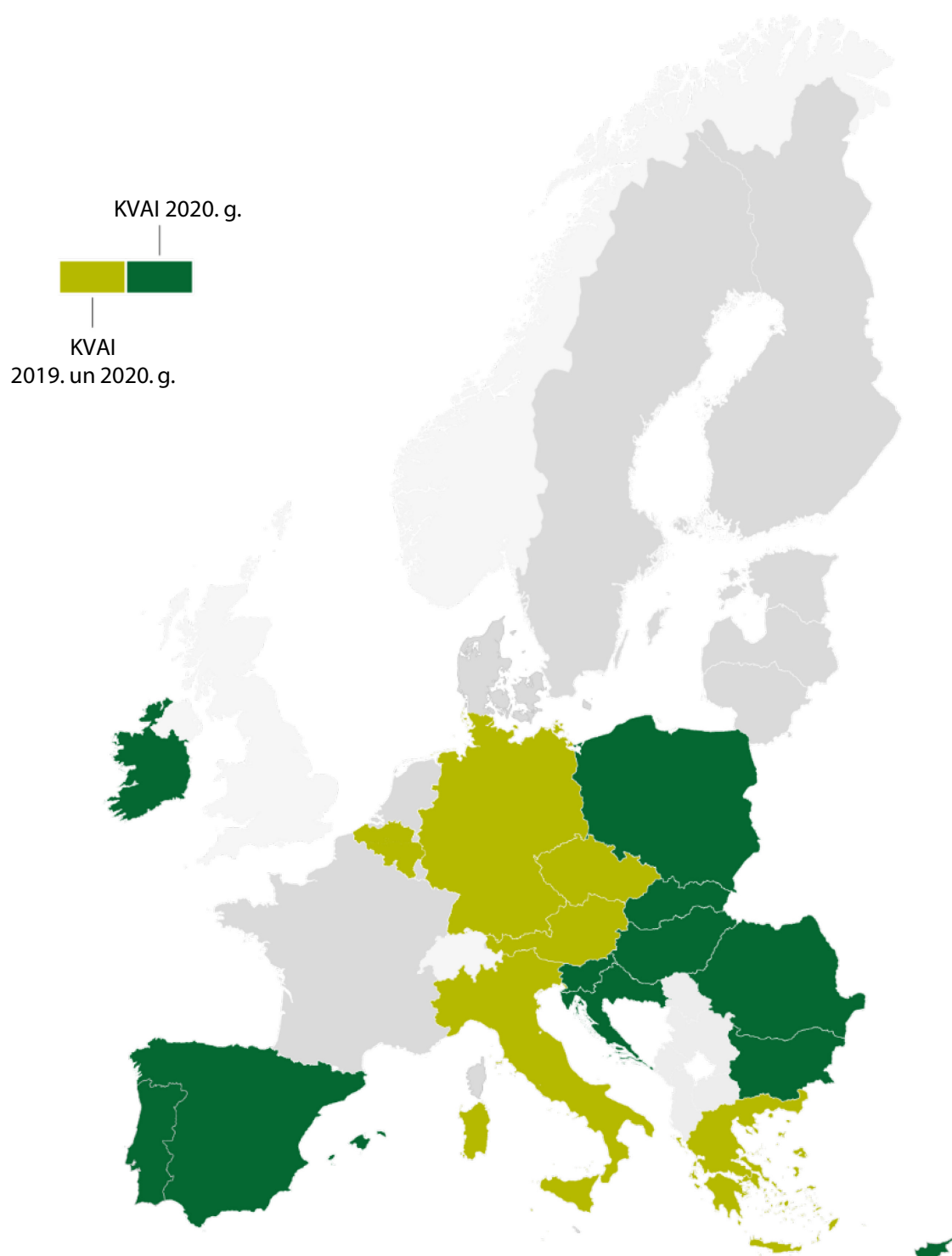

Izveidot jaunu **Eiropas digitālās izglītības centru**, lai sasaistītu valstu un reģionālās digitālās izglītības iniciatīvas un ieinteresētās personas

Avots: ERP.

10 Komisija uzskata, ka Rīcības plāns ir galvenais instruments, ar ko uzlabot digitālo prātību, prasmes un spējas visos izglītības un apmācības līmeņos un visos digitālo prasmju līmeņos. Tā izmanto plānu arī kā atsaucē dokumentu Eiropas pusgada procesā, kas ir ES ekonomikas, fiskālās, nodarbinātības un sociālās politikas koordinēšanas cikls attiecībā uz dalībvalstu budžeta un ekonomikas politiku. Minētā procesa ietvaros Padome, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumiem, sagatavoja ikgadējus konkrētām valstīm adresētus ieteikumus (KVAI) izglītības un apmācības jomā. **3. attēlā** ir nosauktas dalībvalstis, kurām Padomes ieteikums attiecas uz ieguldījumiem skolu digitalizācijā 2019. vai 2020. gadā.

3. attēls. Dalībvalstis, kurām sniegti KVAI saistībā ar skolu digitalizāciju

Avots: ERP analīze; Eiropas pusgads, konkrētām valstīm adresēti ieteikumi.

ES mērķrādītājs līdz 2025. gadam nodrošināt skolu pieslēgumu internetam ar ātrumu viens gigabits sekundē

11 Tā kā jaunajiem datu pakalpojumiem un lietojumprogrammām ir nepieciešami tīkli ar arvien lielāku jaudu, Komisija 2016. gadā noteica stratēģiskus savienojamības mērķrādītājus visiem galvenajiem sociālekonomiskajiem virzītājspēkiem, piemēram, skolām. Saskaņā ar šiem mērķrādītājiem visās skolās līdz 2025. gadam jābūt ātrdarbīgam platjoslas pieslēgumam, kas nozīmē piekļuvi interneta pieslēgumam, kurš nodrošina lejuplīnijas un augšuplīnijas datu pārraides ātrumu vismaz viens gigabits sekundē¹⁰. Skolu pieslēgums ātrdarbīgam platjoslas internetam atvieglotu inovatīvu mācīšanas un mācīšanās metožu izmantošanu, ļautu pedagogiem un izglītojamajiem gūt labumu no mūsdienīgiem mācību materiāliem un tādējādi uzlabotu digitālās prasmes. Šie mērķrādītāji bija atbilstīgi 2010. gadā pieņemtajai Digitālajai programmai Eiropai, kurā Komisija noteica, ka līdz 2020. gadam visiem ES iedzīvotājiem jābūt piekļuvei platjoslai ar ātrumu 30 Mb/s¹¹.

ES finansiālais atbalsts

12 Dalībvalstis var izmantot ES finansiālo atbalstu skolu digitalizācijai, īstenojot dažādus instrumentus, – katram no tiem ir konkrēti mērķi un iezīmes.

o Kohēzijas politikas fondi

- 2014.–2020. gada periodā ieguldījumi informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT), kā arī izglītības un apmācības pieejamības, izmantošanas un kvalitātes uzlabošanā bija Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un Eiropas Sociālā fonda (ESF), kas ir divi no kohēzijas politikas fondiem (zināmi arī kā Eiropas strukturālie un investīciju fondi jeb ESI fondi), tematiskie mērķi. ES izmanto šos fondus, lai līdzfinansētu ieguldījumus tādās jomās kā reģionu līdzsvarota attīstība un darba ņēmēju, jauniešu un visu darba meklētāju attīstība¹². 2014.–2020. gada plānošanas periodā ERAF un ESF kopējais budžets bija 329 miljardi EUR, un tiek lēsts, ka no šīs summas 44,6 miljardi EUR tika piešķirti šiem diviem tematiskajiem mērķiem. Tomēr

¹⁰ Komisijas paziņojums “Konkurētspējīga digitālā vienotā tirgus savienojamība. Virzība uz Eiropas Gigabitu sabiedrību”, COM(2016) 587, 14.9.2016.

¹¹ Komisijas paziņojums "Digitālā programma Eiropai", COM(2010) 245, 19.5.2010.

¹² Regula (ES) Nr. 1303/2013, 9. panta 2. un 10. punkts.

skolu digitalizācija nebija konkrēts fondu mērķis. Tāpēc dalībvalstīm nav jāsniedz detalizēta informācija par šim nolūkam izlietotajām summām (sk. 71. punktu).

- Laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam iniciatīvas *NextGenerationEU* (NGEU) ietvaros ir izveidota iniciatīva “Atveseļošanas palīdzība kohēzijai un Eiropas teritorijām” (*REACT-EU*), ko finansē no 2014.–2020. gada kohēzijas politikas fondiem¹³. No kopējā budžeta 44,5 miljardu EUR apmērā dalībvalstis varēja izmantot finansējumu skolu digitalizācijas atbalstam. Dalībvalstis varēja prasīt, lai *REACT-EU* pasākumi tiktu pilnībā finansēti no ES budžeta.
- 2021.–2027. gada periodā dalībvalstis savu skolu digitalizācijai var izmantot arī kohēzijas politikas finansējumu – galvenokārt ieguldījumiem piekļuves infrastruktūrā¹⁴ un digitālo prasmju apguves atbalstam¹⁵.

o **Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM)**¹⁶

ANM ir *NGEU* pagaidu instruments, kura mērķis ir mazināt Covid-19 pandēmijas ekonomisko un sociālo ietekmi. To tieši pārvalda Komisija. Dalībvalstis līdz 2026. gada beigām saņems ES atbalstu ar nosacījumu, ka tās sasniegs konkrētus snieguma mērķrādītājus un atskaites punktus attiecībā uz ieguldījumiem un reformām, kas noteikti nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos (ANP). Dalībvalstis var izmantot ES atbalstu, lai finansētu ieguldījumus digitālo prasmju attīstībā un skolu digitālajā pārkārtošanā. Mēs konstatējam, ka no ANM pieejamā kopējā budžeta 723,8 miljardu EUR apmērā (pašreizējās cenās) 21 dalībvalsts saskaņā ar to ANP vairāk nekā 11 miljardus EUR izvēlējās ieguldīt pasākumos to skolu digitalizācijas atbalstam¹⁷.

o **Programma “Erasmus+”**¹⁸

Cita starpā šī programma atbalsta IKT balstītu mācīšanu, atvērtu izglītību un inovatīvu praksi digitālajā laikmetā, kā arī tajā ir pievērsta vērība digitālajai pārveidei, attīstot digitālo gatavību, noturību un spējas.

¹³ Regula (ES) 2020/2221.

¹⁴ Regula (ES) 2021/1058 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu.

¹⁵ Regula (ES) 2021/1057, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+).

¹⁶ Regula (ES) 2021/ 241.

¹⁷ Sarakstu ar pasākumiem, kurus identificējam ANM, sk. *I pielikumā*.

¹⁸ Regula (ES) Nr. 1288/2013.

- Laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam programmas kopējais budžets bija 14,9 miljardi EUR, no kuriem aptuveni 1,6 miljardi EUR tika piešķirti starptautiskiem stratēģiskās partnerības projektiem skolu izglītības jomā, un 100 miljoni EUR bija īpaši paredzēti projektiem ar mērķi veicināt IKT izmantošanu mācīšanas un mācīšanās procesā. Komisija izmantoja programmu, arī lai finansētu darbības saskaņā ar 2018. gada Rīcības plānu.
- 2021.–2027. gada periodā programmas darbības joma ir paplašināta, lai atbalstītu darbības un projektus ar mērķi īstenot atjaunināto Rīcības plānu un skolu digitālo pārveidi¹⁹. Programmas kopējais budžets ir 26,2 miljardi EUR. Nav īpaša piešķiruma digitalizācijai, taču finansējumu var izmantot, lai atbalstītu 2021.–2027. gada darbības saskaņā ar Rīcības plānu un stratēģiskās inovācijas partnerības, tostarp digitālās izglītības projektus skolās. Digitālā pārkārtošanās ir viena no četrām programmas transversālajām prioritātēm.

o Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

Laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta²⁰ – ES instrumenta, ko tieši pārvalda Komisija un kas sniedz finansiālu atbalstu ilgtspējīgas savstarpēji savienotas infrastruktūras izveidei, – digitālā daļa nodrošina budžetu vairāk nekā 2 miljardu EUR apmērā, lai cita starpā atbalstītu 5G sistēmu izvēršanu tā dēvētajās 5G kopienās, un to var izmantot skolu savienošanai.

ES līdzekļu pārvaldība un izmantošana

13 Kohēzijas politikas programmu īstenošanā dalībvalstu valsts vai reģionālās iestādes ir atbildīgas par projektu atlasi un uzraudzību darbības programmu ietvaros un par atbalsta izmaksu. Komisija līdzfinansē ar projektu saistītās izmaksas saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti piemērojamajos vispārīgajos noteikumos un attiecīgo programmu noteikumos.

14 Saskaņā ar **ANM** dalībvalstis ievieša pasākumus, kas noteikti nacionālajos ANP. Katram ANP tiek piešķirts atbalsts saskaņā ar tajā ietverto pasākumu aplēstajām izmaksām, nepārsniedzot maksimālo summu, kas noteikta ANM regulā. Atšķirībā no kohēzijas politikas programmām ES finansējums nav saistīts ar faktiskajām izmaksām, kas radušās, bet Komisija izmaksā ANP piešķirtās summas, tiklīdz dalībvalsts ir sasniegusi

¹⁹ Regula (ES) 2021/817.

²⁰ Regula (ES) 2021/1153.

attiecīgos iepriekš noteiktos atskaides punktus un mērķrādītājus. Atskaides punkti ir kvalitatīvi sasniegumi, piemēram, finansēšanas pamatnostādņu stāšanās spēkā. Mērķrādītāji ir kvantitatīvi sasniegumi, piemēram, noteikta skaita digitālo ierīču iegāde skolām. **IV pielikumā** sniegts pārskats par mūsu apmeklēto dalībvalstu skolu digitalizācijas atbalsta pasākumu mērķrādītājiem un atskaides punktiem.

15 Parasti dalībvalstis izmanto kohēzijas politikas fondus un ANM, lai atbalstītu IKT infrastruktūru un aprīkojumu skolās, nodrošinātu pedagogu apmācību vai izstrādātu mācību materiālus (sk. **1. izcēlumu**).

1. izcēlums

Piemēri par kohēzijas politikas fondu izmantošanu skolu digitalizācijai

Grieķija finansē digitālās mācību platformas un pedagogu apmācību, izmantojot ERAF un ESF finansējumu.

Horvātijā tiek īstenota vienota darbība visu valsts skolu digitalizācijai līdz 2023. gadam, tostarp IKP aprīkojuma iegādei un pedagogu apmācībai.

Itālija atbalsta galvenokārt IT aprīkojuma iegādi skolu datorlaboratorijām (sk. **1. attēlu**) un pedagogu apmācību digitālo kompetenču jomā.

1. attēls. No ERAF finansēta datorlaboratorija Itālijas skolā

Avots: ERP.

Arī Polija izmantoja ERAF un ESF atbalstu, lai finansētu skolu pieslēgumu gigabitu internetam, aprīkotu to datorlaboratorijas, nodrošinātu pedagogu apmācību un izstrādātu digitālus mācību materiālus.

Piemēri par ANM izmantošanu, lai veiktu ieguldījumus skolu digitalizācijā

ANM ietvaros Vācijas valsts ANP bija iekļauts finansējums valsts un privāto skolu pedagogiem paredzētām ierīcēm, kas nodotas lietošanā uz noteiktu laiku, valsts digitālās izglītības platformas izveidei, kā arī izglītības izcilības centriem pedagogu digitālo prasmju tālākai attīstībai.

Grieķija atbalstīs galvenokārt digitālo aprīkojumu skolām, pedagogiem un izglītojamajiem, kā arī izglītības satura digitalizāciju un interaktīvas mācību sistēmas.

Itālija veiks ieguldījumus galvenokārt skolu pieslēguma ātrgaitas internetam nodrošināšanā, pedagogu un citu skolas darbinieku apmācībā, inovatīvās klašu telpās un skolēnu digitālo prasmju attīstīšanā.

16 Komisijas darbības skolu digitalizācijas atbalstam, tostarp Rīcības plāna atbalstam, finansē galvenokārt no programmas **“Erasmus+”**, kuru Komisija pārvalda tieši (sk. [2. izcēlumu](#)).

2. izcēlums

Komisijas darbības skolu digitalizācijas atbalstam dalībvalstīs

Lai atbalstītu skolu un citu mācību iestāžu gatavību digitalizācijai, Komisija izstrādāja **SELFIE** – bezmaksas tiešsaistes rīku, kas palīdz skolām, pedagogiem un izglītojamajiem izvērtēt savas spējas digitālajā laikmetā.

Lai veicinātu digitālo prasmju attīstību skolās, Komisija paplašināja darbību **EU CodeWeek** (ES programmēšanas nedēļa), kas tiek finansēta no programmas “Digitālā Eiropa” līdzekļiem. To vada brīvprātīgie, kuri veicina programmēšanas un digitālās prasmes, lai palīdzētu lielākam skaitam jauniešu apgūt programmēšanas pamatus un analītiski algoritmisko domāšanu.

Tiešsaistes platforma **eTwinning** sniedz atbalstu skolām, pedagogiem un izglītojamajiem IKT izmantošanā, lai sadarbotos pāri robežām, kā arī palīdz tiem kopīgi īstenot projektus. ES līdzfinansētie valstu atbalsta pakalpojumi dalībvalstīs un partnervalstīs palīdz popularizēt platformu valsts līmenī.

Visbeidzot, skolas un citas izglītības iestādes var saņemt individuālas dotācijas starptautiskiem stratēģiskās partnerības projektiem digitalizācijas jomā.

Revīzijas tvērums un pieeja

17 Šajā revīzijā mēs izvērtējam darbības skolās piedāvātās digitālās izglītības atbalstam. Mēs jo īpaši pārbaudījām:

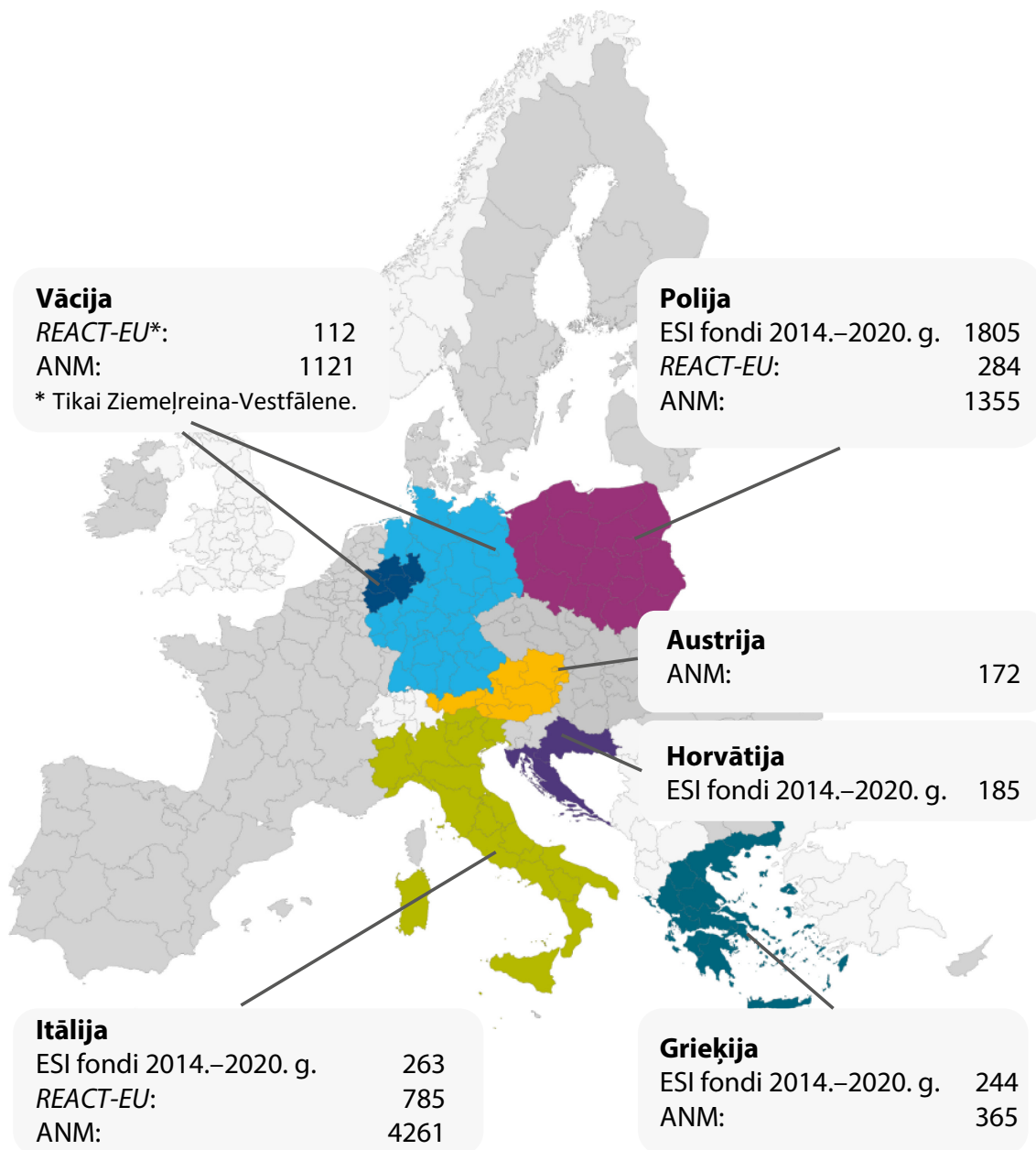
- vai Komisijas darbības, jo īpaši saskaņā ar programmu “*Erasmus+*”, sekmīgi atbalstīja skolu digitalizāciju;
- vai dalībvalstu valsts, reģionālās un vietējās iestādes izmantoja kohēzijas politikas ietvaros pieejamo ES finansējumu, kā tas bija paredzēts;
- vai, ņemot vērā ANM īstenošanu līdz 2026. gadam, dalībvalstis savos ANP pietiekami pievērsās skolu digitalizācijai; kā arī
- vai dalībvalstis valsts stratēģijās vai pieejās attiecībā uz skolu pieslēgumu gigabitu internetam bija integrējušas Komisijas stratēģisko mērķrādītāju 2025. gadam²¹ un vai skolu faktiskā savienojamība tiek veiksmīgi nodrošināta minētā mērķrādītāja sasniegšanai.

18 Šim nolūkam mēs izvēlējamies sešas dalībvalstis – Vāciju, Grieķiju, Horvātiju, Itāliju, Austriju un Poliju. Lai izvērtētu Vāciju, kur reģioniem (*federālajām zemēm*) ir ekskluzīva atbildība par izglītības politiku, mēs izvēlējamies Ziemeļreinu-Vestfāleni, kas ir reģions ar lielāko skolu un izglītojamo skaitu. Laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam šīs dalībvalstis vai nu bija izlietojušas ievērojamas kohēzijas politikas finansējuma (ESI fondu) summas savu skolu digitalizācijai, patlaban šim nolūkam izmanto *REACT-EU* atbalstu, vai arī bija iekļāvušas īpašus pasākumus atveseļošanas un noturības plānos, kas finansējami no ANM līdz 2026. gada beigām. Līdz 2021. gada beigām skolu digitalizācijai bija izmaksāti vai piešķirti aptuveni 2,6 miljardi EUR kohēzijas politikas finansējuma. Vēl 1,1 miljards EUR patlaban ir pieejams no *REACT-EU*. Turklāt vairāk nekā 7 miljardi EUR līdz 2026. gadam tiks izmaksāti četrām no šīm dalībvalstīm, kuras izvēlējās izmantot ANM šim nolūkam, ar nosacījumu, ka tās apmierinoši sasniedz atskaites punktus un mērķrādītājus, kas noteikti atveseļošanas un noturības plānos (sk. [4. attēlu](#)).

²¹ Komisijas paziņojums “Konkurētspējīga digitālā vienotā tirgus savienojamība. Virzība uz Eiropas Gigabitu sabiedrību”, COM(2016) 587.

4. attēls. ES finansējums, kas piešķirts skolu digitalizācijai mūsu apmeklētajās dalībvalstīs

(Summas miljonos EUR)

Piezīme. ESI fondi – izmaksātās summas vai summas, par kurām uzņemtas saistības, līdz 2021. gada 31. decembrim vai kas paredzētas budžetā REACT-EU. ANM finansējuma gadījumā summas ir balstītas uz aplēstajiem izdevumiem, kas iekļauti ANP un kas refinansējami, ja līdz 2026. gadam apmierinoši tiek sasniegti atskaides punkti un mērķrādītāji (sk. [I pielikumu](#)).

Avots: ERP, pamatojoties uz Komisijas un dalībvalstu datiem.

19 Visās sešās dalībvalstīs mēs iepazīnāties ar skolu digitalizācijas stratēģijām un pieejām. Mēs pārbaudījām arī izlasi, kurā iekļauta 61 darbība vai projekts, kas ir vai tiks finansēts no ERAF, ESF, ANM un programmas “Erasmus+” ar mērķi atbalstīt skolu

digitalizāciju. Mēs atlasījām šos projektus vai nu to finansiālās nozīmes dēļ, vai arī tāpēc, ka tie bija būtiski digitālajai izglītībai skolās. Savā darbā galveno vērību pievēršām tam, cik labi šie projekti bija integrēti valstu skolu digitalizācijas stratēģijās. Mēs vērtējām arī to, cik efektīvi tie bija, uzlabojot digitālo izglītību skolās. Mēs arī apmeklējām 35 skolas, kuras tādā vai citādā veidā bija izmantojušas revidētajiem projektiem piešķirto ES atbalstu (sk. [II pielikumu](#)).

20 Sadarbībā ar attiecīgajām valsts un reģionālajām iestādēm mēs veicām arī tiešsaistes aptauju, kurā piedalījās vairāk nekā 49 000 pamatskolu un vidusskolu Ziemeļreinā-Vestfālenē (Vācijā), Grieķijā, Horvātijā, Itālijā un Polijā. Šī aptauja aptvēra aptuveni ceturto daļu ES skolu. Tās mērķis bija iegūt aktuālo informāciju, kas citādi nebūtu pieejama, par skolu faktisko gigabitu savienojamību, digitālās izglītības nozīmi un ES rīku un darbību izmantošanu šajā jomā (sk. skaidrojumu [III pielikumā](#)). Mēs neiekļāvām aptaujā Austrijas skolas, jo valsts iestādes nolēma mūs neatbalstīt un neizsūtīt aptaujas anketu skolām.

21 Visbeidzot, mēs izmantojām mūsu iepriekšējo īpašo ziņojumu secinājumus, piemēram, par ātrdarbīgu platjoslas infrastruktūru pilsētu un lauku apvidos²² un par Komisijas novērtējumu par nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem²³.

22 Mēs veicām revīziju 2021. un 2022. gadā, un tā aptvēra laikposmu no 2015. līdz 2021. gadam. Mēs neiekļāvām revīzijā 2021.–2027. gada kohēzijas politikas fondu izmantošanu, jo Komisija 2022. gada jūnijā – līdz mūsu revīzijas darba uz vietas beigām – vēl nebija pabeigusi savu novērtējumu par lielākās daļas dalībvalstu programmu projektiem.

23 Mēs nolēmām veikt šo revīziju, ņemot vērā Komisijas pastiprinātos centienus atbalstīt dalībvalstis skolu digitalizācijā, kā arī, ņemot vērā ievērojamās ES atbalsta summas, kas šim nolūkam bija pieejamas dalībvalstīm, jo īpaši reaģējot uz Covid-19 pandēmiju.

24 Šīs revīzijas mērķis ir palīdzēt Komisijai un dalībvalstu valsts un reģionālajām iestādēm efektīvāk risināt problēmas, kas saistītas ar skolu digitalizāciju 2021.–2027. gada periodā.

²² Īpašais ziņojums 12/2018 "Platjosla ES dalībvalstīs: neraugoties uz gūtajiem panākumiem, ne visi stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi tiks sasniegti".

²³ Īpašais ziņojums 21/2022 "Komisijas novērtējums par nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem: kopumā atbilstīgs, bet īstenošanas riski saglabājas".

Apsvērumi

Dalībvalstis tikai ierobežotā mērā izmantoja Komisijas atbalstu savu skolu digitalizācijai

Lielākā daļa dalībvalstu bija pieņēmušas īpašas stratēģijas skolu digitalizācijai

25 Rīcības plāna mērķis ir atbalstīt dalībvalstis digitālās izglītības problēmu risināšanā, nodrošinot instrumentus, lai palīdzētu pedagogiem un pasniedzējiem labāk izmantot tehnoloģijas. Tas ietver attiecīgu digitālo prasmju attīstīšanu, kā arī labāku pierādījumu iegūšanu un analīzi. 2020. gadā atjauninātais plāns stiprināja šos mērķus (sk. [2. attēlu](#)). Mēs pārbaudījām, vai dalībvalstis, kuras apmeklējām, ir pieņēmušas vai atjauninājušas savas stratēģijas, lai atbalstītu savu skolu digitalizāciju, un vai kopš Rīcības plāna pieņemšanas 2018. gadā tās savās stratēģijās ir iekļāvušas plāna elementus, kuri attiecas uz skolām.

26 Laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam Grieķijai un Horvātijai nebija īpašas skolu digitalizācijas stratēģijas. Grieķijā 2016. gada valsts digitalizācijas stratēģijā skolu digitalizācija bija minēta kā viena no vairākām prioritātēm, kā arī bija pieminēta ES atbalsta nozīme šajā procesā. Tomēr tajā nebija noteikts skaidrs īstenošanas termiņš. Horvātija bija pieņēmusi vairākas valsts stratēģijas savienojamības un izglītības jomā, kurās bija iekļautas arī skolas, kā arī īpašu projektu skolu digitalizācijai, kura pamatā bija 2014. gada Izglītības, zinātnes un tehnoloģiju stratēģija (sk. [59. punktu](#)).

27 Attiecībā uz 2014.–2020. gada periodu Itālija jau bija izklāstījusi savu skolu digitalizācijas stratēģiju Valsts plānā skolu digitalizācijas jomā. 2020. gadā tā pieņēma valsts digitālo kompetenču stratēģiju, kas attiecās arī uz skolām.

28 Polija bija izstrādājusi vairākas vispārējas stratēģijas un visaptverošus projektus, kas attiecās uz skolu digitalizāciju. Tomēr līdz 2022. gadam vēl nebija izstrādāta ne mērķtiecīga stratēģija izglītības (tostarp skolu) digitalizācijai, ne arī plāns ANP īstenošanai.

29 Vācija 2019. gadā bija izstrādājusi īpašu valsts atbalsta programmu skolu digitalizācijai (*DigitalPakt Schule 2019–2024*). Turklāt reģionālā līmenī Ziemeļreina-Vestfālē 2020. gadā pieņēma īpašu stratēģiju skolām (*Digitalstrategie Schule NRW*).

– *Lehren und Lernen in der digitalen Welt*), un arī Austrija bija pieņēmusi savu stratēģiju (*8 Punkte Plan*).

Tikai dažas dalībvalstis savās stratēģijās bija iekļāvušas Rīcības plāna elementus

30 Tikai Itālija attiecīgajā stratēģijā atsaucās uz Rīcības plānu. Attiecīgā ministrija ar savām darbībām jau bija atbalstījusi katru no 2018. gada plānā paredzētajām darbībām un plānoja to darīt, īstenojot valsts digitālo kompetenču stratēģiju.

31 Vācijā reģioni bija vienojušies par vadlīniju sistēmu digitālajai izglītībai, kas bija balstīta uz *DigComp* – Eiropas satvaru pilsoņu digitālai kompetencei. Tajā ir aprakstītas būtiskākās prasmes, kas iedzīvotājiem nepieciešamas, lai piedalītos digitālajos procesos, un tas attiecas arī uz skolām. Tomēr apmeklētā reģiona stratēģijā nebija skaidri iekļauti citi Rīcības plāna elementi.

32 Grieķijā līdz 2022. gada beigām neviena no stratēģijām nebija saistīta ar Rīcības plānu, savukārt Horvātijā iestādes atjaunināto plānu noteica par pamatu, lai sagatavotu Valsts izglītības sistēmas attīstības plānu 2022.–2027. gadam, taču līdz 2022. gada beigām nebija noteikušas konkrētas darbības.

33 Austrijā Rīcības plāns netika uzskatāmi ņemts vērā, sagatavojot valsts stratēģiju, galvenokārt tāpēc, ka tās galvenie elementi tika izstrādāti pirms plāna publicēšanas 2018. gadā. Polijā nevienā no stratēģijām nebija minēti vai skaidri iekļauti Rīcības plāna elementi, lai gan mūsu revīzijas apmeklējumā pārliecinājāmies, ka daži projekti bija atbilstīgi dažām no tā prioritārajām darbībām.

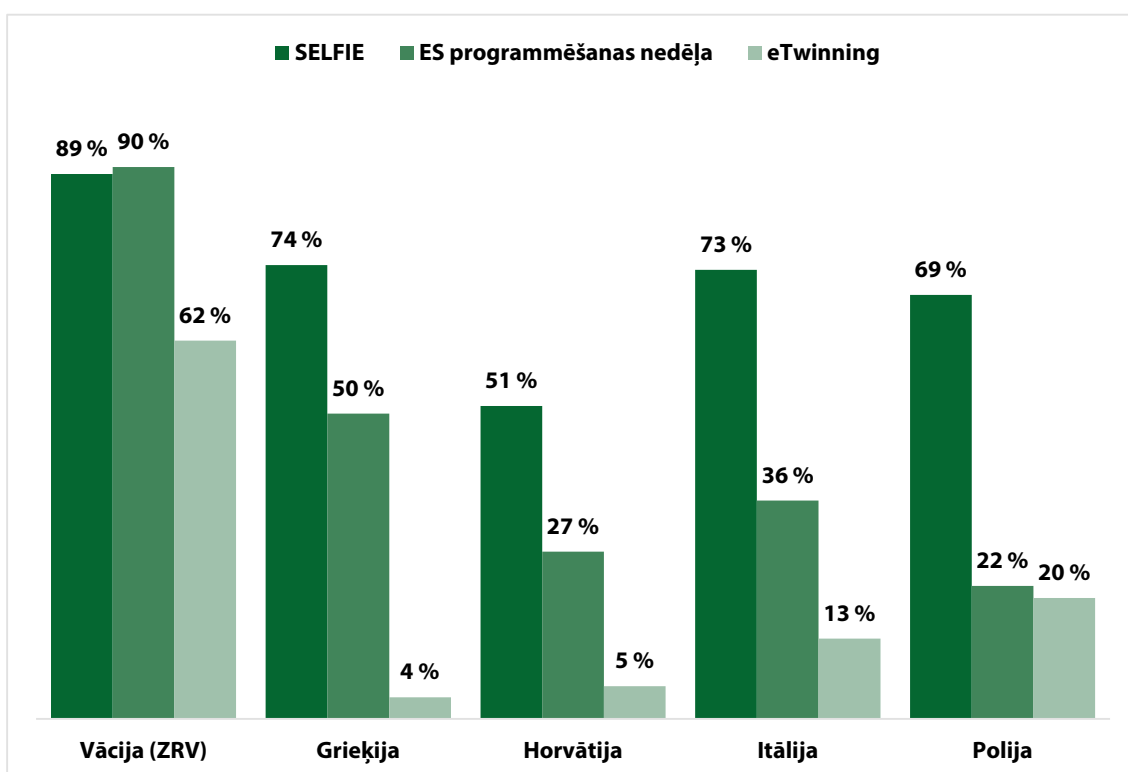
Daudzas skolas nebija informētas par Komisijas darbībām skolu digitalizācijas jomā

34 Ar Rīcības plānu Komisija tieši atbalsta skolu digitalizāciju, nodrošinot bezmaksas tiešsaistes rīkus un darbības, kas pieejamas visām skolām. Būtiskākie no tiem bija *SELFIE*, ES programmēšanas nedēļa un *eTwinning* (sk. [2. izcēlumu](#)). Tāpēc mēs pārbaudījām, cik efektīvi Komisija ar šīm darbībām uzrunāja dalībvalstu skolas.

35 Komisija mūs informēja, ka kopumā vairāki miljoni izglītojamo un citu personu daudzās dalībvalstīs, kā arī ārpus ES, ir izmantojuši *SELFIE*, ES programmēšanas nedēļu un *eTwinning*. Piemēram, līdz 2022. gada beigām *SELFIE* vietnē bija reģistrējušies vairāk nekā 3 miljoni izglītojamo un pedagogu no vairāk nekā 20 000 Eiropas Savienības skolu.

Tomēr, kad mēs aptaujājām uzdevām jautājumus skolām par šiem rīkiem, lielākā daļa norādīja, ka šie rīki tām nav zināmi vai ka tās tos nav izmantojušas. Mūsu aptaujas rezultāti arī apstiprināja, ka jaunākā iniciatīva *SELFIE* bija skolām vismazāk zināmais rīks, un tam sekoja ES programmēšanas nedēļa. Turpretī tikai dažas skolas Grieķijā, Horvātijā un Itālijā nebija informētas par *eTwinning* (sk. [5. attēlu](#)).

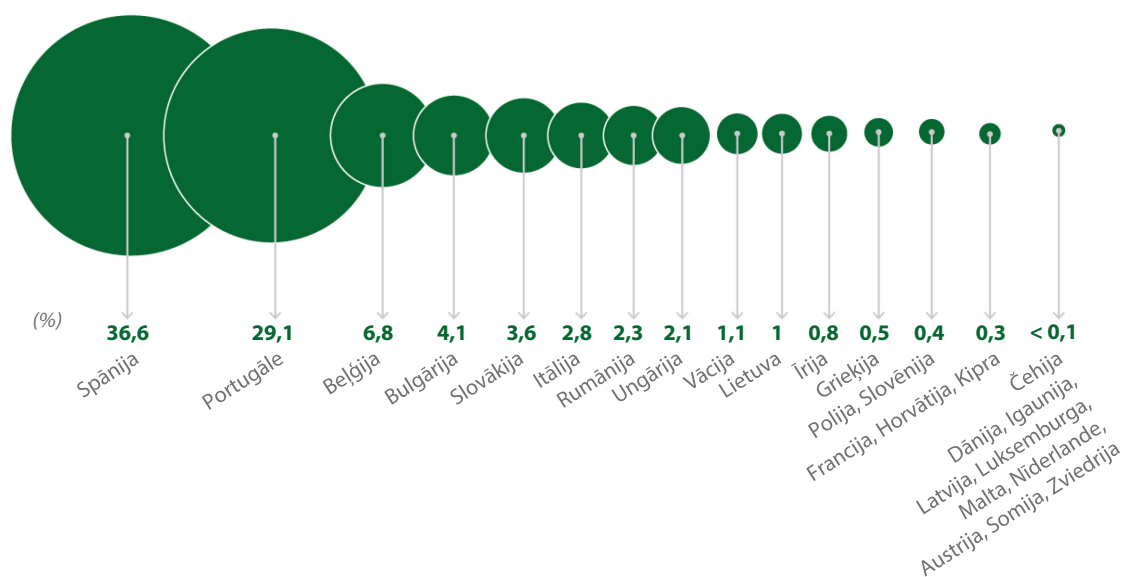
5. attēls. Aptaujāto skolu īpatsvars, kuras nebija informētas par atlasītajām Komisijas darbībām skolu digitalizācijas atbalstam

Avots: ERP aptauja.

36 Mūsu veiktā analīze, izskatot Komisijas datus un *Eurostat* 2020. gada skolu statistiku, kas aptver visas dalībvalstis, arī liecina par to, ka dalībvalstīs ievērojami atšķirās to izglītojamo un pedagogu īpatsvars, kuri izmantoja *SELFIE*. Spānijā un Portugālē bija labākie rādītāji, savukārt citās dalībvalstīs skolas gandrīz nemaz neizmantoja šo rīku (sk. [6. attēlu](#)).

6. attēls. To izglītojamo un pedagogu īpatsvars dalībvalstīs, kuri izmantoja *SELFIE*

Avots: ERP, pamatojoties uz Komisijas un Eurostat datiem.

37 Dalībvalstīs, kuras apmeklējām, mēs konstatējām, ka galvenais iemesls, kāpēc rīks *SELFIE* netika izmantots, bija tas, ka atsevišķas skolas nebija par to informētas, kā arī tas, ka šis rīks nebija integrēts valsts vai reģionālajās digitālās izglītības stratēģijās. Horvātijā un Austrijā skolas izmantoja valsts rīkus ar līdzīgām funkcijām, kuri bija izstrādāti pirms *SELFIE*. Mēs atzīmējam, ka *SELFIE* vispārējais mērķis var tikt apdraudēts, ja tam jākonkurē ar rīkiem un procesiem, kurus skolas jau izmanto. Komisija lielo reģistrēto lietotāju skaitu Spānijā un Portugālē (šīs dalībvalstis nebija iekļautas mūsu valstu izlasē) skaidroja ar to, ka valstu izglītības ministrijas aktīvi veicināja *SELFIE* izmantošanu skolās.

38 Tāpat ievērojami atšķīrās arī *eTwinning* darbību izmantošana apmeklētajās dalībvalstīs. Piemēram, Itālijā attiecīgā ministrija organizēja īpašas mācības, lai atbalstītu pedagogus rīka izmantošanā un popularizētu iniciatīvu skolās. Citās dalībvalstīs valsts vai reģionālās izglītības ministrijas nebija īpaši mudinājušas skolas piedalīties ES pasākumos vai nebija tos integrējušas mācību programmā.

Digitalizācijai nebija prioritātes skolu stratēģiskās partnerības projektos

39 Atbalstot stratēģiskās partnerības, kurās iesaistās skolas un citas organizācijas, kas aktīvi darbojas izglītības jomā, Komisijas mērķis ir atbalstīt inovatīvas prakses izstrādi, nodošanu un/vai īstenošanu organizatoriskā, vietējā, reģionālā, valsts vai Eiropas līmenī. Lai gan digitalizācija nebija skaidri noteikts programmas “*Erasmus+*” mērķis 2014.–2020. gada periodā, Komisijas pamatnostādnes mudināja skolas pieteikties projektos,

kas veicināja IKT balstītu mācīšanu, atvērtu izglītību un inovatīvu praksi digitālajā laikmetā. Kopš 2020. gada pamatnostādnēs ir vēl vairāk uzsvērtas augstas veiktspējas digitālās izglītības ekosistēmu attīstība un digitālo tehnoloģiju labāka izmantošana mācīšanas un mācīšanās procesā. Tāpēc mēs pārbaudījām, kādā mērā programma “Erasmus+” ir palīdzējusi skolām digitalizācijas centienos.

40 Saistībā ar programmu “Erasmus+” mēs konstatējām, ka Komisija nav precizējusi jēdziena “digitalizācija” definīciju, kā arī nav skaidri noteikusi ietekmi, kas jāpanāk, izmantojot finansējumu. Projektu atlases kritērijos nebija īpaši uzsvērti ar IKT saistīti projekti vai skolu digitalizācija. Pirms Covid-19 pandēmijas tika īstenoti vairāk nekā 8700 skolu partnerību un skolu un citu organizāciju stratēģisko partnerību projekti, ko Komisija bija apstiprinājusi kopš 2015. gada. Saskaņā ar mūsu aplēsēm tikai neliela daļa mūsu apmeklētajās dalībvalstīs īstenoto projektu bija vērsti uz digitālo kompetenču uzlabošanu vai jaunu, IKT balstītu mācību metožu ieviešanu skolās. 2020. gada augustā, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, Komisija izsludināja papildu uzaicinājumu, kuram tā piešķīra vēl 100 miljonus EUR gatavības digitālajai izglītībai veicināšanai; tie tika novirzīti skolām un citām izglītības iestādēm²⁴. Tomēr līdz 2022. gadam uzaicinājuma ietvaros finansiāli atbalstītie projekti vēl nebija pabeigti un rezultāti vēl nebija pieejami.

41 Attiecībā uz mūsu izveidoto izlasi ar 10 stratēģisko partnerību projektiem, kuros bija iekļauti digitalizācijas elementi un kuri bija uzsākti pirms 2020. gada, mēs konstatējām: ja attiecīgo projektu īstenošanu neaizkavēja Covid-19 pandēmija, tika sasniegti paredzētie projektu tiešie rezultāti un sniegts atbalsts dalībniekiem, nodrošinot inovatīvus mācīšanās un mācīšanas risinājumus. Tomēr to ietekme galvenokārt aprobežojās ar ietekmi uz dalībniekiem. Tie nebija iestrādāti valsts vai reģionālajās digitalizācijas stratēģijās vai saistīti ar tām, un koordinācija ar citām ES vai valstu finansētām darbībām nebija obligāta. Tikai divos no mūsu revidētajiem projektiem jaunās mācību pieejas bija kļuvušas par skolas mācību programmas neatņemamu daļu. Tomēr arī attiecībā uz šiem projektiem nebija pieejama informācija par to, vai pieejas ir izplatītas skolām, kuras projektā nepiedalījās.

²⁴ *Coronavirus response: Extraordinary Erasmus+ calls to support digital education readiness and creative skills.*

ES finansiālais atbalsts veicināja skolu digitalizāciju, taču bija vērojamas nepilnības finansējuma piešķiršanā

ES finansētās darbības ne vienmēr bija labi iestrādātas valstu skolu digitalizācijas stratēģijās

42 Dalībvalstu vai reģionu stratēģiska un koordinēta pieeja ieguldījumiem skolu infrastruktūrā, pedagogu profesionālajā pilnveidē, kā arī e-satura un digitālās mācīšanas metožu pieejamības veicināšanā var nodrošināt lielāku ietekmi uz digitālās izglītības integrēšanu skolās. Ņemot to vērā, mēs pārbaudījām, vai ES finansētās darbības dalībvalstīs, kuras apmeklējām, bija vismaz veiksmīgi iestrādātas aktuālajās valsts vai reģionālajās skolu digitalizācijas stratēģijās.

43 Mēs konstatējām, ka ES finansētās darbības ne vienmēr bija veiksmīgi iestrādātas valsts skolu digitalizācijas stratēģijās. Tas skaidrojams arī ar to, ka ne ES, ne arī valstu tiesību aktos nav šādas juridiskas prasības. Ņemot vērā šo kontekstu, mēs atzīmējam, ka pārdomātas specializācijas stratēģijās, kas bija priekšnoteikums, lai dalībvalstis vai reģioni saņemtu kohēzijas politikas finansējumu investīcijām pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovācijas jomā, nebija skaidri paredzētas darbības ar mērķi īstenot skolu digitalizāciju²⁵.

44 Vācijā (Ziemeļreinā-Vestfālenē) stratēģija *Digitalstrategie Schule NRW* ietvēra ierīču aizdošanu pedagogiem (ANM finansējums) un izglītojamajiem (*REACT-EU* finansējums). Tomēr ne plānotā valsts izglītības platforma, ne arī atbalsts izglītības izcilības centriem (sk. [1. izcēlumu](#)) nebija iekļauti nevienā digitalizācijas stratēģijā. Līdz 2022. gada vidum tie bija atsevišķi pasākumi skolu digitalizācijas atbalstam, jo nebija pārvaldības satvara, kas nodrošinātu, ka federālās zemes, kuras ir galvenās izglītības sistēmas dalībnieces Vācijā un kurām ir ekskluzīva atbildība par izglītību skolās, izmanto plānotos pakalpojumus savās skolās. Mēs uzskatām, ka tas var ievērojami mazināt minēto pasākumu radīto pievienoto vērtību skolām.

45 Grieķijā un Polijā ES finansētie projekti, piemēram, ierīču iegāde, 2014.–2020. gada periodā nebija iekļauti īpašā skolu digitalizācijas stratēģijā. Īstenojot vispārēju stratēģiju ar mērķi izstrādāt mūsdienīgas IKT balstītas mācīšanas metodes un veicināt to plašāku izmantošanu visos izglītības līmeņos un veidos, Horvātija skolu digitalizāciju bija iekļāvusi vienā projektā, kuru sāka īstenot 2015. gadā, un tas deva iespēju Horvātijai izmantot lielā mērā holistisku pieeju tās skolu digitalizācijai. Austrijas skolu digitalizācijas atbalsta

²⁵ Regula (ES) Nr. 1303/2013, 19. pants kopā ar XI pielikumu.

stratēģijā ES finansētajām darbībām bija galvenā nozīme, jo ierīču nodrošināšana izglītojamajiem bija tās finansiāli svarīgākais elements.

46 Lai gan Itālijā dažas darbības, ko finansēja no 2014.–2020. gada kohēzijas politikas programmām, bija veiksmīgi iestrādātas Valsts skolu digitalizācijas plānā (sk. 27. punktu), jaunajā rīcības plānā, ar ko tika atbalstīta jauna vispārēja stratēģija digitālo kompetenču jomā, skolu digitalizācijas darbības bija pieminētas tikai tāpēc, ka tos bija paredzēts finansēt no ANM. Tomēr, lai gan Itālija 2022. gada jūnijā bija pieņēmusi plānu “Skola 4.0” ar mērķi iekārtot skolās inovatīvas klašu telpas, tā nebija atjauninājusi savu konkrēto stratēģiju skolu digitalizācijas jomā. Tādējādi trūkst precizējuma, kā citas no 2021.–2027. gada kohēzijas politikas programmām finansētās ES darbības vai valsts finansētas darbības, kas bija vajadzīgas, lai nodrošinātu pilnīgu ANM finansēto darbību efektivitāti, papildinās ANM finansētās darbības.

47 Grieķija plāno skolu digitalizācijā veikt būtiskus ieguldījumus, kas līdz 2025. gadam tiks finansēti no ANM (sk. [I pielikumu](#)), un tā 2021. gadā nāca klajā ar visaptverošu sabiedrības un ekonomikas digitālās pārveides stratēģiju (“Digitālās pārveides Bībele 2020.–2025. gadam”), kas aptver arī izglītības jomu un skolas. Tomēr līdz 2022. gadam bija veikti tikai aptuveni aprēķini par finansējumu, kas vajadzīgs darbībām, lai papildinātu ANM finansētos pasākumus, un attiecīgā ministrija izglītības nozares prioritātes nebija iestrādājusi konkrētos rīcības plānos.

48 Tā kā mūsu apmeklētajās dalībvalstīs ES finansētās darbības parasti (izņemot Horvātiju) bija atsevišķi intervences pasākumi, piemēram, ierīču iegāde pedagogu vai izglītojamo vajadzībām vai pedagogu apmācība, un tā kā tās nebija integrētas attiecīgajās valsts vai reģionālajās stratēģijās, rodas ES finansējuma fragmentāras izmantošanas risks, tādējādi negatīvi ietekmējot tā potenciālo ietekmi.

ES finansējums deva iespēju dalībvalstīm atbalstīt skolu digitalizāciju, bet dažkārt tas tikai aizstāja jau piešķirtu valsts finansējumu

49 Gan uz kohēzijas politikas fondiem 2014.–2020. gadam, gan arī uz ANM atbalstu attiecas nosacījums, ka tie neaizstāj valsts vai līdzvērtīgus dalībvalsts strukturālus izdevumus, neaizstāj kārtējos valsts budžeta izdevumus un papildina atbalstu, kas sniegts, izmantojot citas ES programmas un instrumentus (papildināmības princips)²⁶.

²⁶ Regula (ES) Nr. 1303/2013, 95. panta 2. punkts, un Regula (ES) 2021/241, 5. panta 1. punkts un 9. pants. Sk. arī mūsu Apskatu 01/2023 “ES finansējums ar kohēzijas politikas un Atveseļošanas un noturības mehānisma starpniecību: salīdzinoša analīze”, 44. punkts.

Tāpēc mēs pārbaudījām, vai ES finansētās darbības skolu digitalizācijai atbilda šim principam.

50 Savā izlasē mēs konstatējām skolu digitalizācijas darbības Vācijā (Ziemeļreinā-Vestfālenē), kas ar atpakaļejošu spēku bija iekļautas Vācijas ANP, – 2020. gada sākumā reģionālās iestādes jau bija pieņēmušas lēmumu finansēt attiecīgās pedagogiem paredzētās ierīces no reģionālā budžeta. Šis pasākums tagad tiks refinansēts no ANM. Šī pieeja bija saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem, un tāpēc Komisija to pieņēma sarunās par Vācijas ANP. Tomēr, lai gan tas formāli atbilst papildināmības principam un atpakaļejoša spēka iespējai, kā noteikts attiecīgajos tiesību aktos²⁷, mēs uzskatām, ka šādā gadījumā ES finansējumam no ANM nav būtiskas pievienotās vērtības.

ES finansētās darbības veicināja skolu digitalizāciju, bet nav skaidri noteikti ANM finansēto pasākumu sagaidāmie rezultāti

51 Dalībvalstīs, kuras izmantoja kohēzijas politikas fondus skolu digitalizācijai, mēs pārbaudījām, vai projekti atbilda skolu faktiskajām vajadzībām un vai to īstenošanā bija sasniegti paredzētie tiešie rezultāti. Tā kā 2022. gadā lielāko daļu no ANM atbalstītajiem pasākumiem mūsu apmeklētajās dalībvalstīs tikai gatavojās sākt īstenot, mēs vērtējām, vai bija skaidri noteikti atskaites punkti un mērķrādītāji progresa novērtēšanai. Mēs vērtējām arī to, kādi rezultāti tika gaidīti no investīcijām. Papildus mēs izvērtējām atsevišķus pasākumus Vācijā (ierīces pedagogiem) un Austrijā (ierīces skolēniem) skolās, kuras šos pasākumus jau bija izmantojušas.

52 Mūsu pārbaudītie ES finansētie projekti, kas tika īstenoti, izmantojot kohēzijas politikas fondus, parasti ietvēra atsevišķus digitalizācijas aspektus, piemēram, IKT aprīkojuma iegādi, pedagogu apmācību un digitālu mācību materiālu nodrošināšanu skolām īpašās platformās. Veicot analīzi, konstatējām, ka projektu īstenošanā vairumā gadījumu tika sasniegti paredzētie tiešie rezultāti, taču mēs noteicām vairākus faktorus, kas liedza apmeklētajām skolām vislabāk izmantot ES atbalstu (sk. [3. izcēlumu](#)).

²⁷ Regula (ES) 2021/241, 9. un 17. pants.

3. izcēlums

Tādu faktoru piemēri, kas liedza sasniegt labāko iznākumu ES finansētajos projektos

Grieķijā un Itālijā zemais pieslēguma ātrums un nepiemērotie tīkli skolu ēkās liedza daudzām skolām pēc iespējas efektīvāk izmantot ES finansēto aprīkojumu, jo īpaši mākoņlietojumiem vai izglītības platformām. Abas dalībvalstis ar ES atbalstu organizēja īpašas mācības pedagogiem IKT jomā, taču tajās piedalījās tikai salīdzinoši neliela daļa no visiem pedagogiem. Rezultātā lielākā daļa skolu, kas piedalījās mūsu aptaujā, joprojām uzskatīja, ka pedagogiem jāklūst daudz zinošākiem un pārliecinātākiem digitālajā jomā.

Polijā, tāpat kā Grieķijā, lielākā daļa skolu regulāri izmantoja ES finansētus digitālos mācību materiālus. Tomēr budžeta ierobežojumu dēļ izglītojamajiem trūka piemērotu ierīču materiālu efektīvai izmantošanai klasē, jo īpaši ar IKT nesaistītās stundās. Abās dalībvalstīs lielākajā daļā skolu izglītojamajiem arī nebija atļauts izmantot savas ierīces, lai gan ir zināms, ka savu ierīču pieejamība skolā veicina to, ka izglītojamie tās biežāk izmanto mācību nolūkos. Turpretī Itālijas digitalizācijas stratēģijas ietvaros attiecīgā ministrija mudināja izglītojamos izmantot skolā savas ierīces.

53 Ja dalībvalstis skolu digitalizācijai izmanto ANM, atskaides punkti un mērķrādītāji, kas tām apmierinoši jāsasniedz, lai varētu saņemt ANM atbalstu, parasti ietver atsauces uz ieguldījumu vai tiešajiem rezultātiem, piemēram, ieguldītajām summām, iegādātajām ierīcēm vai apmācīto pedagogu skaitu. Citā no mūsu revīzijām jau tika konstatēts, ka dažiem atskaides punktiem un mērķrādītājiem trūkst skaidrības, ka ir aptverti ne visi galvenie posmi un ka tie drīzāk mēra tiešos rezultātus, nevis ietekmi²⁸. Ietekmes rādītājiem parasti ir ilgāks laikposms, kas var nebūt labi piemērots ierobežotajam ANM īstenošanas termiņam. Tomēr izvairīšanās no ietekmes rādītājiem ievērojami ierobežo iespēju novērtēt pasākumu sniegumu. Arī šajā revīzijā mēs konstatējām nepilnības atskaides punktu un mērķrādītāju noteikšanā, kas neattiecas uz skolu digitalizācijas gaidāmajiem rezultātiem. Tādējādi dalībvalstīm var tikt izmaksāts finansējums pilnā apmērā, pat ja attiecīgajā posmā skolās sasniegtie rezultāti ir slikti vai rezultāti vispār nav sasniegti (sk. [4. izcēlumu](#)).

²⁸ Īpašais ziņojums 21/2022 "Komisijas novērtējums par nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem: kopumā atbilstīgs, bet īstenošanas riski saglabājas".

4. izcēlums

Neskaidri no ANM finansēto pasākumu sagaidāmie rezultāti skolās

Itālijā un Austrijā valsts ANP paredzētie pasākumi ietvēra arī izglītības nozares reformu ar mērķi “stiprināt mācību pakalpojumu piedāvājumu no bērnudārza līdz universitātei” (Itālija) vai “nodrošināt taisnīgu un vienlīdzīgu piekļuvi digitālajām pamatprasmēm visiem pamatskolas skolēniem” (Austrija). Tomēr faktiskais progress digitālās izglītības jomā, kas skolām būtu jāsasniedz, joprojām nav skaidrs attiecībā uz šiem pasākumiem noteikto atskaides punktu un mērķrādītāju līmeni.

Vācijā atbalsta pasākumam “ierīces pedagogiem” izmaksa pilnā apmērā ir atkarīga no tā, vai pedagogi ir novērojuši uzlabojumus pieejamajā digitālajā infrastruktūrā un digitālo mediju lietošanā skolās (sk. [IV pielikumu](#)). Tomēr joprojām nav skaidrs, kādi ir ieguldījumu sagaidāmie rezultāti digitālās izglītības jomā.

Grieķijā ieguldījumu pasākums skolu digitalizācijai ietver 11 apakšprojektus (darbības) valsts līmenī – no interaktīvu iekārtu iegādes skolām, pedagogu apmācības un izglītojamajiem un pedagogiem paredzētu ierīču iegādes līdz inovāciju centru un digitālo pakalpojumu attīstībai skolām un universitātēm. Pasākums būtu jāpapildina ar visaptverošu reformu stratēģiju, lai atjauninātu mācību programmas, racionalizētu pakalpojumus un uzraudzītu izglītības rezultātus. Tomēr, lai atbalsts tiktu izmaksāts pilnā apmērā (pabeigšanas mērķrādītājs), Grieķijai līdz 2024. gada beigām ir jāuzstāda vismaz 36 000 interaktīvu mācību sistēmu, piemēram, tāfeles, klēpjdatori vai interaktīvi projektori klašu telpās pamatskolās un vidusskolās, lai gan tas ir tikai viens no daudzajiem apakšprojektiem digitālās izglītības uzlabošanai, kas tiek finansēts no ANM.

54 Saskaņā ar ANM ES atbalstu izmaksā, ja dalībvalsts apmierinoši sasniedz mērķrādītājus un atskaides punktus, kas noteikti Padomes pieņemtajā īstenošanas lēmumā par valsts ANP. Attiecībā uz ANM finansētajiem ieguldījumiem skolu digitalizācijā dalībvalstis parasti bija aplēsušas ANP iekļautās summas, izmantojot datus par iepriekš īstenotām līdzīgām darbībām, ja šādi dati bija pieejami, lai gan instrumenta steidzamības dēļ pirms to iekļaušanas ANP netika veikta izmaksu un ieguvumu analīze. Sarunu par valstu ANP laikā Komisija pārbaudīja un apstiprināja šīs aplēses²⁹.

²⁹ Īpašais ziņojums 21/2022, 66.–72. punkts.

55 Atšķirībā no citiem ES atbalsta veidiem saskaņā ar ANM dalībvalstu īstenoto pasākumu faktiskās izmaksas var būt augstākas vai zemākas par summām, kas iekļautas valsts ANP³⁰. Divās dalībvalstīs mēs konstatējām, ka jau īstenoto divu pasākumu izmaksu aplēses bija ievērojami lielākas par faktiskajām izmaksām, kas radās īstenošanas laikā (sk. **5. izcēlumu**). Komisija izmanto šīs izmaksu aplēses, lai noteiktu finansiālo ieguldījumu dalībvalstij³¹.

5. izcēlums

Piemēri par ievērojami zemākām ieguldījumu izmaksām no ANM finansētiem pasākumiem skolu digitalizācijas atbalstam

Vācijā ANM atbalsta valsts digitālās izglītības platformas izveidi. Kad Komisija izvērtēja valsts ANP, platformas mērķis bija izveidot “izglītības jomas ekosistēmu”. Tā kā plānotajam ieguldījumam nebija precedenta, ar 630 miljonus EUR vērtu projektu saistītās izmaksas tika aplēstas ļoti vispārīgi un atbildīgā ministrija nevarēja noteikt skaitļos šādas platformas sniegtos ieguvumus. Līdz mūsu apmeklējumam 2022. gada aprīlī ministrija aplēsa, ka izmaksas ir mazākas par 500 miljoniem EUR bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN). Tas ir ievērojami mazāk nekā 529 miljoni EUR, kurus Vācija sarunu laikā ar Komisiju aplēsa kā šā pasākuma izmaksas bez PVN.

Itālijā, veicot ieguldījumus 261 miljona EUR apmērā, atbildīgā ministrija organizēja publiskā iepirkuma procedūru ar mērķi vairāk nekā 9900 skolām nodrošināt pieslēgumu gigabitu internetam un piešķīra tiesības slēgt pamatlīgumus 166 miljonu EUR apmērā četriem darbuzņēmējiem. Minētā summa ir par 18 miljoniem EUR mazāka par izmaksu summu, ko atbildīgā ministrija bija aplēsusi šim procedūras posmam. Turklāt kopējie plānotie ieguldījumi ietver arī PVN 41 miljona EUR apmērā, kas ir valsts ieņēmumi, nevis dalībvalsts izmaksas. Risinot sarunas par valsts ANP un veicot šā pasākuma izmaksu aplēšu *ex ante* pārbaudes, Komisija nekonstatēja, ka PVN būtu iekļauts.

ANM ir izveidots tā, ka atlikusī summa, kas netiek izlietota pasākumam, ir *de facto* budžeta atbalsts attiecīgajai dalībvalstij.

³⁰ Apskats 01/2023, 43. punkts.

³¹ Regula (ES) 2021/241, 20. panta 4. punkts.

Skolas netika pietiekami iesaistītas vajadzību noteikšanā, un tāpēc samazinājās ES finansējuma ietekme

56 Valstu vai reģionālās skolu digitalizācijas stratēģijas var būt tikai izejas punkts, lai noteiktu, kas skolām būtu jāsasniedz un kas tieši skolām ir vajadzīgs. Tāpēc ir svarīgi skolu vajadzības noteikt atbilstīgā līmenī, lai uzlabotu izglītojamo mācību rezultātus. Šajā nolūkā mēs pārbaudījām, cik labi mūsu apmeklētās dalībvalstis, nosakot ES finansētos projektus, bija ņēmušas vērā skolu vajadzības.

57 Veids, kādā skolas var darīt zināmas savas vajadzības attiecībā uz digitalizāciju, mūsu apmeklētajās dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Piemēram, Vācijā par skolu savienošānu un to nodrošināšanu ar ierīcēm ir atbildīgas vietējās skolu pārvaldes iestādes, savukārt attiecīgā federālā zeme nosaka izglītības politiku, izmaksā pedagogiem algu un nodrošina to apmācību. Horvātijā viena valsts iestāde ir atbildīga par infrastruktūru, kā arī par pedagogu apmācību IKT jomā un par programmatūras nodrošināšanu digitālajiem mācību materiāliem valsts skolās. Itālijā skolām ir zināma autonomija aprīkojuma un pakalpojumu iegādē, taču par pedagogu apmācības un cita atbalsta organizēšanu ir atbildīga Izglītības ministrija.

58 Mēs konstatējam, ka skolas ne vienmēr tika pietiekami iesaistītas iegādes procesā, lai paustu savas vajadzības, vai nevarēja izmantot stratēģisku pieeju digitālajai izglītībai. Tādējādi var tikt sasniegti ES finansēto projektu mērķrādītāji, un tie var veicināt skolu digitālo attīstību, taču šādu projektu īstenošana joprojām ir sadrumstalota, un tiem nav būtiskas ietekmes uz skolu digitalizāciju kopumā (sk. [6. izcēlumu](#)).

6. izcēlums

Trūkumi skolu vajadzību noteikšanā

Vācijā (Ziemeļreinā-Vestfālenē) finansējuma piešķiršana federālajām zemēm jaunu ierīču, ko uz laiku izsniedz pedagogiem, iegādē tika veikta atbilstīgi valsts sadales principam, pamatojoties uz federālo zemju nodokļu ieņēmumiem un iedzīvotāju skaitu, nevis uz to pedagogu skaitu, kuriem faktiski bija nepieciešama jaunā ierīce. Arī skolu pārvaldes iestādes, iegādājoties ierīces, ne vienmēr bija pietiekami ņēmušas vērā pedagogu vajadzības – divās no četrām mūsu apmeklētajām skolām jaunās ierīces nebija saderīgas ar esošo aprīkojumu, pedagogiem nebija atļauts instalēt mācīšanai vajadzīgo programmatūru vai ierīces nebija piemērotas administratīvu uzdevumu veikšanai. Tāpēc pedagogi turpināja izmantot privātās ierīces.

Grieķijā IKT aprīkojuma iegādi centralizēti pārvaldīja attiecīgā ministrija. 2016. un 2017. gadā skolām bija jāziņo par nepieciešamo IT aprīkojumu, bet ministrija

nebija izdevusi norādījumus vai izveidojusi formālu satvaru digitālo tehnoloģiju izmantošanai klasē. Tāpēc skolām bija grūti noteikt, kāda veida aprīkojums ir piemērotākais to vajadzībām. Tā kā ievērojami aizkavējās iepirkuma process, skolas saņēma aprīkojumu tikai 2021. gada beigās vai pat vēl gaidīja to 2022. gadā, kad to vajadzības un aprīkojuma tehnoloģijas jau bija mainījušās.

Itālijā attiecīgā ministrija, laikam ejot, organizēja atsevišķas iepirkuma konkursa procedūras, kas deva iespēju skolām pieteikties kohēzijas politikas atbalstam konkrētu projektu īstenošanai, piemēram, jaunas datorlaboratorijas izveidei. Galvenais mērķis bija novirzīt ierobežoto finansējumu skolām, kas atbilst noteiktiem kritērijiem, piemēram, attiecībā uz to atrašanās vietu vai izglītojamo sociālo izcelsmi. Lai gan šī pieeja bija vērsta uz darbības programmas mērķiem, skolām bija jāprecizē vajadzības un jānosaka "projekts" katram uzaicinājumam, un tās nevarēja noteikt projektus, pamatojoties uz savu stratēģisko digitalizācijas pieeju.

Polijā nebija visaptverošas skolu digitalizācijas stratēģijas, tāpēc skolām bija jāpiesakās atbalstam no dažādiem avotiem, kas tika finansēti gan ES, gan arī valsts līmenī.

59 Kohēzijas politikas fondu īstenošanā no dalībvalstīm, kuras apmeklējām, tikai Horvātija bija izvēlējusies pieeju, kas paredzēja izmantot ES atbalstu vienai darbībai, koordinējot ieguldījumus IKT aprīkojumā, pedagogu profesionālajā attīstībā un e-saturā, lai visas skolas varētu sistemātiski izmantot mūsdienīgas mācīšanas metodes un paņēmienus, kā arī inovatīvu mācīšanas un mācīšanās praksi. Pārējās dalībvalstis parasti pamatoja vispārējo atbalsta nepieciešamību ar skolu savienojamības un digitālo prasmju rādītājiem, kas bija zemāki par vidējo līmeni un ko apliecināja valsts vai starptautiski pētījumi vai novērtējumi. Dažkārt darbības programmās bija minēti arī augstāka līmeņa mērķi, piemēram, izglītību priekšlaicīgi pametušo skaita samazināšana vai pedagogu un izglītojamo prasmju uzlabošana kopumā. Šādos gadījumos darbības digitalizācijas atbalstam bieži tika papildinātas ar darbībām, kuras nebija saistītas ar digitalizāciju, un nebija skaidrs, kādus konkrētus rezultātus skolas plānoja sasniegt, īstenojot digitalizācijas centienus.

Daudzas skolas vēl neizmanto digitalizācijas potenciālu

60 Viens no galvenajiem virzītājspēkiem digitālo tehnoloģiju ieviešanā skolās ir atbilstošas mācību programmas un mācību plāni, kas mudina pedagogus un izglītojamos ieviest jaunās tehnoloģijas visos skolas mācību priekšmetos. Mācību materiālu pieejamība un kvalitāte pati par sevi ir nosacījums skolu digitalizācijai, taču negarantē

labāku mācīšanos. Tādējādi skolām un pedagogiem jāspēj izmantot šos resursus, lai uzlabotu mācīšanos un mācīšanu, jo īpaši attiecībā uz IKT izglītības jomā³².

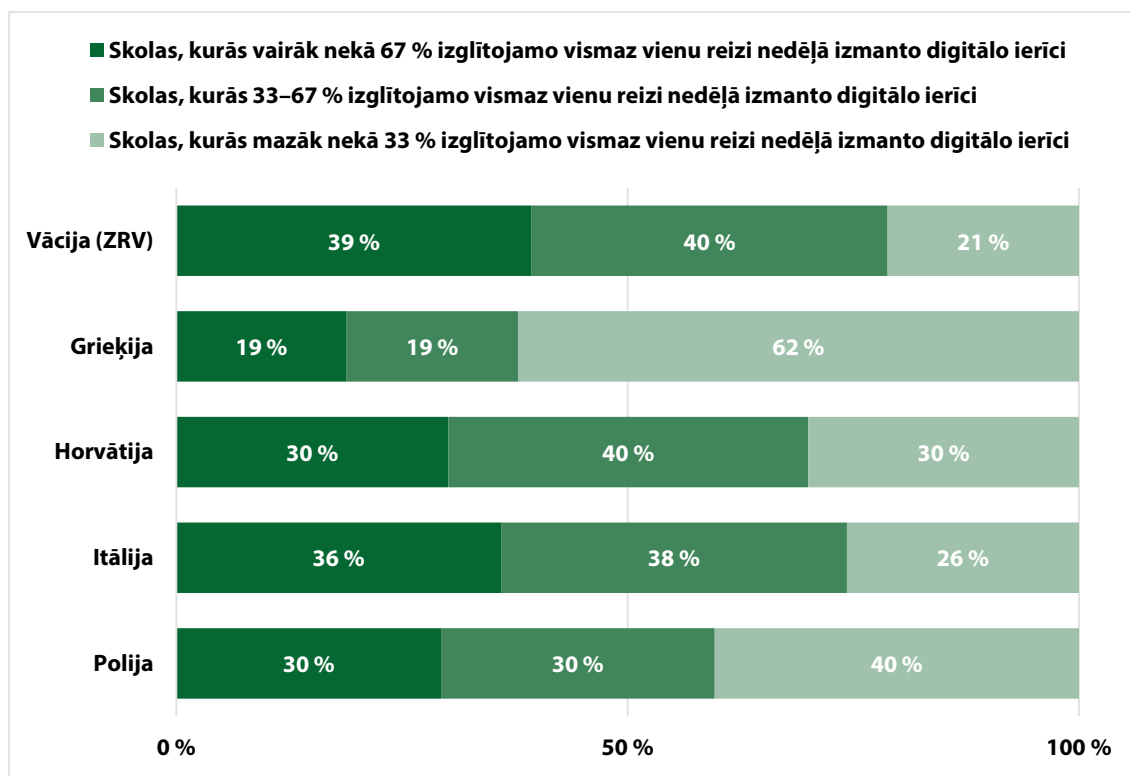
61 Lai IKT pēc iespējas plašāk integrētu skolas ikdienas dzīvē, skolām ir vajadzīga arī pieeja, kas atbalsta digitālās izglītības izmantošanu klasē. Šāds atbalsts var būt neformāls, piemēram, sniedzot padomus pedagogiem par digitālās izglītības un apmācības priekšrocībām kopumā vai izmantojot formālas stratēģijas vai rakstiskus paziņojumus, piemēram, skolu līmenī pieņemtu e-politiku. Tas varētu arī palīdzēt skolām labāk noteikt savas vajadzības.

62 Veicot aptauju, mēs jautājām skolām par pieejamo aprīkojumu un aicinājām paust viedokli par pedagogu prasmi izmantot digitālās tehnoloģijas mācīšanās un mācīšanas procesā, kā arī par jomām, kurās joprojām visvairāk nepieciešama rīcība. Saskaņā ar saņemtajām atbildēm gandrīz visas respondentes skolas tādā vai citādā veidā izmanto digitālās ierīces. Tomēr atbildes liecina, ka joprojām pastāv būtiskas atšķirības skolām pieejamā aprīkojuma daudzumā un kvalitātē, kā arī būtiski atšķiras tas, cik pedagogi ir gatavi digitālam mācīšanas procesam un cik bieži un kādam nolūkam digitāla mācīšana faktiski tiek izmantota (sk. [III pielikumu](#)).

63 Lai gan mūsu apmeklētās dalībvalstis bija ieviesušas obligātas IKT stundas atsevišķām klasēm vai vismaz plānoja to darīt, daudzas skolas, kuras atbildēja uz mūsu aptaujas jautājumiem, norādīja, ka ārpus speciālajām IKT stundām mazāk nekā viena trešdaļa izglītojamo vismaz reizi nedēļā izmanto skolā digitālo ierīci, lai mācītos. Tas nozīmē, ka daudzās skolās IKT izmantošana vēl nav izplatīta visos mācību priekšmetos (sk. [7. attēlu](#)).

³² PISA 2018. gada rezultāti (V sējums): *Effective Policies, Successful Schools*, PISA, OECD Publishing, Parīze, 2020, 112. lpp.

7. attēls. Tādu skolēnu īpatsvars, kuri izmanto digitālo ierīci ārpus speciālajām IKT stundām

Avots: ERP aptauja.

64 Ne 2014.–2020. gada darbības programmās, ne arī valstu ANP, ko pārbaudījām, nebija noteikts, ka skolām, kuras saņem ES atbalstu, jābūt izstrādātām stratēģijām vai koncepcijām, lai nodrošinātu digitālo tehnoloģiju plašu izmantošanu mācīšanas nolūkos.

65 No dalībvalstīm, kuras apmeklējām, tikai Austrija tiesību aktā ir noteikusi prasību skolām, kuras ir piedalījušās ANM finansētā pasākumā, nodrošināt savus izglītojamos ar digitālajām ierīcēm, izstrādāt attīstības un īstenošanas plānu izglītības atbalstam, izmantojot IKT un digitālos medijus, un noteikt īstermiņa, vidējā termiņa un ilgtermiņa mērķus un darbības³³. Tomēr attiecīgajai ministrijai nebija aktuālās informācijas par to, cik skolu faktiski ir izpildījušas šo tiesību aktā noteikto prasību.

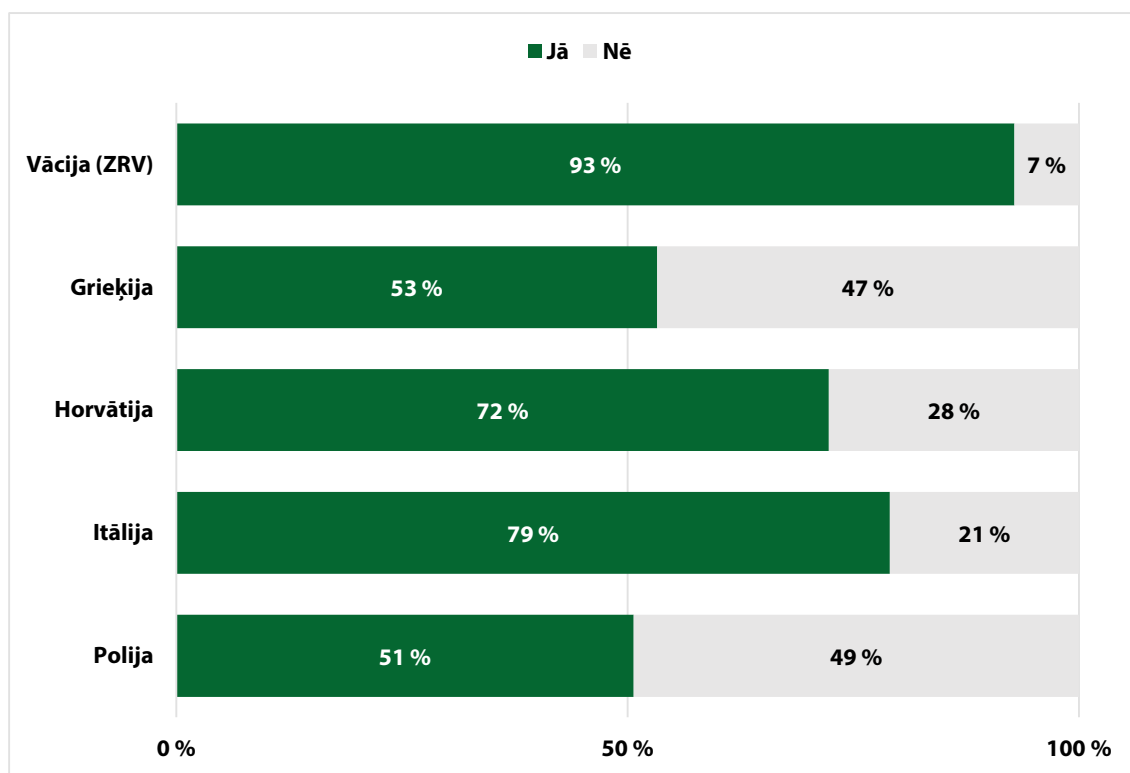
66 Vācijā Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes Reģionālā izglītības ministrija skolām bija nodrošinājusi skolu kvalitātes atsaucē satvaru un 2018. gadā bija noteikusi prasību skolās obligāti ieviest digitālo mediju koncepciju, lai integrētu digitālo mācīšanas metožu pieņemšanu. Itālijā, galvenokārt sakarā ar Covid-19 pandēmijas ietekmi uz

³³ Federālais likums par Austrijas skolu sistēmas digitalizācijas finansēšanu (*Schuldigitalisierungsgesetz*), 2. panta 1. punkts.

skolām, Izglītības ministrija 2020. gadā aicināja skolas pieņemt plānu integrētai digitālai mācīšanai. Grieķijā skolas pēc brīvprātības principa varēja iekļaut digitālās prasmes savos attīstības plānos.

67 Tāpēc mēs jautājām skolām, vai tām bija formāla stratēģija (vai koncepcija) digitālo tehnoloģiju izmantošanai mācību nolūkos. Šādas koncepcijas var ietvert esošo un vēlamo IT infrastruktūru skolās, pastāvīgu IKT apmācību, kas paredzēta pedagogiem, digitālo ierīču pārdomātu izmantošanu, platformu un digitālo mācību materiālu izmantošanu mācību nolūkos vai kiberdrošību. Vismaz puse skolu, kas atbildēja uz mūsu aptaujas jautājumiem, izmantoja šādas koncepcijas (sk. [8. attēlu](#)).

8. attēls. Tādu skolu īpatsvars, kurām bija oficiāla stratēģija vai koncepcija digitālo tehnoloģiju izmantošanai mācību nolūkos

Avots: ERP aptauja.

68 Mūsu veiktā aptaujas atbilžu analīze arī liecina, ka skolās, kurās nav ieviesta e-politika, IKT mācībās tiek izmantotas mazāk. Mūsuprāt, tas akcentē to, cik būtiska nozīme ir oficiālai skolas pieejai, lai pēc iespējas efektīvāk izmantotu digitalizācijas potenciālu.

Tikai dažas dalībvalstis izvērtē rezultātus, kas sasniegti ar ES atbalstu skolu digitalizācijai

69 Skolu digitalizācija nav pašmērķis, bet gan atvērts process, lai atbalstītu izglītojamo prasmju attīstību un uzlabotu mācību rezultātus. Tādējādi ierīču iegāde vai pedagogu apmācība ir priekšnoteikums skolu efektīvai digitalizācijai, taču šie pasākumi paši par sevi neliecina par digitālās izglītības kvalitāti skolās. Digitalizācijas procesa uzraudzība ļauj vieglāk noteikt, vai izmantotie resursi ir efektīvi nodrošinājuši rezultātus izglītojamajiem. Uzraudzība un novērtējums ir arī būtiski, lai izvērtētu ES atbalsta efektivitāti, lietderību un ietekmi³⁴. Šā iemesla dēļ mēs pārbaudījām, vai Komisija un dalībvalstis, kuras apmeklējām, bija ieviešušas procedūras, lai uzraudzītu un novērtētu progresu, ko skolas panākušas digitālajā izglītībā, izmantojot ES finansējumu.

70 Komisija kopš 2013. gada atbalsta Starptautisko datorprasmes un informācijas lietotprasmes pētījumu, kura ietvaros ik pēc pieciem gadiem tiek vērtētas izglītojamo un pedagogu IKT zināšanas atlasītās valstīs visā pasaulē. ES dalībvalstis, kas piedalījās jaunākajā pieejamajā pētījumā (2018. g.), bija Dānija, Čehijas Republika, Vācija, Francija, Luksemburga, Portugāle un Somija. Nākamais pētījums tiks veikts 2023. gadā.

71 Tomēr Komisijai nav visaptverošu datu par kopējām summām, kas izlietas skolu digitalizācijai. Tā kā 2014.–2020. gada periodā digitālā izglītība vai skolu digitalizācija nebija kohēzijas politikas fondu tiešs tematiskais mērķis, dalībvalstīm nebija pienākuma vākt šādus datus un ziņot par tiem Komisijai. Turklāt Komisija īpaši neuzrauga ES finansējuma devumu digitālās izglītības jomā.

72 Dalībvalstīm, kuras izmantoja ES finansējumu skolu digitalizācijai, arī netika prasīts veikt īpašus novērtējumus par skolu panākto progresu digitālās izglītības jomā, izmantojot ES finansējumu. Rādītāji, kuri dalībvalstīm bija jānosaka, lai uzraudzītu kohēzijas politikas fondu darbības programmu tiešos rezultātus un koprezultātus³⁵, bija vērsti uz ieguldījumu prioritāti kopumā. Minētie rādītāji bija vai nu pārāk augsta līmeņa rādītāji, lai sniegtu informāciju par skolu progresu digitalizācijas jomā, vai arī attiecās tikai uz atsevišķām darbībām, piemēram, tādu pedagogu procentuālo daļu, kuri bija pabeiguši mācību kursus savu digitālo prasmju uzlabošanai.

73 Līdzīgi arī, ņemot vērā ANM pagaidu raksturu, Komisija neprasīja dalībvalstīm, kuras to izmantoja, iekļaut savos ANP uzraudzības un vērtēšanas atskaites punktus vai izvērtēt pasākumus skolu digitalizācijas atbalstam. Tādējādi dalībvalstīm parasti netiek

³⁴ Regula (ES, Euratom) 2018/1046, 34. pants, un Regula (ES) Nr. 1303/2013, 54. pants.

³⁵ Regula (ES) Nr. 1303/2013, 27. panta 4. punkts.

prasīts novērtēt, vai no ANM finansētie pasākumi ir nodrošinājuši reālus uzlabojumus digitālās izglītības jomā.

74 Mēs konstatējam, ka no dalībvalstīm, kuras apmeklējām, tikai Horvātija un Itālija bija ieviesušas pieejas, lai sistemātiski uzraudzītu ES atbalstu saņēmušo skolu progresu digitalizācijas jomā (sk. [7. izcēlumu](#)).

7. izcēlums

Piemēri par progressa uzraudzību skolu digitalizācijas jomā

Itālijā Izglītības ministrija ieviesa uzraudzības sistēmu (Digitālās skolas novērošanas centrs) un izmanto to, lai katru gadu digitālā ziņošanas platformā vāktu kvantitatīvus datus par skolu ēku savienojamību, ierīču un tehnoloģiju izmantošanu un izglītojamo digitālajām prasmēm.

Horvātijā viens no kohēzijas politikas fondu finansētā Horvātijas skolu digitalizācijas projekta galvenajiem tiešajiem rezultātiem ir valsts iestāžu veikta uzraudzība attiecībā uz skolu digitālo attīstību, ko izsaka piecos līmeņos. Digitāli attīstītas skolas ir skolas ar augstu IKT integrācijas līmeni, kurās IKT izmantošana vairs nav atkarīga no indivīdu entuziasma, bet to paredz sistemātiska pieeja. Veicot šo uzraudzību, tiek izmantoti dati no skolu pašnovērtējumiem un ārējiem novērtējumiem par 151 skolu, kas piedalījās projekta pirmajā posmā.

75 Citās dalībvalstīs parasti tika uzraudzīti tikai atsevišķu projektu rezultāti un nebija noteikta kārtība, lai regulāri izvērtētu ES finansēto pasākumu ietekmi uz digitālo izglītību. Tāpēc ir grūti novērtēt, cik lielā mērā ES atbalsts ir uzlabojis skolu digitalizāciju.

Tikai dažas skolas var izmantot gigabitu savienojamību

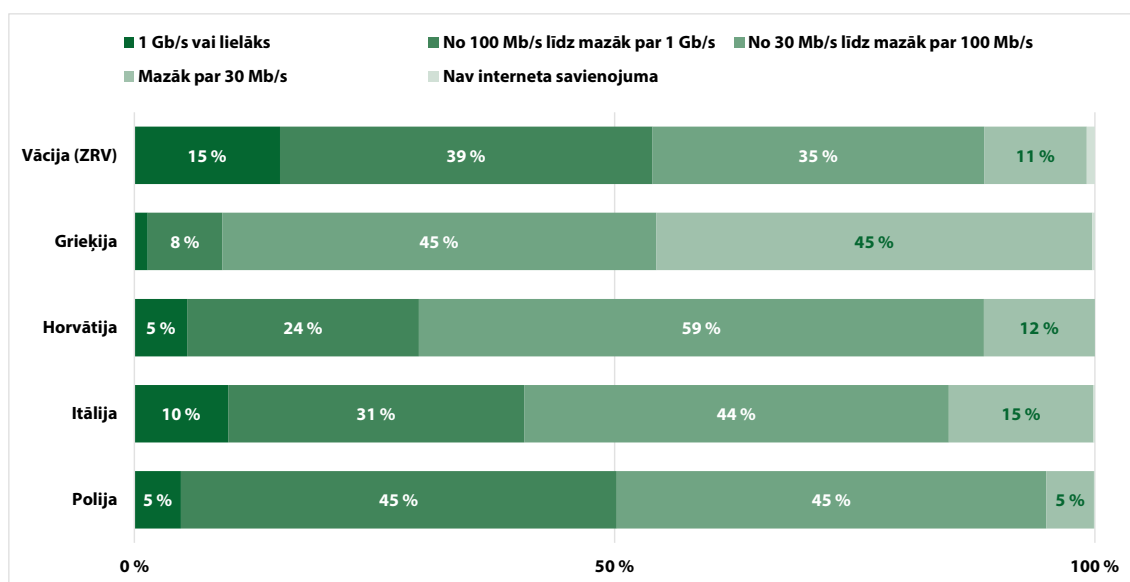
Daudzu skolu faktiskā savienojamība joprojām ir zemā līmenī

76 Ātra interneta pieslēguma un tīklu pieejamība skolās ir priekšnoteikums, lai varētu izmantot mūsdienīgu IT aprīkojumu. Tāpēc mēs pārbaudījām, vai dalībvalstis, kuras apmeklējām, Komisijas 2025. gadam noteikto stratēģisko mērķrādītāju attiecībā uz gigabitu savienojamību ir pārveidojušas valsts stratēģijās vai pieejās, lai līdz 2025. gadam nodrošinātu visu savu skolu savienojamību, un vai skolu faktiskā savienojamība ļauj tām efektīvi izmantot IKT.

77 Lai gan Komisija, izmantojot Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksu, ES līmenī uzrauga vispārējo progresu virzībā uz mājsaimniecību savienojamības mērķrādītājiem, tās rīcībā ir tikai ierobežota informācija par skolu faktisko savienojamību un tā īpaši neuzrauga to. Visas dalībvalstis, kuras apmeklējām, uzraudzīja vispārējo progresu savu skolu savienojamības jomā, bet Vācijā, Austrijā un Polijā mēs konstatējām dažas grūtības faktiskās savienojamības izvērtēšanā. Vācijā (Ziemeļreinā-Vestfālenē) informācija par faktisko savienojamību bija pretrunīga. Reģionālā ministrija regulāri apsekoja skolas, bet tās dati būtiski atšķīrās no datiem, kas federālā līmenī tika iegūti no telekomunikāciju pakalpojumu sniedzējiem. Austrijā iestāžu rīcībā bija tikai novecojusi informācija, jo tās nebija apsekojušas skolas kopš Covid-19 pandēmijas sākuma. Bija arī tehniskas grūtības saskaņot skolu adreses ar datiem valsts platjoslas atlantā, kas ir galvenais informācijas avots par gigabitu interneta pieejamību. Polijā uzraudzība jau aptvēra vairāk nekā 85 % skolu, un tā paplašinājās līdz ar panākto progresu skolu savienojamības jomā.

78 Komisijas 2025. gada mērķrādītāji ir vērsti tikai uz gigabitu savienojumu pieejamību, nevis uz faktisko pakalpojumu izmantošanu skolās. Mūsu revīzijā iekļautajās dalībvalstīs līgumi ar telekomunikāciju pakalpojumu sniedzējiem liecināja, ka tikai neliela daļa aptaujāto skolu faktiski izmanto gigabitu platjoslas pieslēgumu un tādējādi spēj vislabāk izmantot IKT potenciālu digitālajā izglītībā (sk. [9. attēlu](#)).

9. attēls. Lejupielādes ātrums skolās saskaņā ar līgumiem ar telekomunikāciju pakalpojumu sniedzējiem

Avots: ERP aptauja.

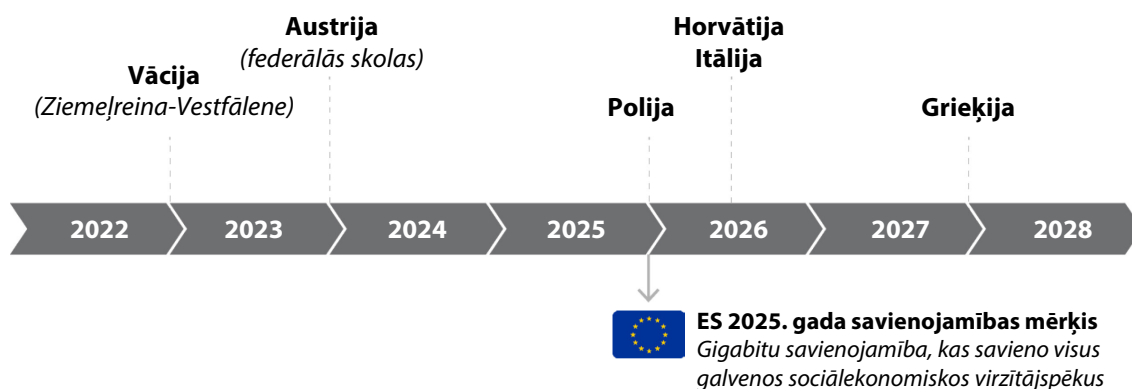
79 Visās apmeklētajās dalībvalstīs mēs novērojam arī to, ka nepietiekama infrastruktūra liedz daudzām skolām pēc iespējas labāk izmantot pieejamos

savienojumus mācīšanai. Daudzas skolu ēkas ir vecas, un tās ir jāmodernizē ar atbilstošiem tīkla kabeliem un *Wi-Fi* pieslēgumu klasēs.

Dažas dalībvalstis varētu nerasniegt 2025. gada gigabitu savienojamības mērķrādītāju

80 Mēs konstatējam, ka dalībvalstis izmantoja atšķirīgas pieejas, lai veicinātu savu skolu gigabitu savienojamību. Vācijā (Ziemeļreinā-Vestfālenē) reģionālās valdības mērķis bija līdz 2022. gada beigām savienot visas skolas. Austrija plānoja līdz 2023. gada beigām savienot tikai savas federālās skolas, t. i., tikai 10 % no visām skolām. Atbildība par citu skolu savienojamību gulstas uz vietējām skolu pārvaldes iestādēm, kas pēc izvēles var tiekties vai netiekties nodrošināt ātru pieslēgumu skolām, kuras ir to kompetences jomā. Horvātijas un Itālijas mērķis ir panākt skolu ēku savienojamību līdz 2025. gadam, taču to iepirkuma procesos ir noteikts mērķrādītājs pabeigt darbus tikai 2026. gada vidū. Grieķija plāno savienot visas pārvaldes iestādes, tostarp visas skolas, līdz 2027. gadam (sk. [10. attēlu](#)).

10. attēls. Dalībvalstu mērķrādītāji attiecībā uz skolu gigabitu savienojamību

Avots: ERP.

81 Saskaņā ar Komisijas pētījuma par valstu platjoslas plāniem ES 27 dalībvalstīs jaunāko atjauninājumu tikai dažas dalībvalstis ir tuvu tam, lai sasniegtu – vai jau ir sasniegušas – pat stratēģijas “Eiropa 2020” Digitālās programmas mērķrādītājus, kas bija pieticīgāki par Gigabitu sabiedrības mērķrādītāju³⁶. Pētījumā īpašs uzsvars netika likts uz skolām, taču secināts, ka dalībvalstīm jāpastiprina savi centieni, lai līdz 2025. gadam sasniegtu Gigabitu sabiedrības mērķrādītājus vai vismaz tuvinātos tiem. Mēs uzskatām, ka stingras stratēģiskās plānošanas trūkums dalībvalstīs un īpašu skolu savienošanas

³⁶ Updated Study on National Broadband Plans in the EU27, 2021.

programmu trūkums, kā arī kavēšanās šādu programmu īstenošanā padara maz ticamu to, ka visām ES skolām līdz 2025. gadam būs pieslēgums gigabitu internetam.

82 Tikai četras no sešām dalībvalstīm, kuras apmeklējām (Vācija, Itālija, Austrija un Polija), bija pieņēmušas īpašas atbalsta programmas, lai paātrinātu skolu savienošanu, un Polija šādai programmai jau pirms 2021. gada bija izmantojusi ES finansējumu. Tomēr Itālijā, neraugoties uz to, ka kopš programmas uzsākšanas 2020. gadā bija ievērojami palielinājies savienoto skolu ēku skaits, programmas īstenošana dažos reģionos jau bija ievērojami aizkavējusies, tādējādi apdraudot 2025. gada mērķrādītāja vispārēju sasniegšanu.

Secinājumi un ieteikumi

83 Mēs secinām, ka ES atbalstītie pasākumi palīdzēja skolām to digitalizācijas centienos, bet dalībvalstīm trūka stratēģiskas mērķorientācijas ES finansējuma izmantošanā.

84 Komisijas Digitālās izglītības rīcības plāna mērķis ir atbalstīt dalībvalstis digitālās izglītības problēmu risināšanā, nodrošinot rīkus, lai palīdzētu pedagogiem un pasniedzējiem labāk izmantot tehnoloģijas, piemēram, attīstot attiecīgās digitālās prasmes un nodrošinot labākus pierādījumus un analīzi. Tomēr līdz 2022. gadam ne visas mūsu apmeklētās dalībvalstis bija pieņēmušas īpašas stratēģijas savu skolu digitalizācijai, un lielākā daļa no tām rīcības plāna mērķus nebija pārveidojušas valsts stratēģijās (sk. 25.–29. punktu).

85 Lai gan dažu dalībvalstu skolām ir izdevies pieņemt vairākus būtiskus rīcības plāna elementus, daudzās citu dalībvalstu skolās šādi elementi joprojām lielākoties nebija zināmi. Līdz Covid-19 uzliesmojumam digitalizācija nebija noteikta par prioritāti skolu stratēģiskās partnerības projektos, kas tika finansēti, īstenojot programmu “Erasmus+”, – tikai daži projekti atbalstīja digitalizāciju, un to rezultātus lielākoties varēja izmantot tikai projektu tiešie dalībnieki (sk. 30.–41. punktu).

1. ieteikums. Aktīvāk veicināt ES darbības saskaņā ar Digitālās izglītības rīcības plānu un palielināt stratēģisko partnerību ietekmi

Komisijai saskaņā ar Digitālās izglītības rīcības plānu būtu aktīvāk jāveicina savas darbības, tādas kā *SELFIE* un ES programmēšanas nedēļa, piemēram, ciešāk sadarbojoties ar skolām, un jāpalielina stratēģiskās partnerības darbību ietekme uz skolu digitalizāciju.

Ieviešanas mērķtermiņš: līdz 2024. gada beigām.

86 Dalībvalstīm ne vienmēr bija sekmīgi izdevies ES finansētās darbības iekļaut valsts vai reģionālajās skolu digitalizācijas stratēģijās, lai gan tas būtu mazinājis no ES budžeta finansēto intervences pasākumu sadrumstalotības risku un palīdzējis sasniegt lielāku ietekmi. Turklāt dažas dalībvalstis nebija atjauninājušas savas stratēģijas 2021.–2027. gada periodam, un attiecībā uz šīm dalībvalstīm nebija skaidrs, kā tiks finansētas ES finansētos pasākumus papildinošās darbības (sk. 42.–48. punktu).

87 ES finansētās darbības, kuras pārbaudījām šajā revīzijā, formāli atbilda papildināmības principam. Tomēr mēs konstatējām arī gadījumus, kad dalībvalsts ar atpakaļejošu spēku iekļāva pasākumu nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā, kas aizstāja valsts finansējumu, kurš jau bija piešķirts pirms Atveseļošanas un noturības mehānisma izveides. Lai gan tas atbilst tiesību aktiem, šāda gadījuma finansēšanai nav būtiskas pievienotās vērtības (sk. 49. un 50. punktu).

88 Vairumā gadījumu šīs revīzijas laikā pārbaudīto ES finansēto projektu īstenošanā tika sasniegti paredzētie tiešie rezultāti, taču joprojām pastāvēja faktori, kas liedza skolām, kuras apmeklējām, pēc iespējas labāk izlietot ES finansējumu. Attiecībā uz Atveseļošanas un noturības mehānisma atbalstītajiem pasākumiem mēs konstatējām trūkumus atskaites punktu un mērķrādītāju noteikšanā. Proti, nevienā no mērķrādītājiem un atskaites punktiem nebija minēti gaidāmie rezultāti, kas ar pasākumiem būtu jāsasniedz digitālās izglītības uzlabošanā. Turklāt izmaksu aplēses, kuras Komisija apstiprināja sarunās par valstu plāniem, attiecībā uz diviem šajā revīzijā pārbaudītajiem pasākumiem ievērojami atšķīrās no faktiskajām izmaksām, kuras radās īstenošanas laikā, kā rezultātā tika pārsniegtas summas, kas *de facto* veido budžeta atbalstu dalībvalstīm. Skolas bieži nebija pietiekami iesaistītas savu vajadzību noteikšanā, un tas var mazināt ES atbalsta ietekmi (sk. 51.–59. punktu).

89 Gandrīz visas skolas patlaban izmanto digitālās ierīces, bet IKT aprīkojuma pieejamība skolām vai īpaša pedagogiem paredzēta apmācība kopumā negarantē labāku mācību procesu, ja skolām nav pieejas digitālās izglītības izmantošanas atbalstam klasē. Daudzas skolas joprojām ziņo par nepietiekamu aprīkojumu vai papildu vajadzību apmācīt pedagogus, un daudzas skolas arī joprojām nav pieņēmušas oficiālu pieeju IKT izmantošanai klasē. Šāda situācija var tām traucēt pilnībā realizēt digitalizācijas potenciālu (sk. 60.–68. punktu).

90 Komisijai joprojām trūkst visaptverošu datu par kopējām summām, kas izlietas skolu digitalizācijai. Tikai dažas dalībvalstis izvērtē rezultātus, ko tās sasniegušas ar ES finansiālo atbalstu, lai uzlabotu digitālo izglītību skolās, jo nav šādas prasības. Konkrētu programmu rādītāji nebija informatīvi, un tikai divās no sešām apmeklētajām dalībvalstīm tika izmantotas pieejas, lai sistemātiski uzraudzītu progresu, ko skolas bija panākušas digitalizācijas jomā, izmantojot ES finansiālo atbalstu (sk. 69.–75. punktu).

2. ieteikums. ES finansējumu ciešāk sasaistīt ar skolu mērķiem, vajadzībām un gaidāmajiem rezultātiem

Komisijai jārikojas, vajadzības gadījumā cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm, lai stiprinātu saikni:

- a) starp Digitālās izglītības rīcības plāna mērķiem, ES atbalstu un valstu vai reģionālajām skolu digitalizācijas stratēģijām;
- b) starp ES atbalstu skolu digitalizācijai un skaidri noteiktiem skolu mērķiem, vajadzībām un izmērāmiem rezultātiem.

Ieviešanas mērķtermiņš: līdz 2027. gada beigām.

91 Komisija 2016. gadā noteica mērķrādītājus dalībvalstīm līdz 2025. gadam nodrošināt skolu pieslēgumu gigabitu internetam un dot tām iespēju izmantot modernāko IT aprīkojumu un pieņemt inovatīvas mācīšanas un mācīšanās metodes. Komisijas rīcībā ir tikai ierobežota informācija par skolu faktisko savienojamību, un tā īpaši neuzrauga šo aspektu. Tikai neliels skaits skolu faktiski var izmantot gigabitu savienojumus un tādējādi vislabāk realizēt IKT potenciālu digitālajā izglītībā (sk. [76–79. punktu](#)).

92 Dalībvalstis izmantoja atšķirīgas pieejas skolu savienošanas veicināšanai – dažas bija pieņēmušas īpašas valsts atbalsta programmas, savukārt citām nebija konkrētas stratēģijas. Stingras stratēģiskās plānošanas trūkums un kavēšanās īpašu programmu īstenošanā padara maz ticamu to, ka visām ES skolām līdz 2025. gadam būs sasniegti mērķrādītājs – pieslēgums gigabitu internetam (sk. [80.–82. punktu](#)).

3. ieteikums. Uzraudzīt un veicināt savienojamības mērķrādītāju sasniegšanu visās skolās

Ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un reģioniem Komisijai būtu jāveic šādas darbības:

- a) izveidot mehānismu, ar ko periodiski vākt atjauninātus datus skolu faktiskās savienojamības uzraudzībai, un ziņot par rezultātiem; kā arī
- b) mudināt dalībvalstis līdz 2025. gadam visas skolas pieslēgt gigabitu internetam.

Ieviešanas mērķtermiņš: līdz 2025. gada beigām.

Šo ziņojumu 2023. gada 15. marta sēdē Luksemburgā pieņēma II apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas locekle *Annemie Turtelboom*.

Revīzijas palātas vārdā —

Tony Murphy
priekšsēdētājs

Pielikumi

I pielikums. ANM finansētie pasākumi skolu digitalizācijai

Dalībvalsts	Komponents	Nosaukums	Budžets (miljoni EUR)
Beļģija	F.2.3. Optiskās šķiedras, 5G un jaunās tehnoloģijas	Skolu iekšējās savienojamības un 35 uzņēmējdarbības parku Valonijā un Valonijas reģionā savienojamības uzlabošana	70
	J.4.1. Izglītība 2.0	Flāmu kopienas “Digisprong”	318
		“Digitālais pavērsiens Briseles skolām” Briseles galvaspilsētas reģionā	5
		Vāciski runājošās kopienas “Izglītības digitālā pārveide”	5
Bulgārija	C.1. Izglītība un prasmes	STEM centri un inovācija izglītībā – digitalizācija	122
Čehijas Republika	3.1. Inovācija izglītībā digitalizācijas kontekstā	Pārskatītās mācību programmas īstenošana un pedagogu digitālās prasmes	22
		Digitālais aprīkojums skolām	169
Vācija	3.1. Izglītības digitalizācija	Ierīču nodošana pedagogiem lietošanā uz laiku	420
		Valsts izglītības platforma	529
		Izglītības izcilības centri	172
Igaunija	3. Digitāla valsts	Ļoti augstas veiktspējas platjoslas tīklu izbūve, tostarp skolās	24
Īrija	2. Digitālo reformu un pārveides paātrināšana un izvēršana	Programma digitālās infrastruktūras un finansējuma nodrošināšanai skolām	64
Grieķija	3.2. Izglītība, profesionālā izglītība, apmācība un prasmes	Izglītības digitālā pārveide	365

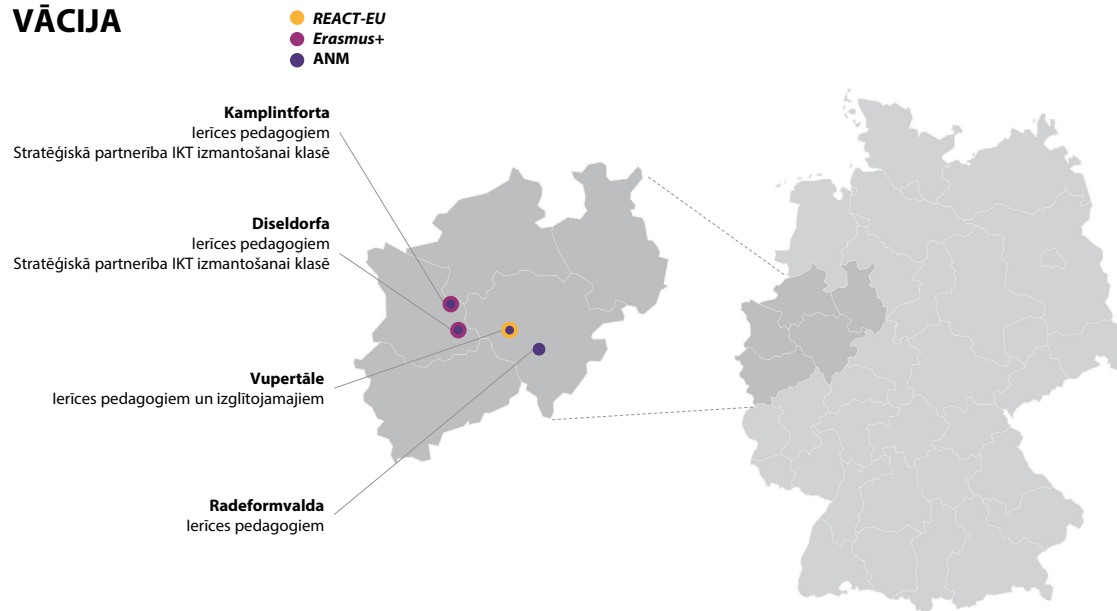
Dalībvalsts	Komponents	Nosaukums	Budžets (miljoni EUR)
Spānija	3.1. Inovācija izglītībā digitalizācijas kontekstā	Izglītības digitālā pārveide	1 412
Francija	C.7. Valsts, teritoriju, uzņēmumu un kultūras digitalizācija	Izglītības sistēmas pārvaldības digitālā modernizācija	35
		Izglītības nepārtrauktība – skolu digitālā pārveide	131
Itālija	1.2. Ātrs interneta pieslēgums (platjoslas un 5G pieslēgums)	Savienotās skolas	261
	4.1. Izglītības pakalpojumu sniegšanas stiprināšana: no bērnudārza līdz augstskolai	Integrēta digitālā mācīšana un apmācība digitālās pārveides jomā skolu darbiniekiem	800
		Jaunas prasmes un jaunas valodas	1 100
		Skola 4.0: inovatīvas skolas, infrastruktūra, jaunas klašu telpas un darbsemināri	2 100
Kipra	L.5.1. Izglītības sistēmas modernizācija, prasmju pilnveide un pārkvalifikācija	2. reforma – jauna digitāla pedagogu un skolu novērtēšanas sistēma	0,3
		4. reforma – skolu digitālā pārveide ar mērķi uzlabot digitālās prasmes un iemaņas saistībā ar <i>STEM</i> izglītību	13,8
Latvija	2. Digitālā pārveide	Digitālās plaisas mazināšana sociāli neaizsargātiem izglītojamiem un izglītības iestādēs	15
	3. Nevienlīdzības mazināšana	Izglītības iestāžu infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana	31
Lietuva	3. Digitālā pārveide izaugsmei	Digitālās izglītības satura un resursu sagatavošana	20
	4. Kvalitatīva un pieejama izglītība visā dzīves laikā	6. apakšpasākums – digitālās izglītības pārveide	10
Ungārija	C.1. Demogrāfija un valsts izglītības sistēma	Konkurētspējīgas valsts izglītības sistēmas attīstība, izmantojot 21. gadsimta tehnoloģijas	391

Dalībvalsts	Komponents	Nosaukums	Budžets (miljoni EUR)
Nīderlande	P.4. Darba tirgus, pensiju un uz nākotni vērstas izglītības stiprināšana	National Education Lab AI	36
		Klēpjatori un planšetdatori e-izglītībai un hibrīdmācībām, lai novērstu un mazinātu trūkumus mācību procesā	24
Austrija	2. Digitālā atveseļošana	Digitālo tiešo lietotāju ierīču nodrošināšana izglītojamajiem un federālo skolu pieslēgums	172
Polija	C. Digitālā pārveide	Vienlīdzīgi konkurences apstākļi skolām ar mobilajām multimediju ierīcēm – ieguldījumi minimālo standartu izpildei attiecībā uz aprīkojumu	550
		E-kompetences	184
		Skolu/iestāžu aprīkošana ar atbilstīgām IKT ierīcēm un infrastruktūru, lai uzlabotu izglītības sistēmas kopējo sniegumu	621
Portugāle	C.20. Digitālā skola	Digitālā pāreja izglītībā	500
		Digitālā izglītība (Azoru salas)	38
		Programma izglītības digitalizācijas paātrināšanai (Madeira)	21
Rumānija	C.15. Izglītība	Apmācību darbvietā programma pedagogiem	80
		Digitālo tehnoloģiju aprīkojuma un resursu nodrošināšana skolām	479
		Tiešsaistes skola – novērtēšanas platforma un satura izstrāde	79
Slovēnija	7. Publiskā sektora un publiskās pārvaldes digitālā pārveide	Izglītības, zinātnes un sporta digitalizācija	67
	12. Kompetenču, jo īpaši digitālo prasmju un kompetenču, kas nepieciešamas jaunām profesijām un zaļajai pārejai, stiprināšana	Izglītības sistēmas atjaunošana zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai: digitālās prasmes	1
		Zaļās un digitālās izglītības visaptveroša pārveide (ilgtspēja un noturība): digitālās prasmes	28

Dalībvalsts	Komponents	Nosaukums	Budžets (miljoni EUR)
Slovākija	C.7. Izglītība 21. gadsimtā	Izglītības satura un izglītības apguves formu reforma – Mācību programmu un mācību materiālu reforma – Digitālā testēšana un digitālie rīki	20
		Pedagogu sagatavošana un prasmju pilnveide jaunajam saturam un izglītības apguves veidiem: pedagogu izglītošana digitālajā jomā	17
		Digitālā infrastruktūra skolās	187
		Digitālā infrastruktūra skolās: administratīvās spējas	5
		Kopā	11 714

II pielikums. Šīs revīzijas nolūkā apmeklētās skolas un projekti

VĀCIJA

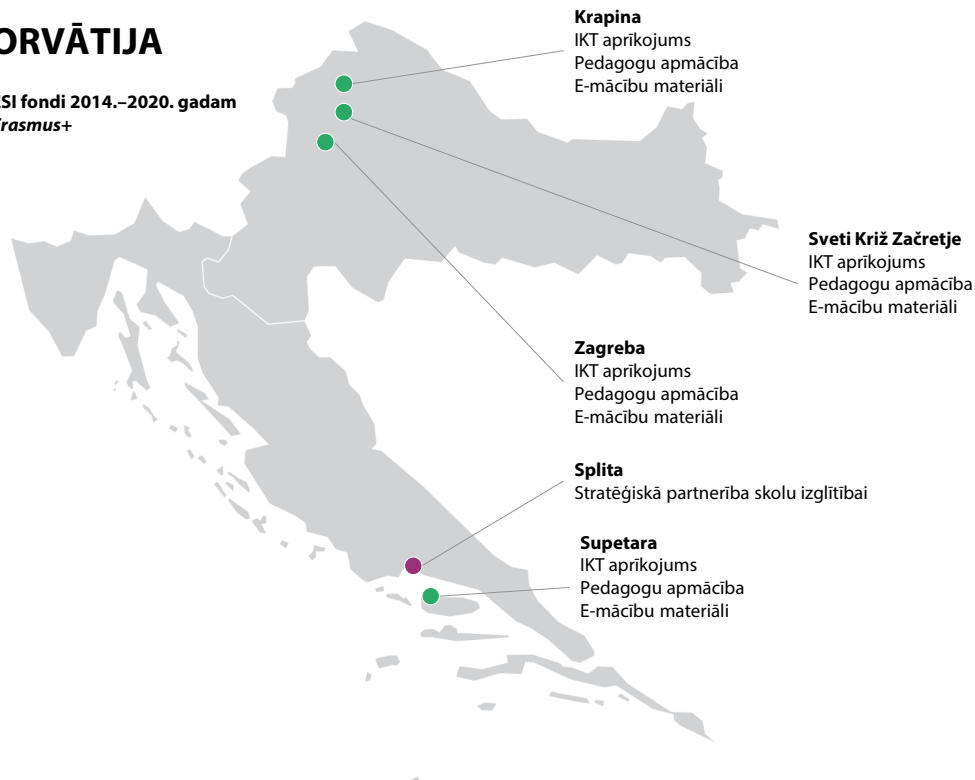
GRIEĶIJA

● ESI fondi 2014.–2020. gadam

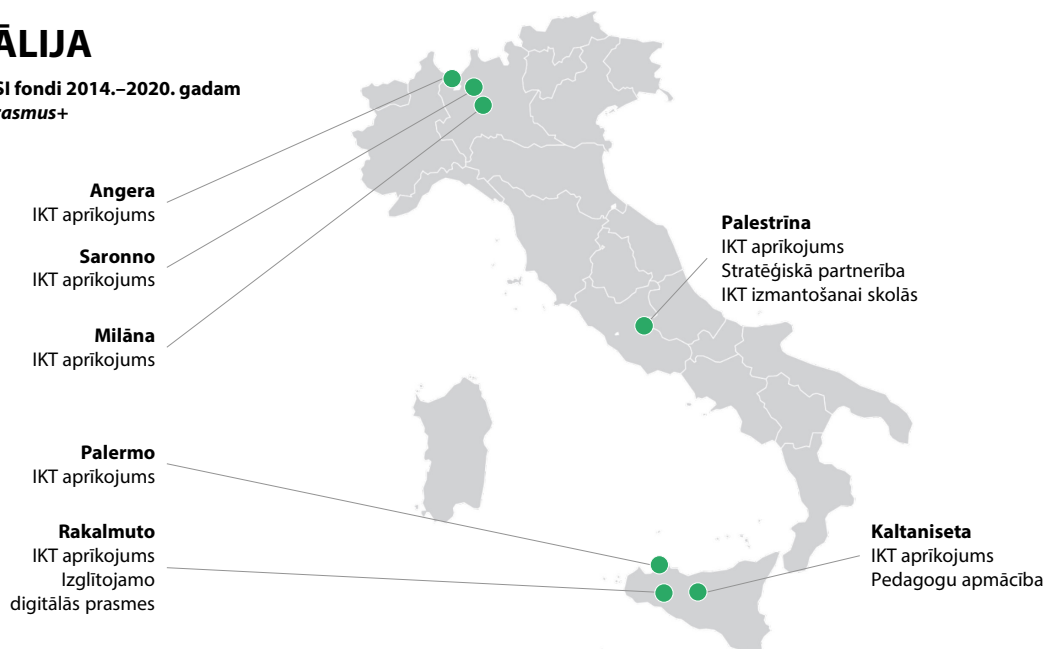
HORVĀTIJA

- ESI fondi 2014.–2020. gadam
- Erasmus+

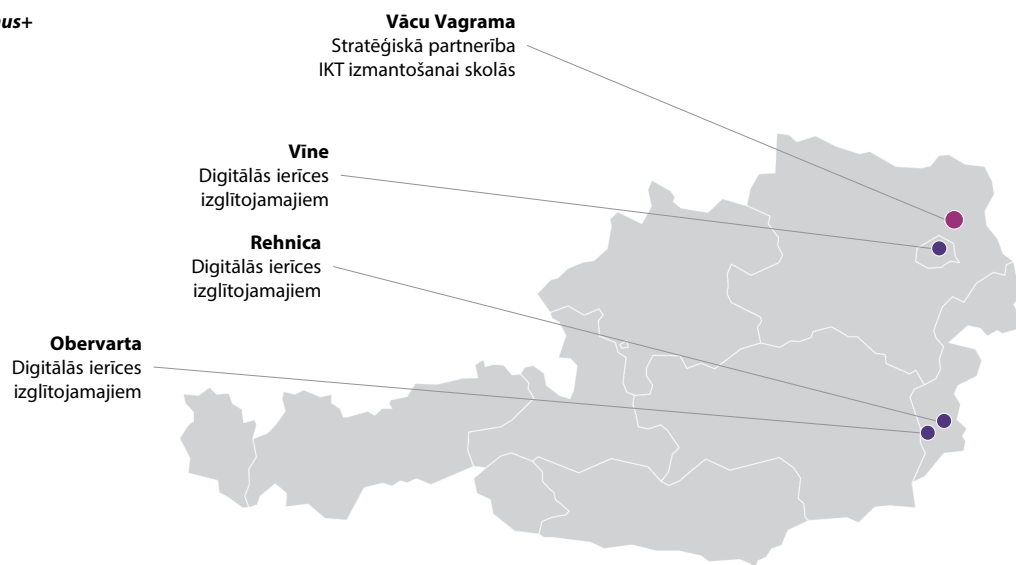
ITĀLIJA

- ESI fondi 2014.–2020. gadam
- Erasmus+

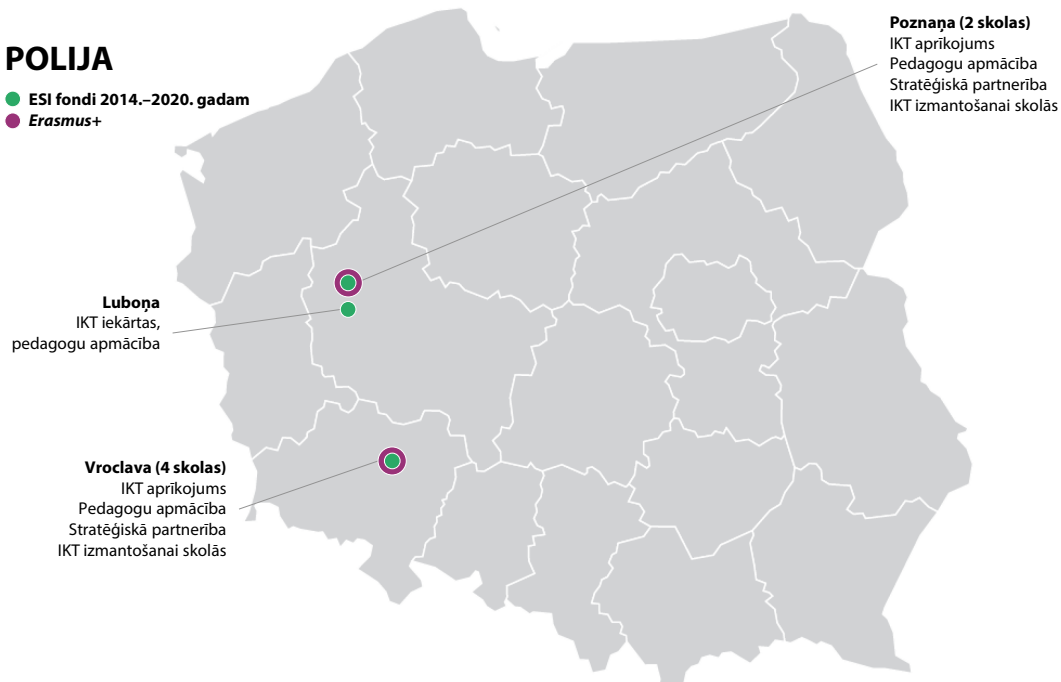
AUSTRIJA

- ANM
- Erasmus+

POLIJA

- ESI fondi 2014.–2020. gadam
- Erasmus+

Avots: Eurostat kartes.

III pielikums. ERP skolu aptauja

Mērķis

Mūsu aptaujas mērķis bija iegūt reprezentatīvu aktuālo informāciju, kas citādi nebija pieejama, par skolu faktisko savienojamību, digitālās izglītības nozīmi un ES rīku un darbību izmantošanu šajā jomā.

Aptaujas veikšana

Mēs veicām tiešsaistes aptauju no 2022. gada februāra līdz maijam, izmantojot *EUSurvey* – Komisijas nodrošinātu rīku tiešsaistes aptauju veikšanai. Anketa tika nosūtīta 49 512 skolu direktoriem piecās dalībvalstīs – šīs skolas nodrošina izglītību Starptautiskās standartizētās izglītības klasifikācijas (*ISCED*) 1.–3. līmenī, proti, sākumskolas, pamatzglītības otrā posma un vidējās izglītības līmenī. *ISCED* ir ANO Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas izstrādāta starptautiska standartizēta klasifikācija izglītības programmu un saistīto kvalifikāciju organizēšanai līmeņos un jomās.

Dalība aptaujā bija brīvprātīga, un netika vākti vai vērtēti personas dati.

Mēs aicinājām to dalībvalstu ministrijas, uz kurām attiecas šī revīzija, informēt skolas par gaidāmo aptaujas publicēšanu. Vācijas (Ziemeļreinas-Vestfālenes), Grieķijas, Horvātijas, Itālijas un Polijas iestādes jau iepriekš bija informējušas skolas par aptauju un aicināja tajā piedalīties.

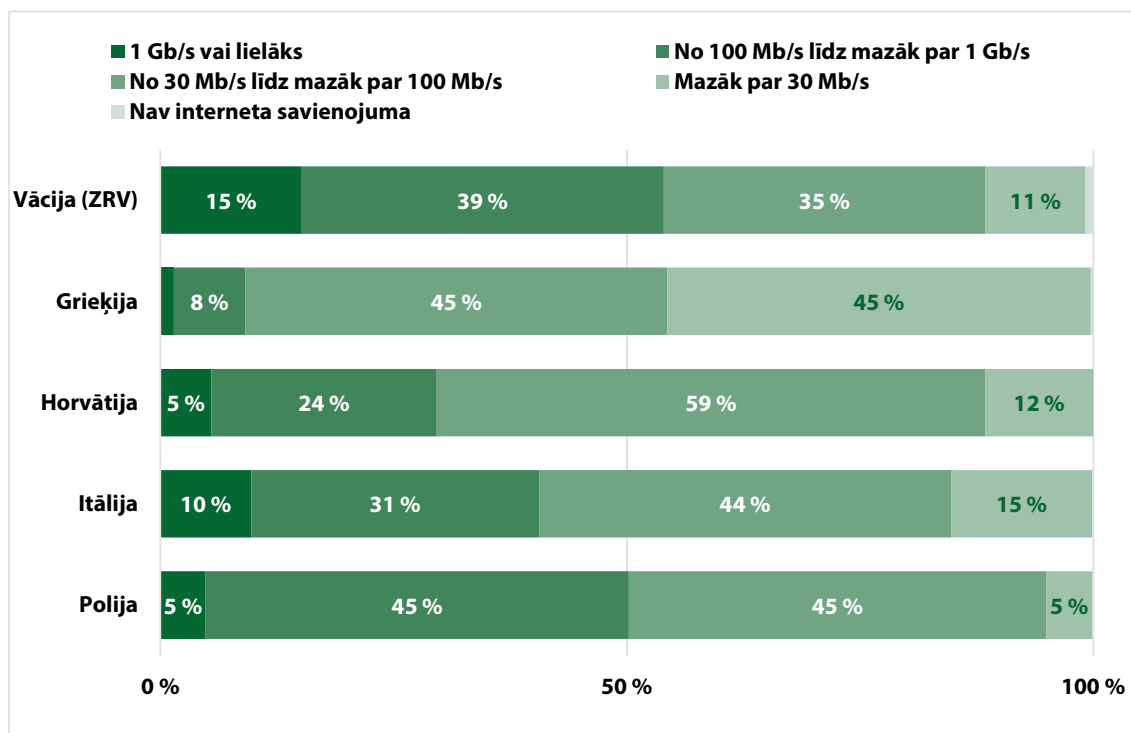
Austrijas skolas šajā aptaujā nepiedalījās, jo valsts iestādes nolēma neatbalstīt mūs un savām skolām mūsu aptaujas anketas nesūtīt.

Atsaucības līmenis

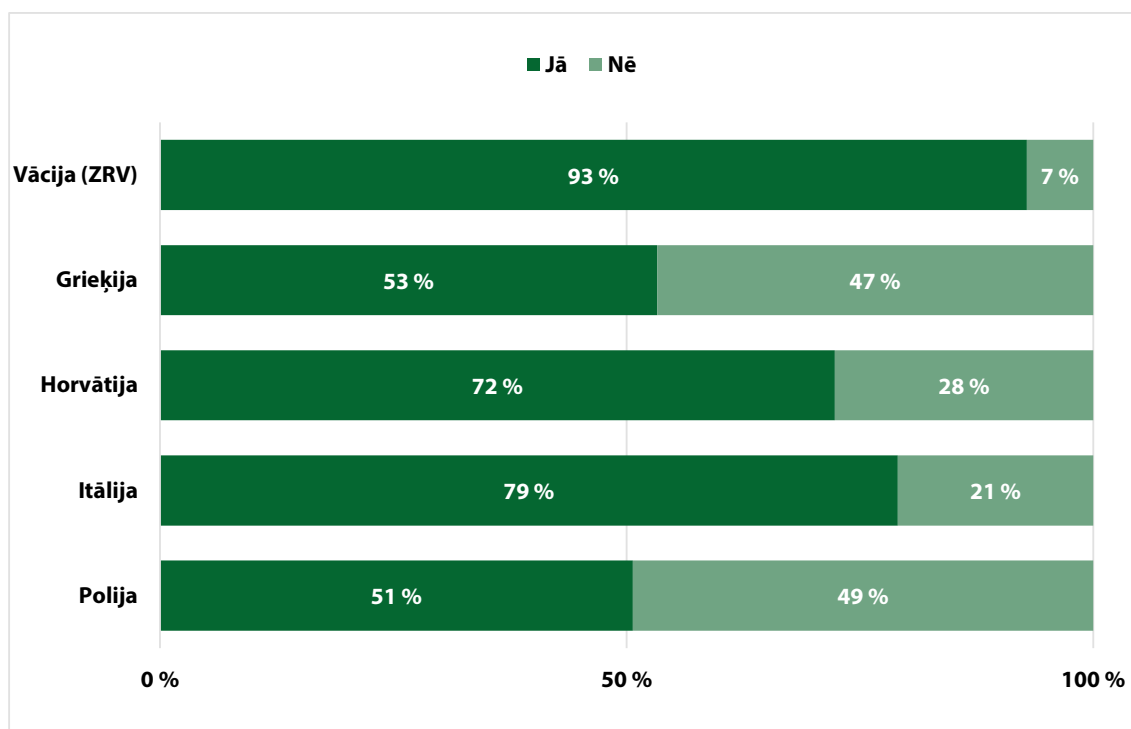
Kopumā mēs saņēmām derīgas atbildes no 16 142 skolām, t. i., kopējais atsaucības līmenis bija aptuveni 33 %. Augstākais atsaucības līmenis bija Horvātijā (aptuveni 49 %), bet zemākais – Itālijā (aptuveni 26 %).

Galvenie aptaujas jautājumi

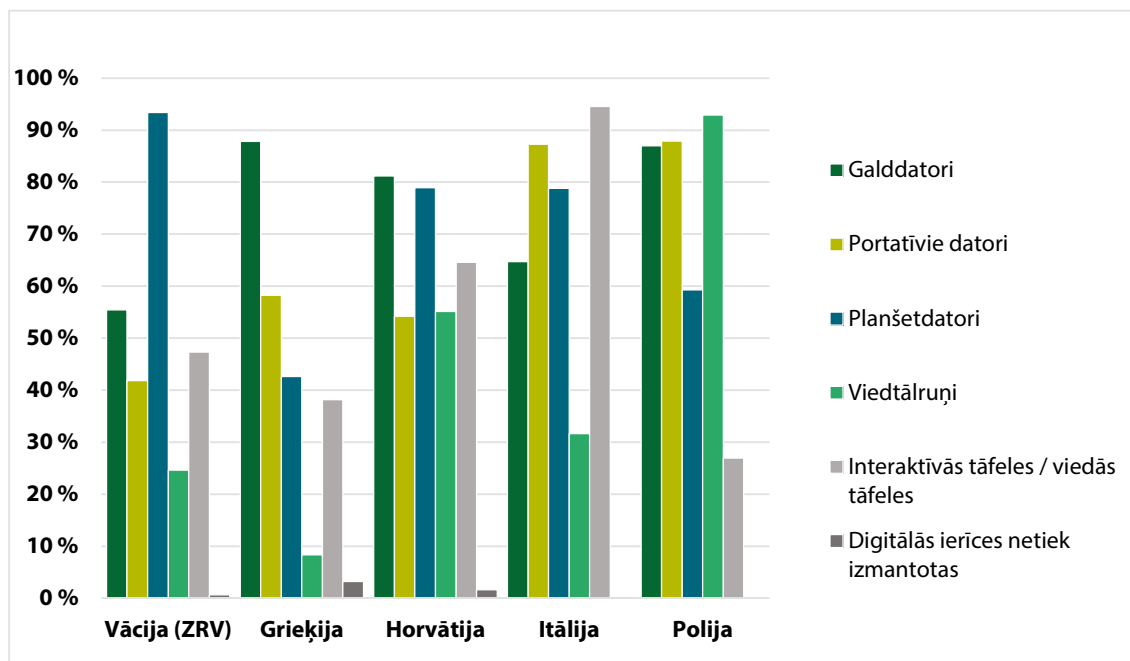
1. Kāds ir lejupielādes ātrums jūsu skolā saskaņā ar līgumu ar telekomunikāciju pakalpojumu sniedzēju?

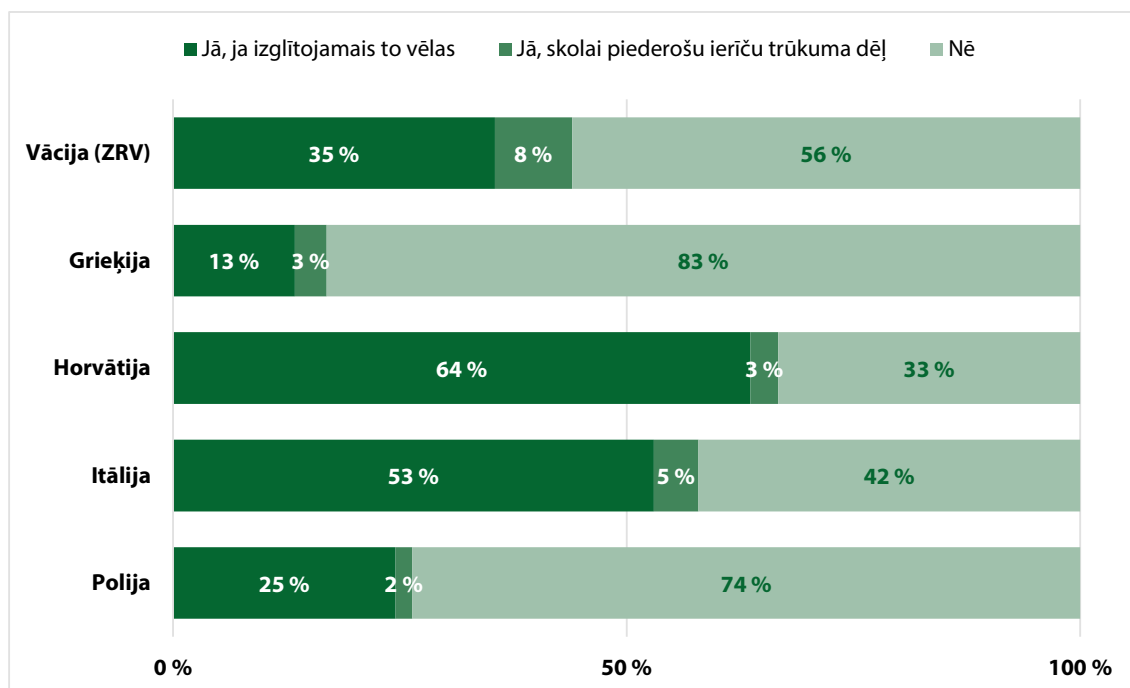
2. Vai jūsu skolai ir oficiāla stratēģija (konceptcija) digitālo tehnoloģiju izmantošanai mācību nolūkos?

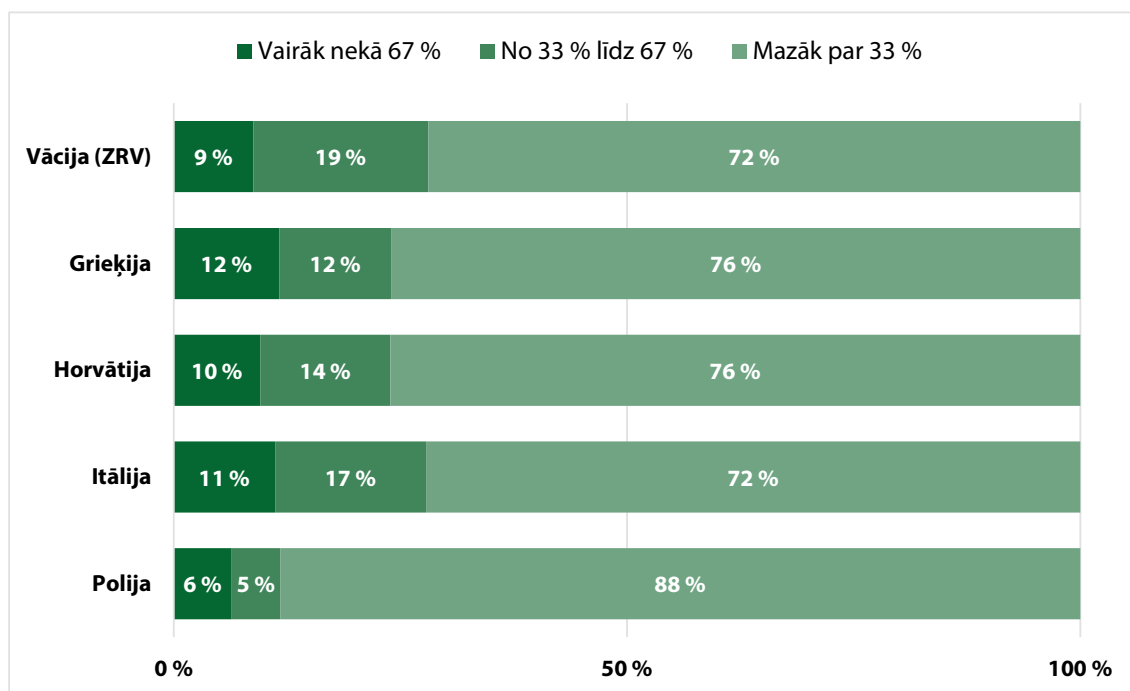
3. Kuras no šīm digitālajām ierīcēm jūs skolēni izmanto mācību nolūkos skolā?

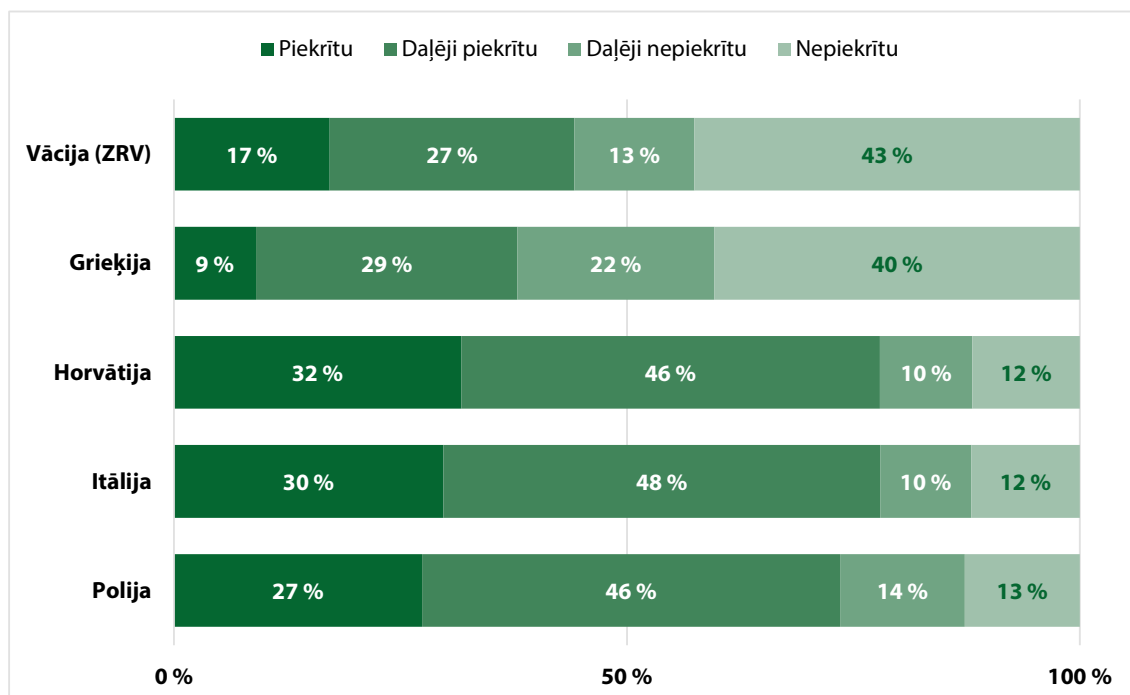
4. Vai skolēni stundās skolā var izmantot pilnībā no personīgajiem līdzekļiem finansētus klēpjdatorus vai planšetdatorus?

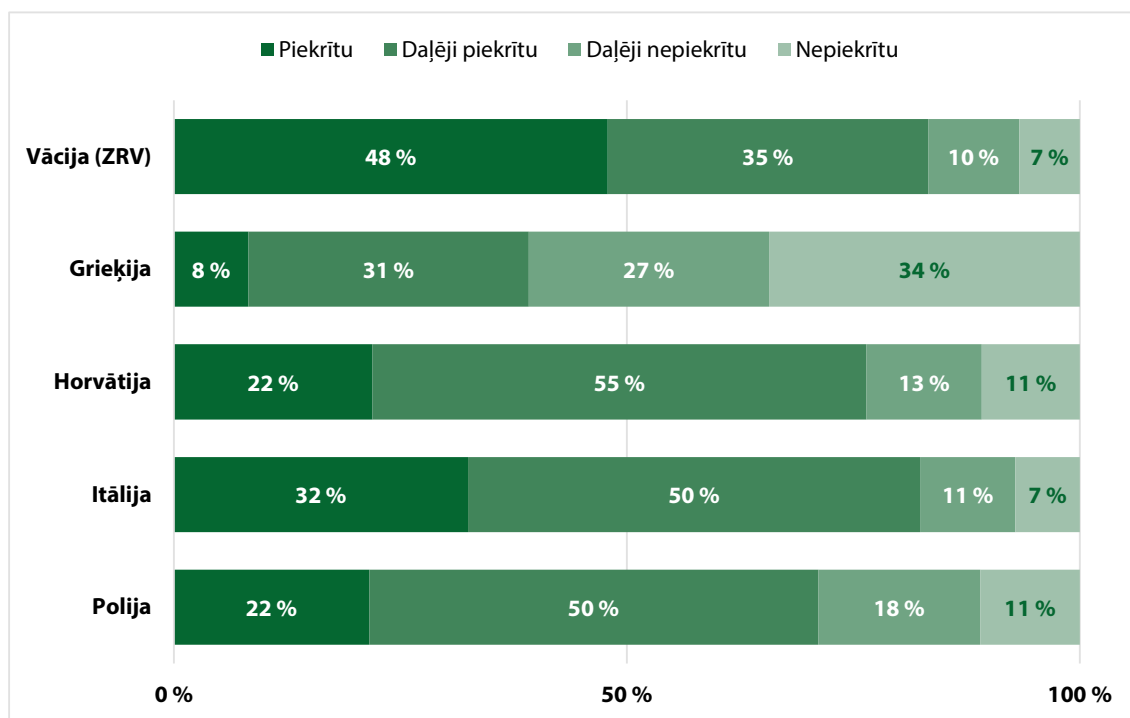
5. Cik daudzi no jūsu skolēniem stundās skolā vismaz vienu reizi nedēļā izmanto pilnībā no personīgajiem līdzekļiem finansētus klēpj datorus vai planšet datorus?

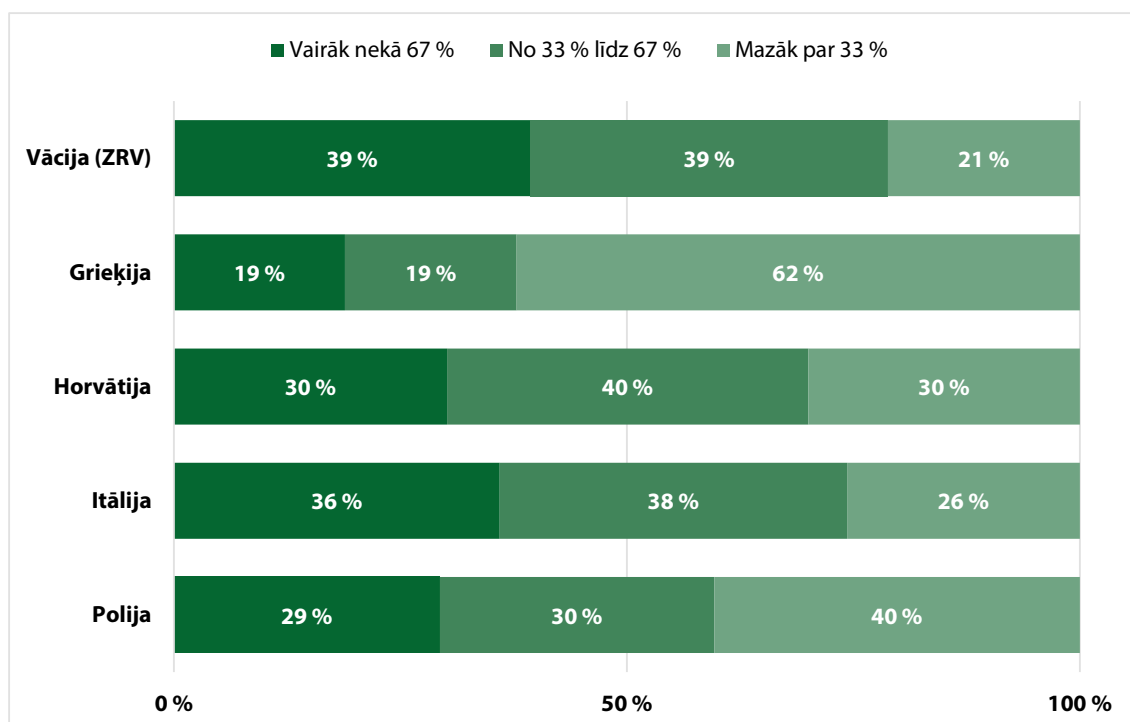
6. Cik lielā mērā jūs piekrītat tam, ka digitālo ierīču skaits, kas ir pieejams skolēniem jūsu skolā mācību vajadzībām, ir pietiekams?

7. Cik lielā mērā jūs piekrītat tam, ka digitālo ierīču, kas jūsu skolā pieejamas skolēniem mācību nolūkiem, kvalitāte ir pietiekama?

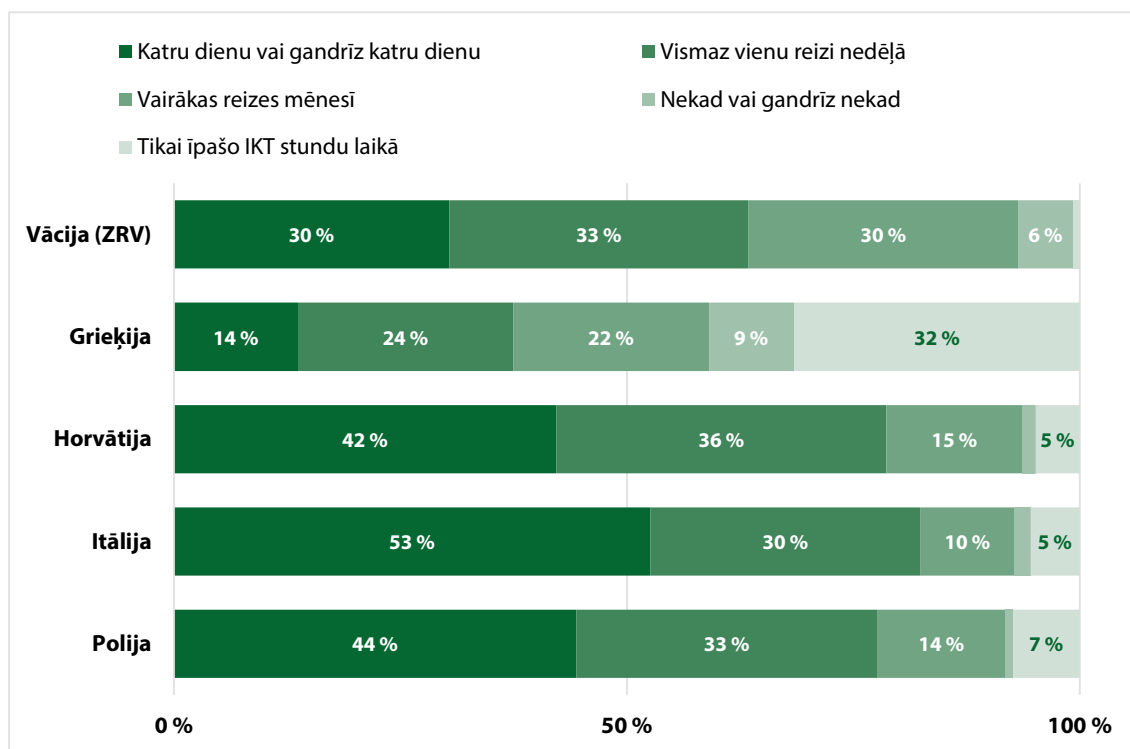

8. Cik daudzi no jūsu skolēniem vismaz vienu reizi nedēļā izmanto digitālo ierīci (galddatoru, klēpj datoru, planšet datoru u. c.), lai mācītos skolā, izņemot īpašās IKT stundās?

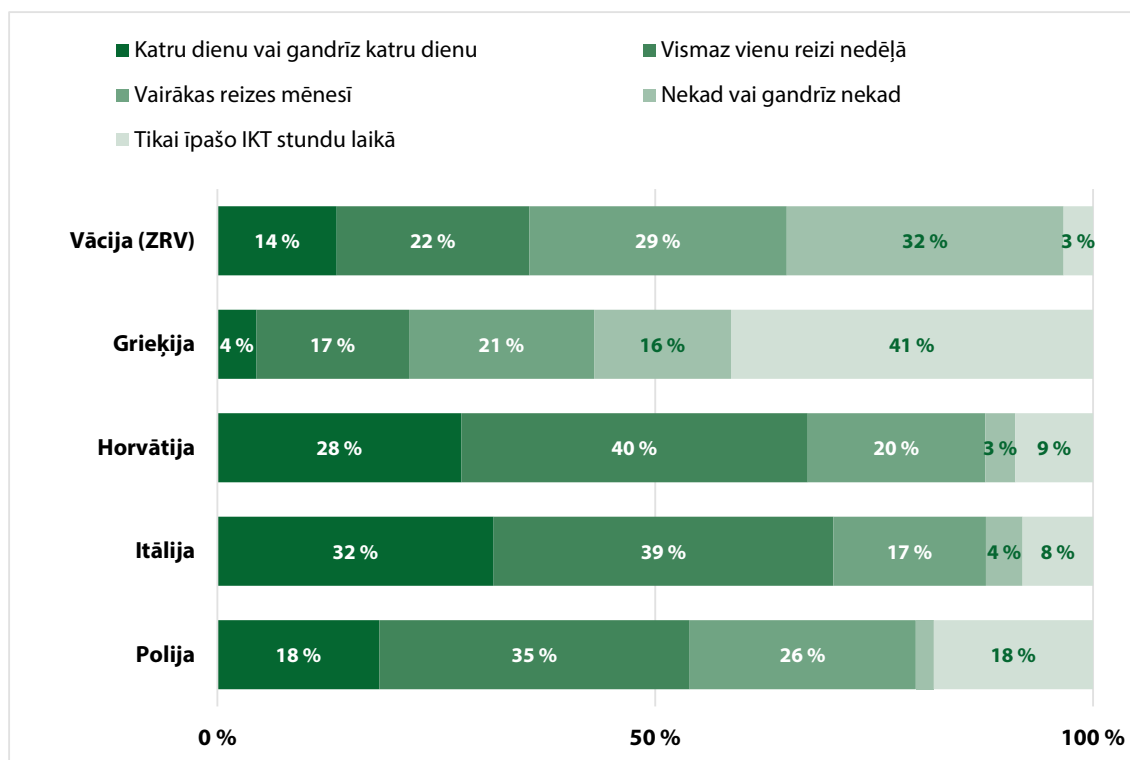

9. Cik bieži stundu laikā tiek veiktas šādas digitālās mācīšanās darbības:

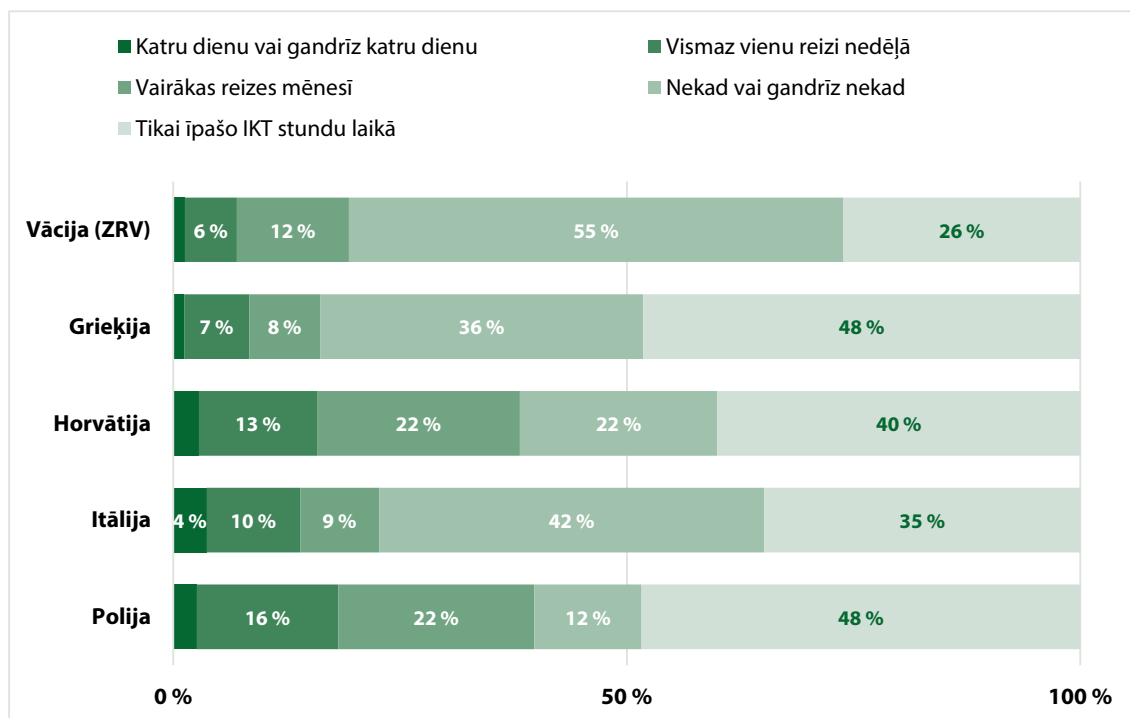
a) meklēšana internetā, lai iegūtu informāciju;

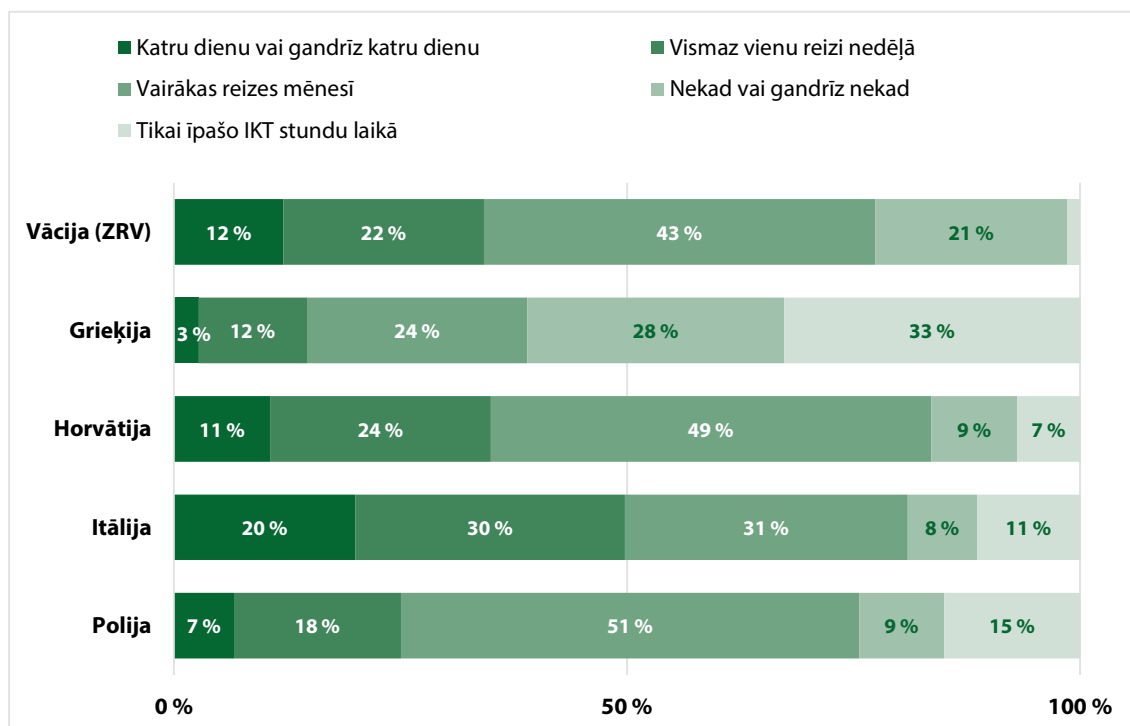
b) teksta apstrādes, izklājlapu vai prezentāciju programmas (piemēram, *Word*, *Excel*, *PowerPoint*) izmantošana;

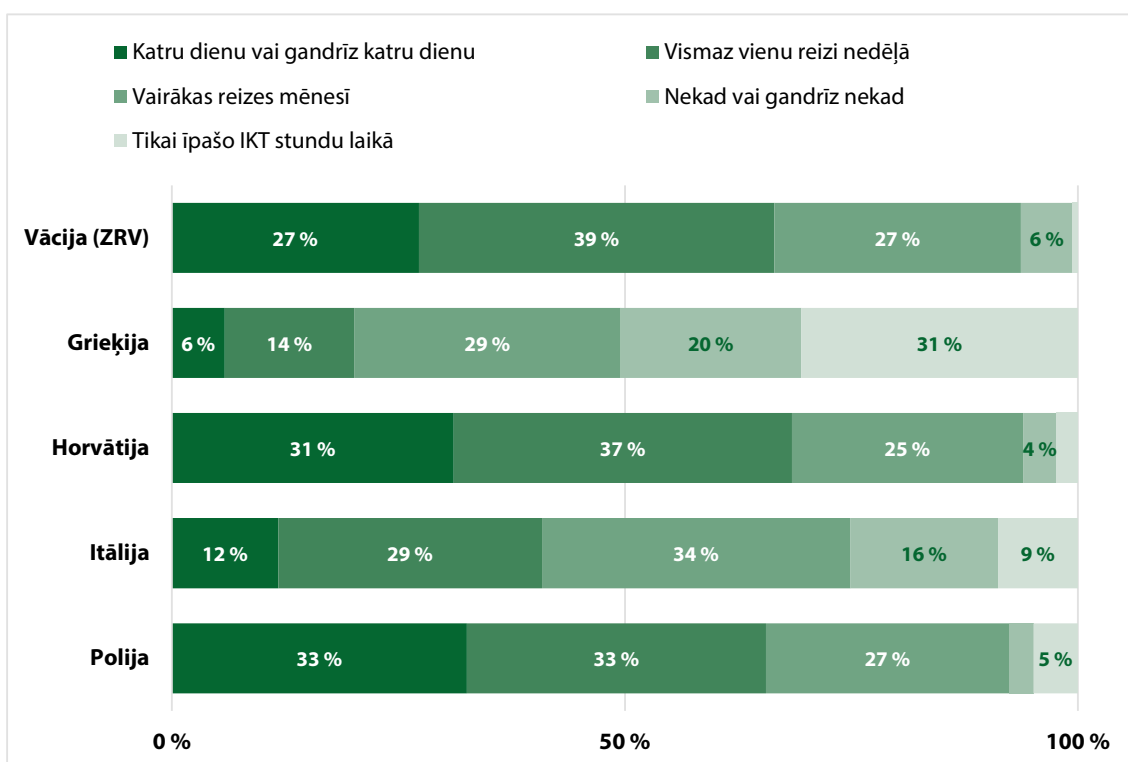
c) kodēšanas/programmēšanas lietotņu, programmu un/vai robotu izmantošana;

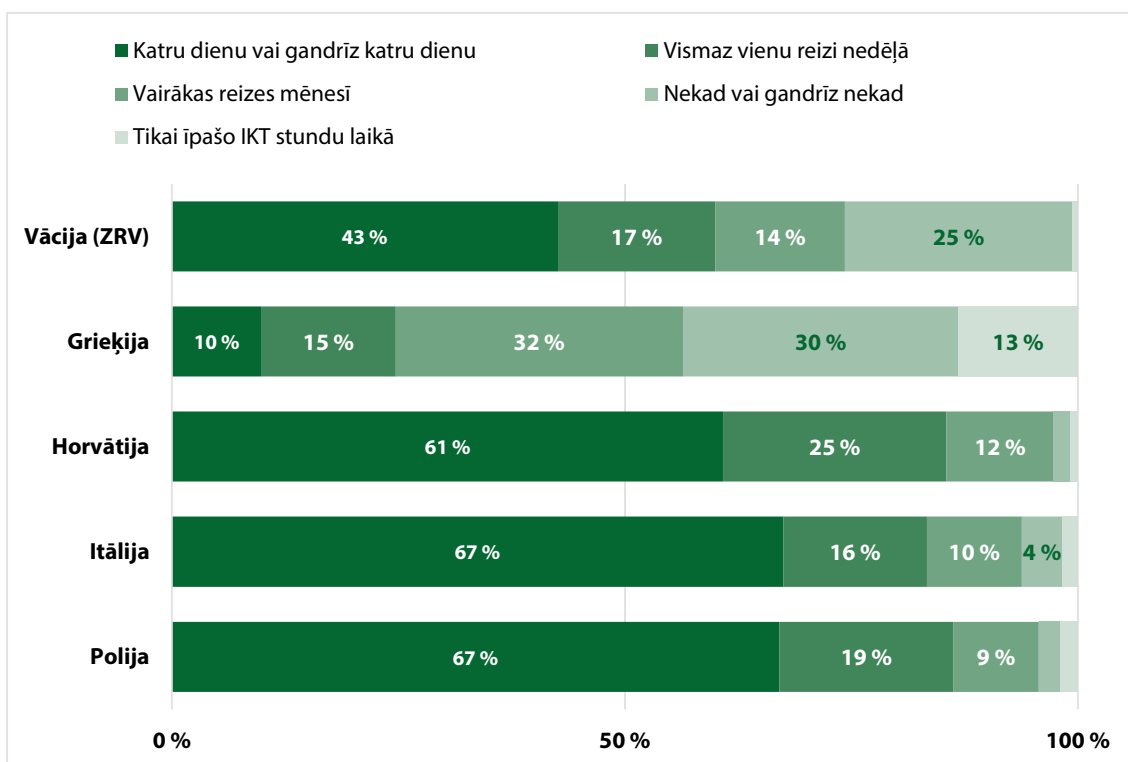
d) digitālo tehnoloģiju un ierīču izmantošana, veicot darbu saistībā ar projektiem;

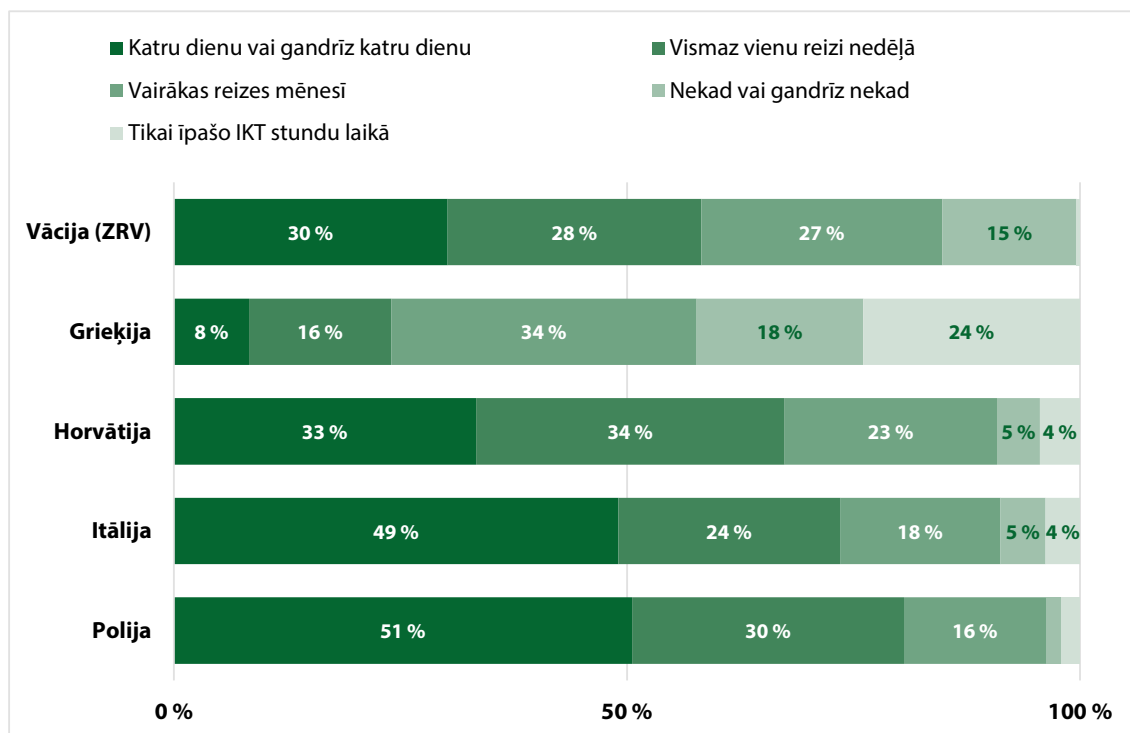
e) mācīšanās, izmantojot tiešsaistes mācību programmas, spēles, lietotnes un viktorīnas;

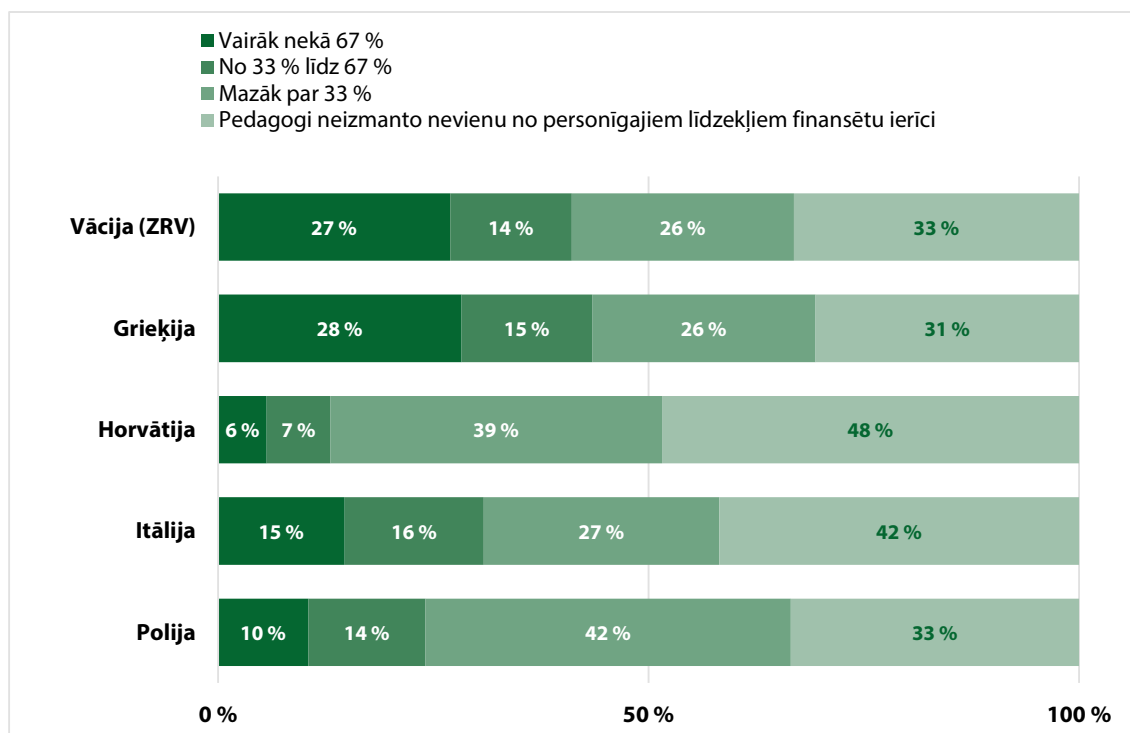
f) komunikācija starp pedagogiem un skolēniem, kā arī skolēnu starpā;

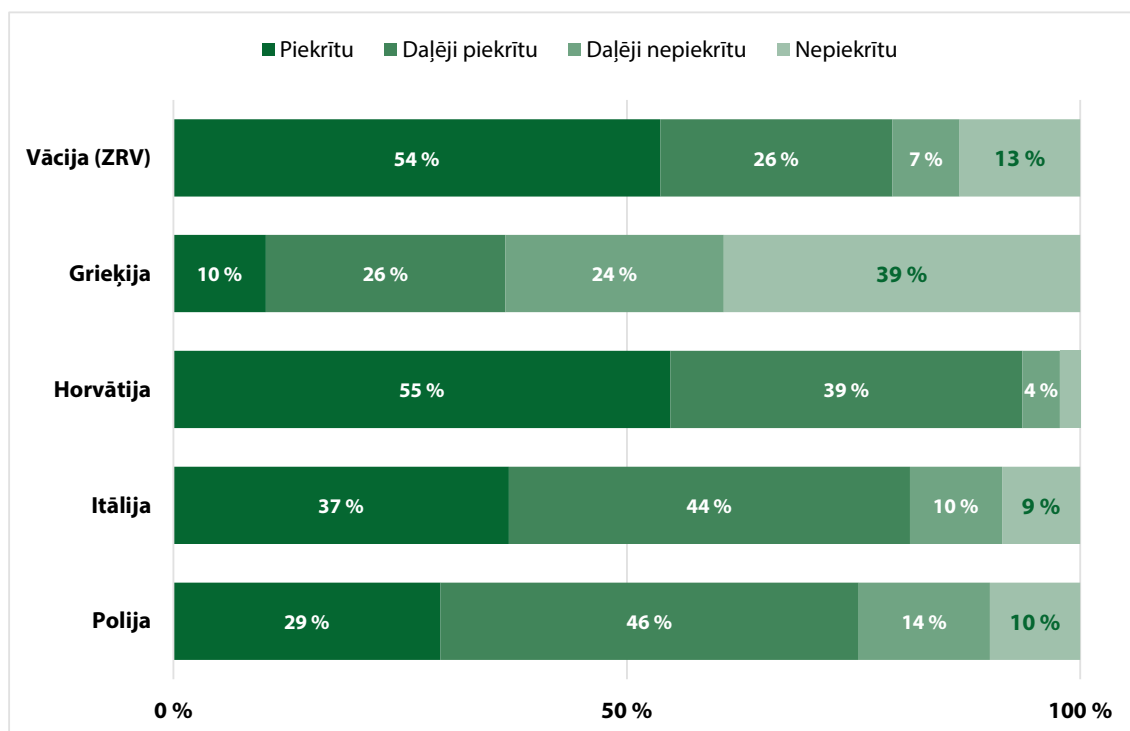
g) tiešsaistes izglītības programmatūras un platformu izmantošana.

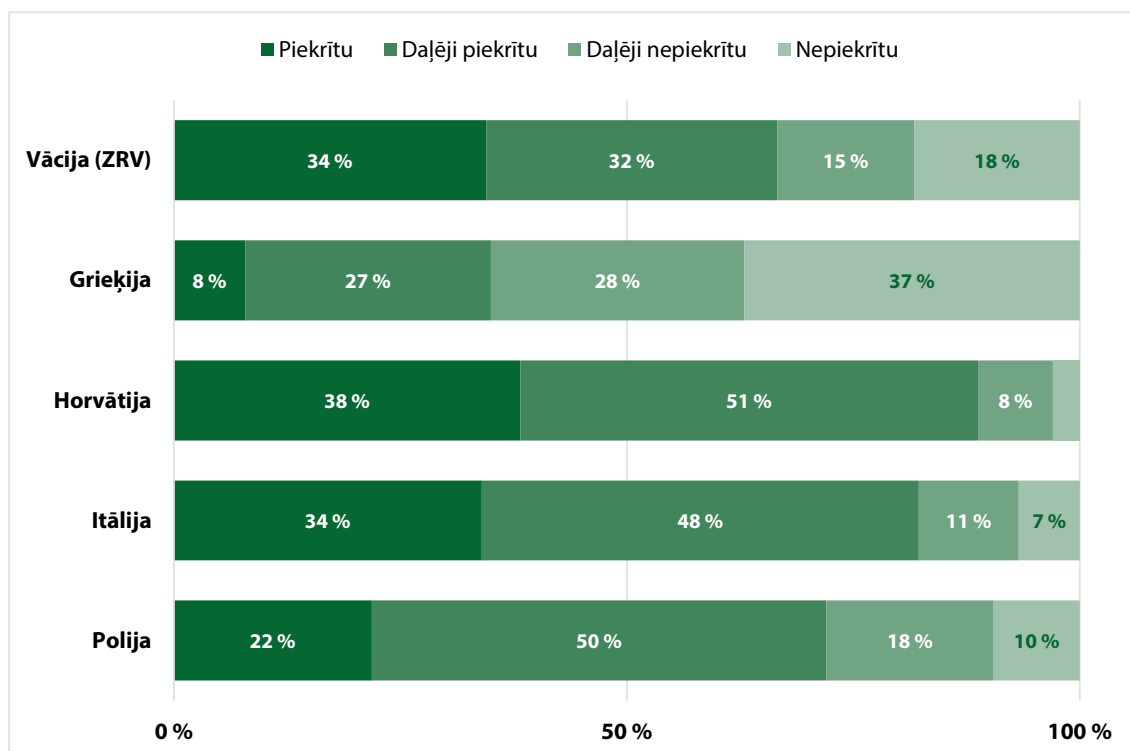
10. Kāda procentuālā daļa pedagogu jūsu skolā mācību nolūkos izmanto pilnībā no personīgajiem līdzekļiem finansētas ierīces?

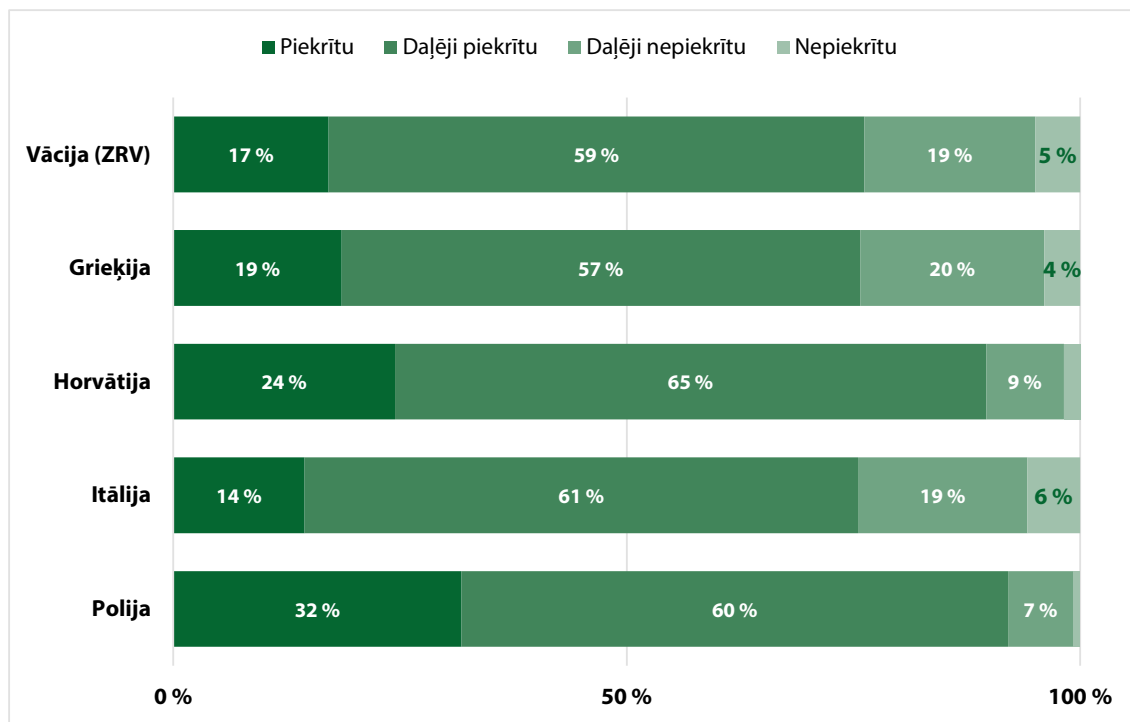
11. Cik lielā mērā jūs piekrītat tam, ka pedagogiem mācīšanas nolūkiem pieejamo digitālo ierīču skaits jūsu skolā ir pietiekams?

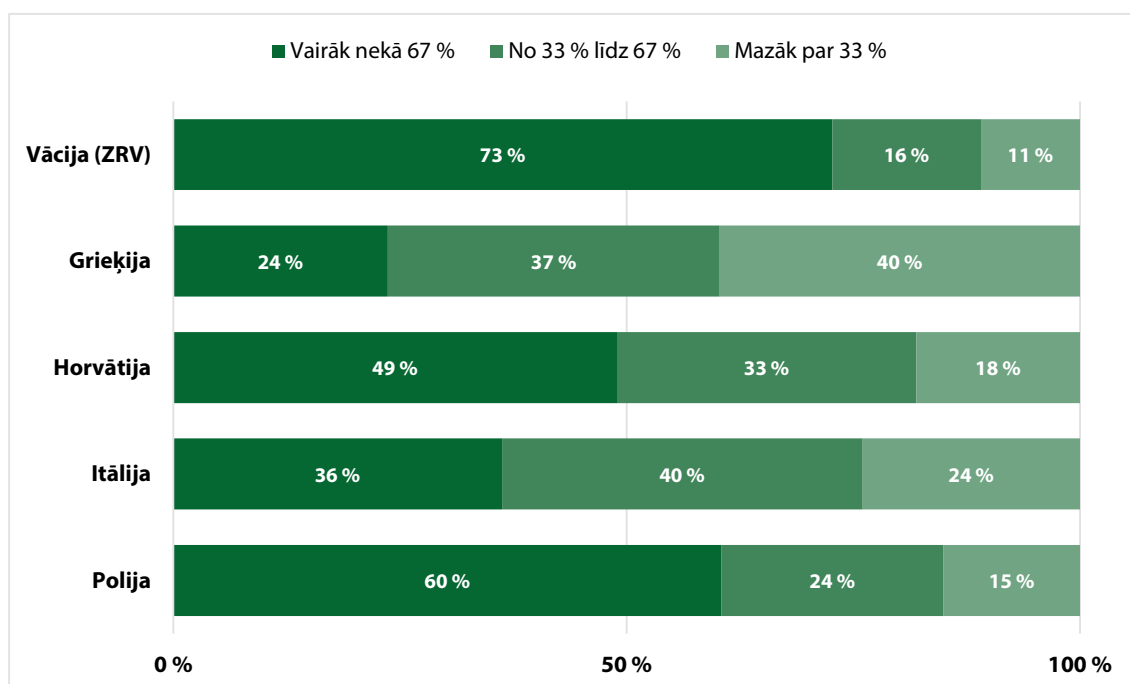
12. Cik lielā mērā jūs piekrītat tam, ka pedagogiem mācīšanas nolūkiem pieejamo digitālo ierīču kvalitāte jūsu skolā ir pietiekama?

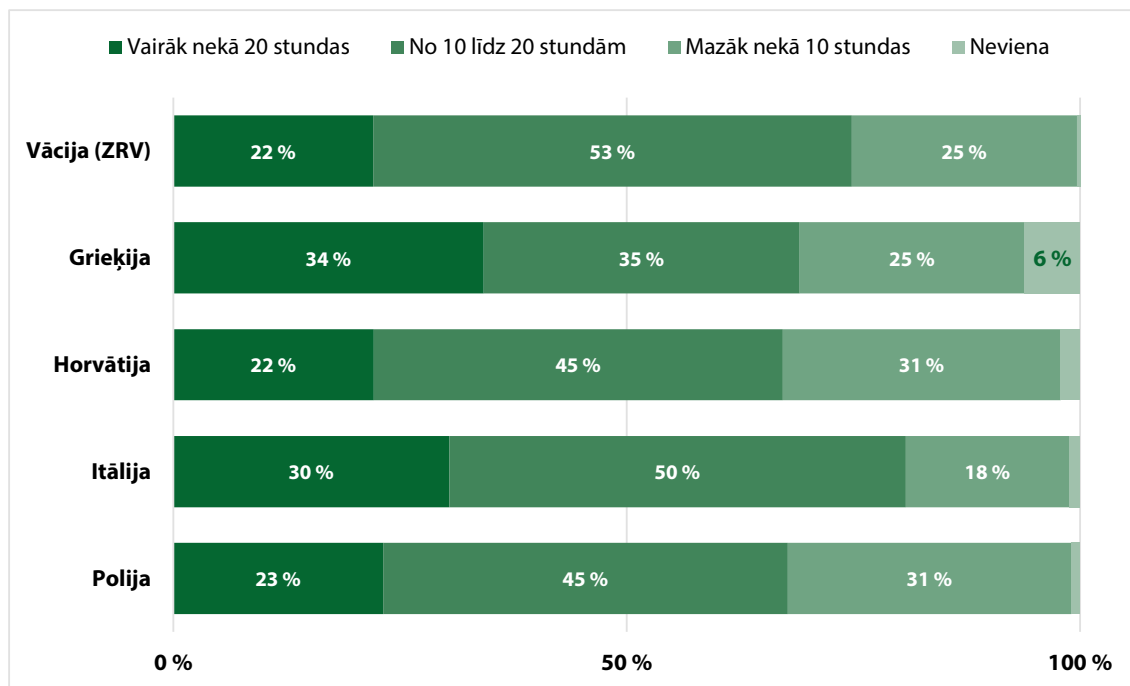
13. Cik lielā mērā jūs piekrītat tam, ka lielākajai daļai pedagogu jūsu skolā ir nepieciešamās prasmes un pārliecība par digitālo tehnoloģiju efektīvu izmantošanu mācīšanās un mācīšanas procesā?

14. Cik daudzi no jūsu pedagogiem ir piedalījušies mācībās par digitālo tehnoloģiju izmantošanu mācību stundās pēdējo divu mācību gadu laikā (2019./2020. un 2020./2021. mācību gads)?

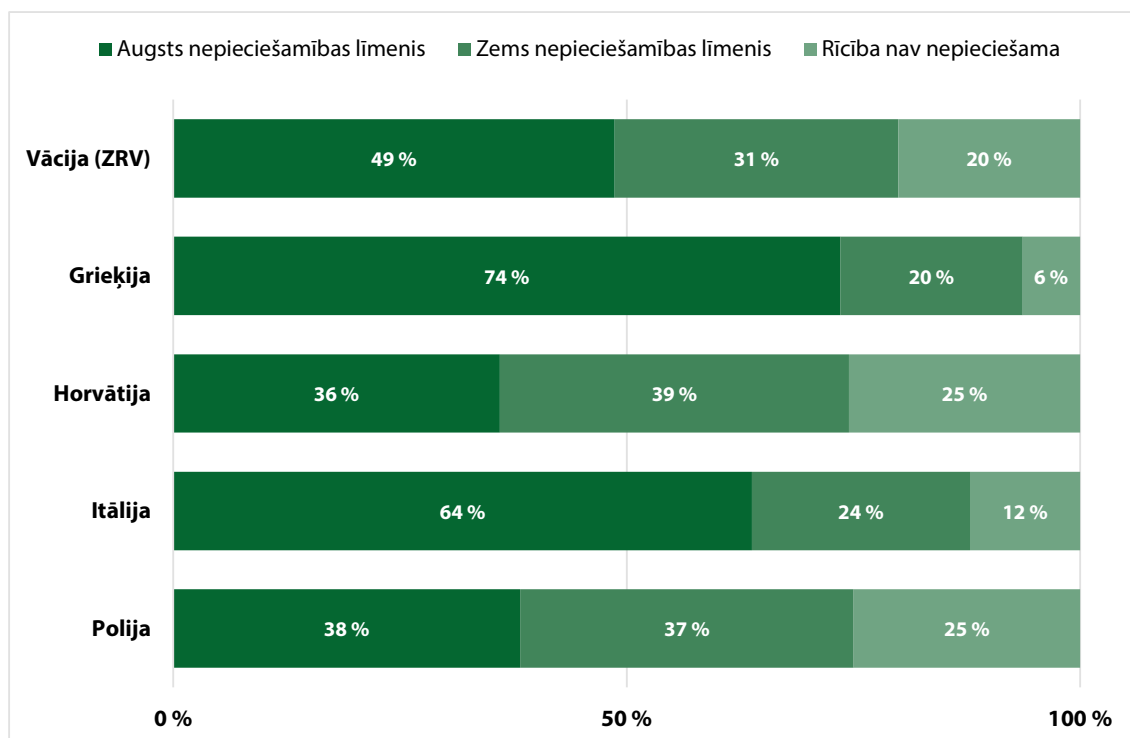

15. Cik apmācību stundas caurmērā pedagogi ir saņēmuši par digitālo tehnoloģiju izmantošanu mācību stundās pēdējo divu mācību gadu laikā (2019./2020. un 2020./2021. mācību gads)?

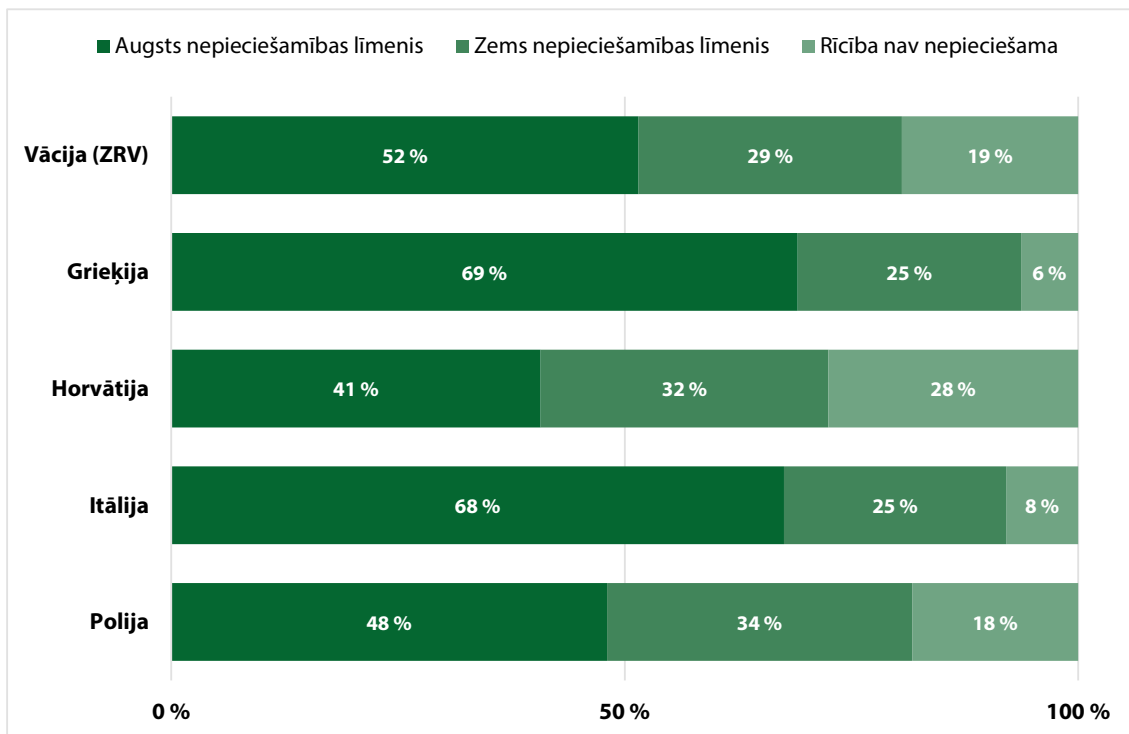

16. Kādās jomās, jūsu prāt, visvairāk nepieciešams rīkoties?

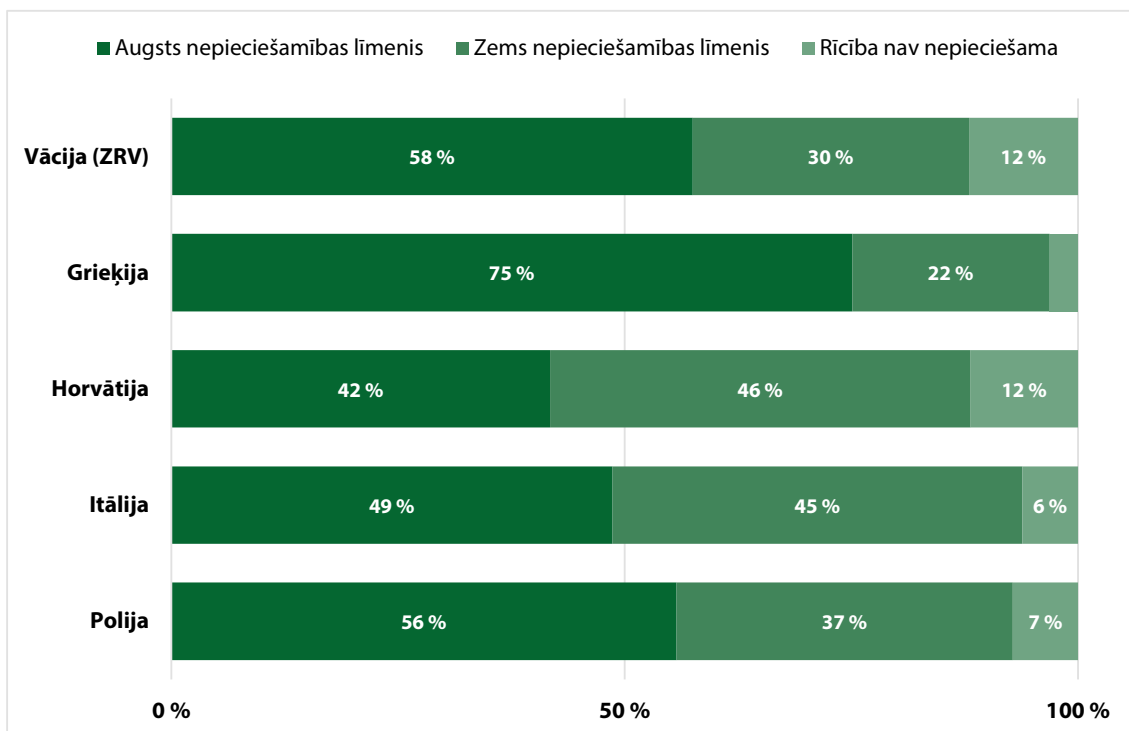
a) Skolas interneta ātruma palielināšana

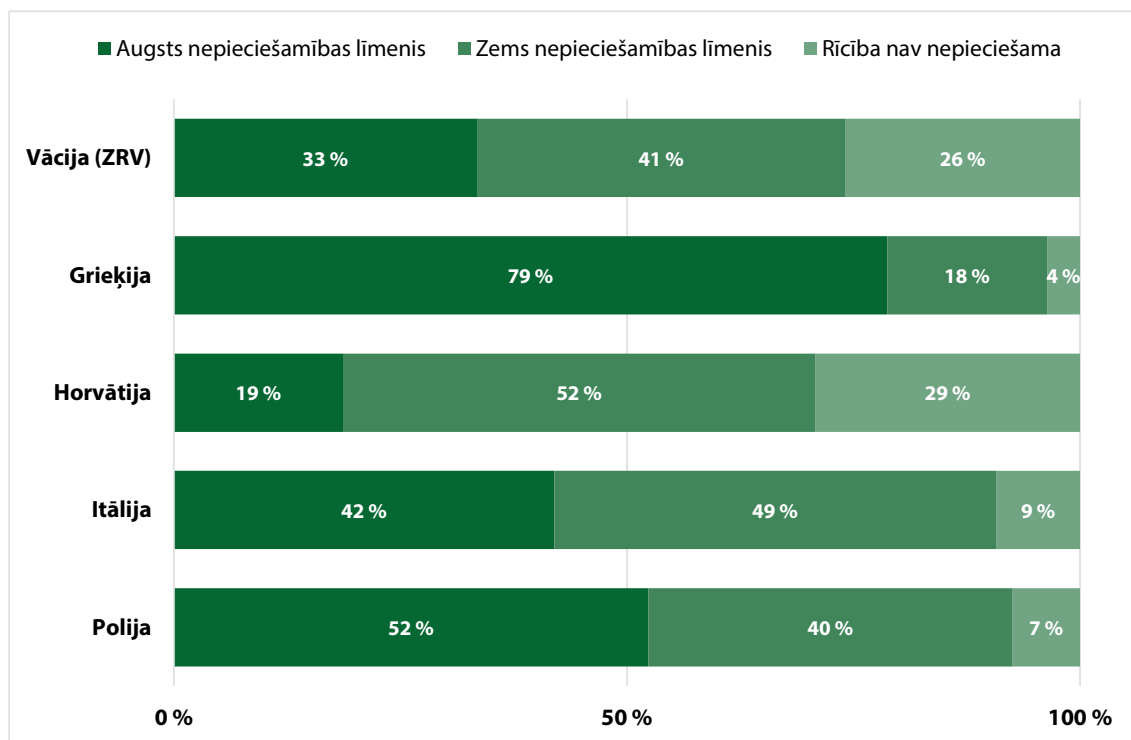
b) Skolas bezvadu LAN/Wi-Fi (lokālā/bezvadu tīkla) uzlabošana

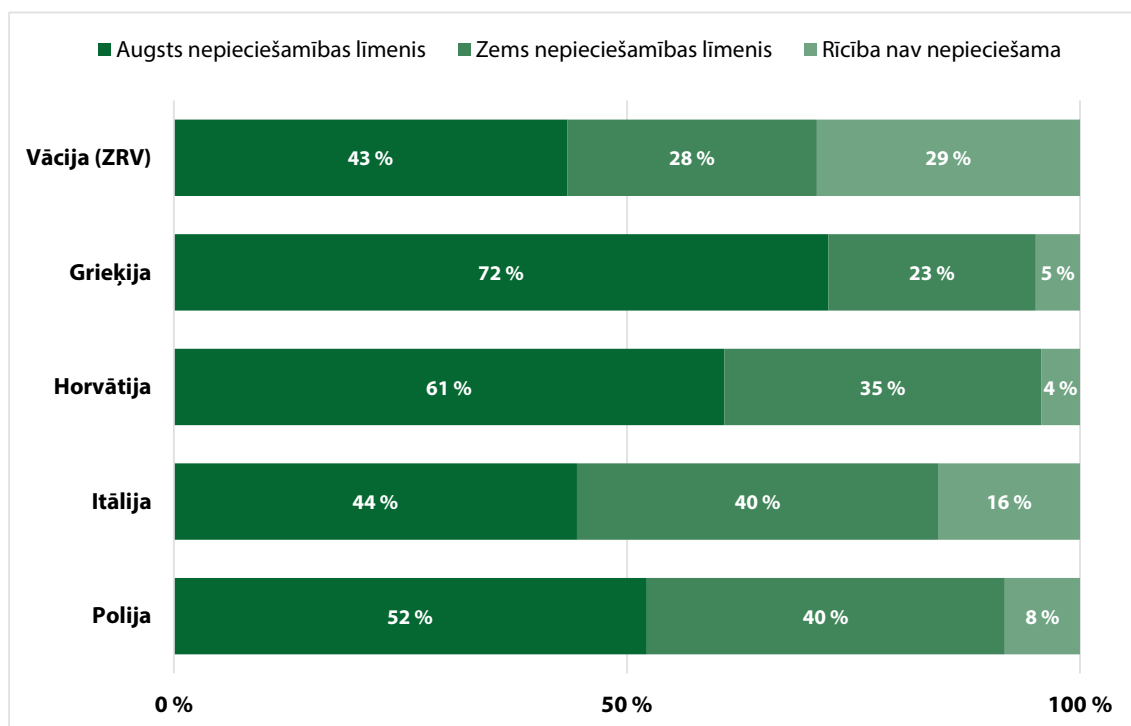
c) Digitālo ierīču iegāde izglītojamajiem (galddatori, klēpjatori, planšetdatori)

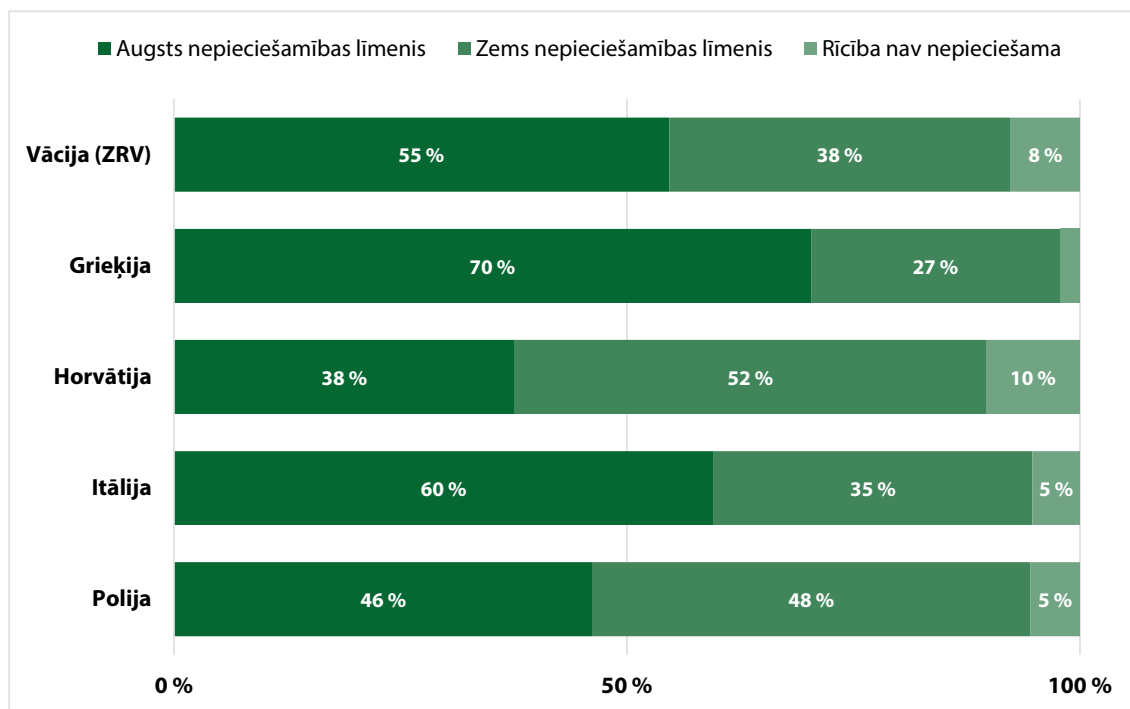
d) Digitālo ierīču iegāde pedagogiem (galddatori, klēpjatori, planšetdatori)

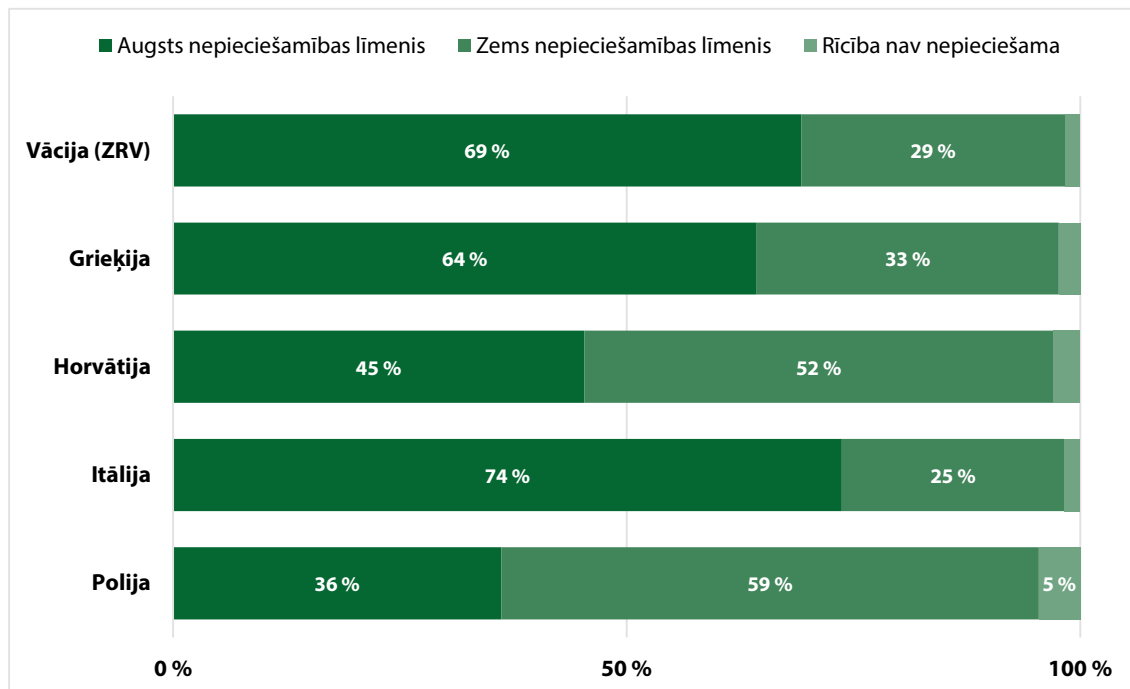
e) Interaktīvo tāfeļu un/vai cita klašu telpu aprīkojuma iegāde

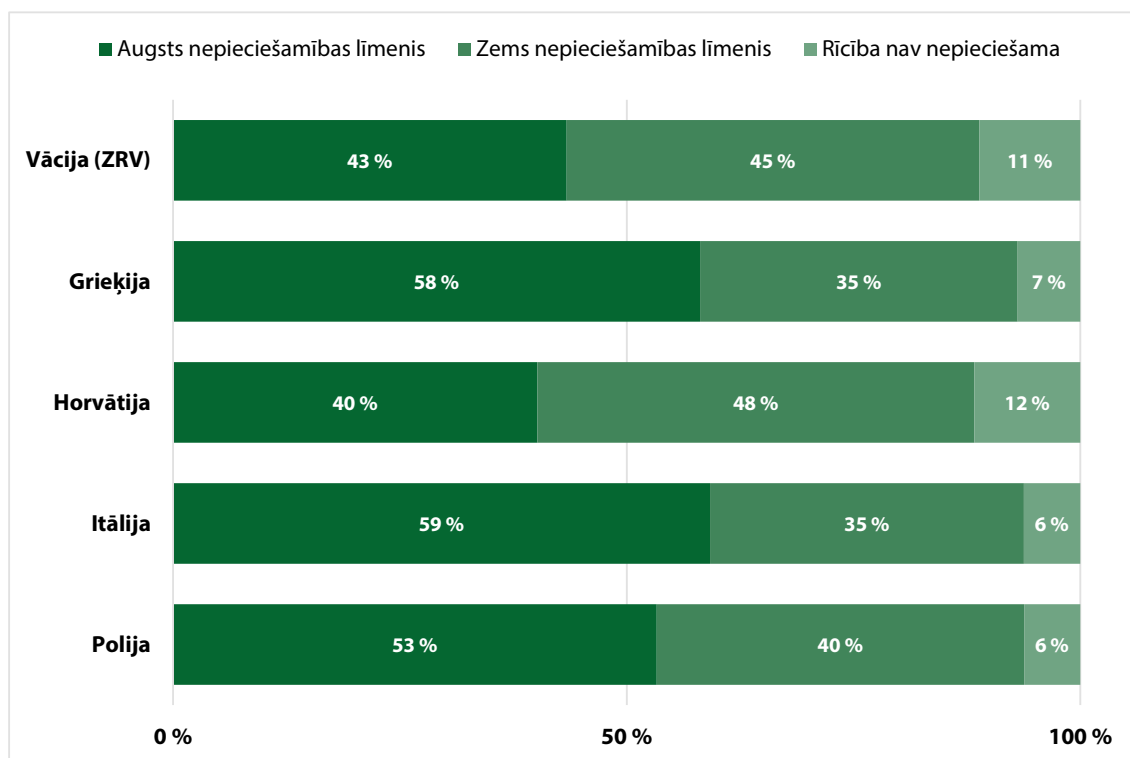
f) Digitālā mācību satura, lietotājdraudzīgu rīku un drošu platformu izstrāde

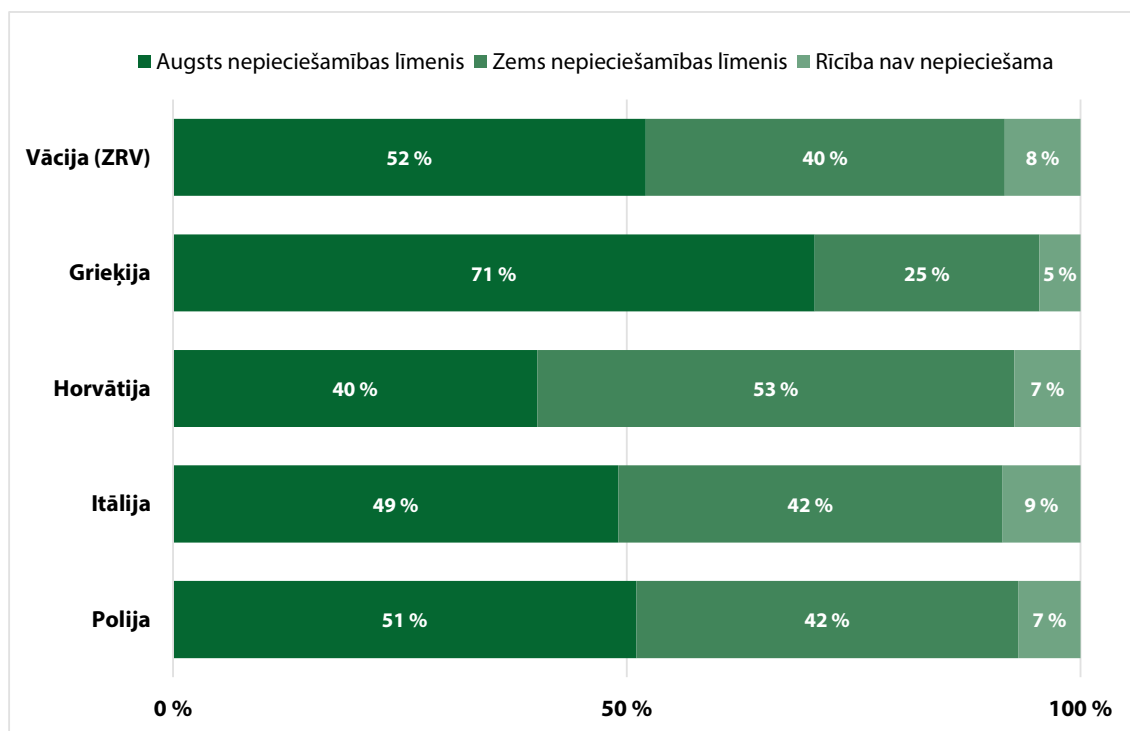
g) Pedagogu apmācība, lai viņi būtu kompetenti un pārliecināti digitālajā jomā

h) Papildu mācību priekšmeti izglītojamajiem digitālo tehnoloģiju izmantošanas jomā (piemēram, kodēšana)

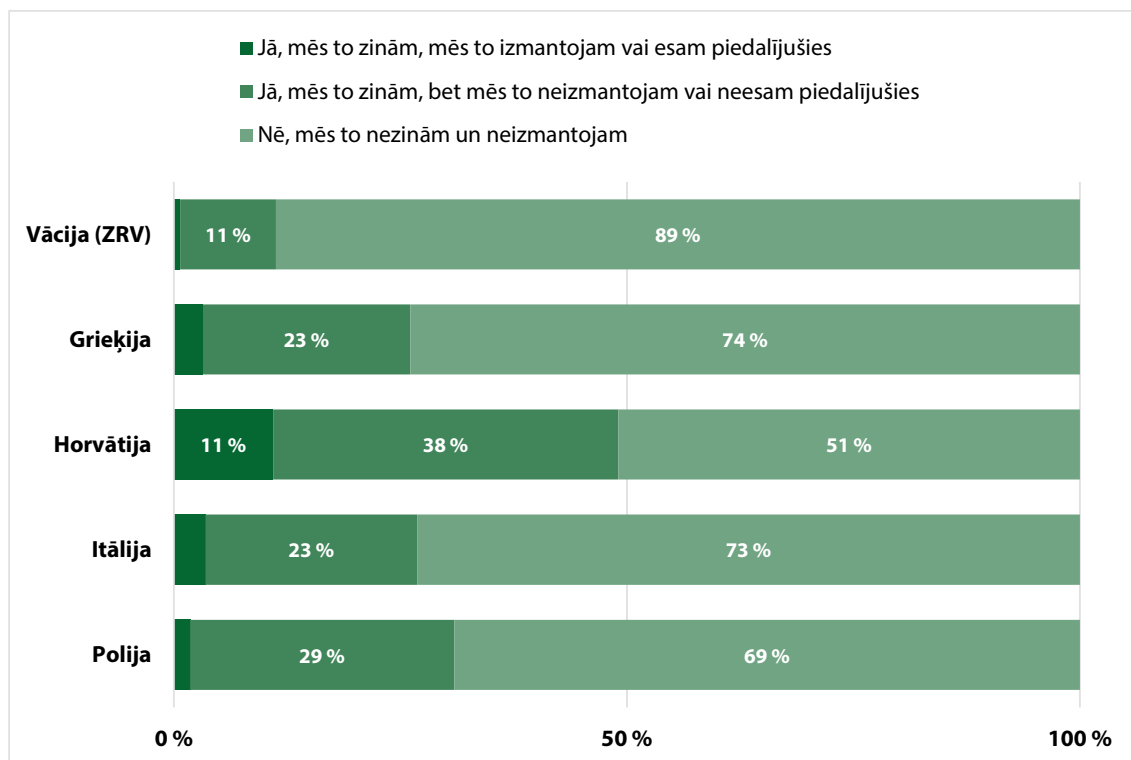

i) Atbalsts izglītības sistēmai, uzlabojot attālinātās izglītības apstākļus, jo īpaši saistībā ar Covid-19 pandēmiju

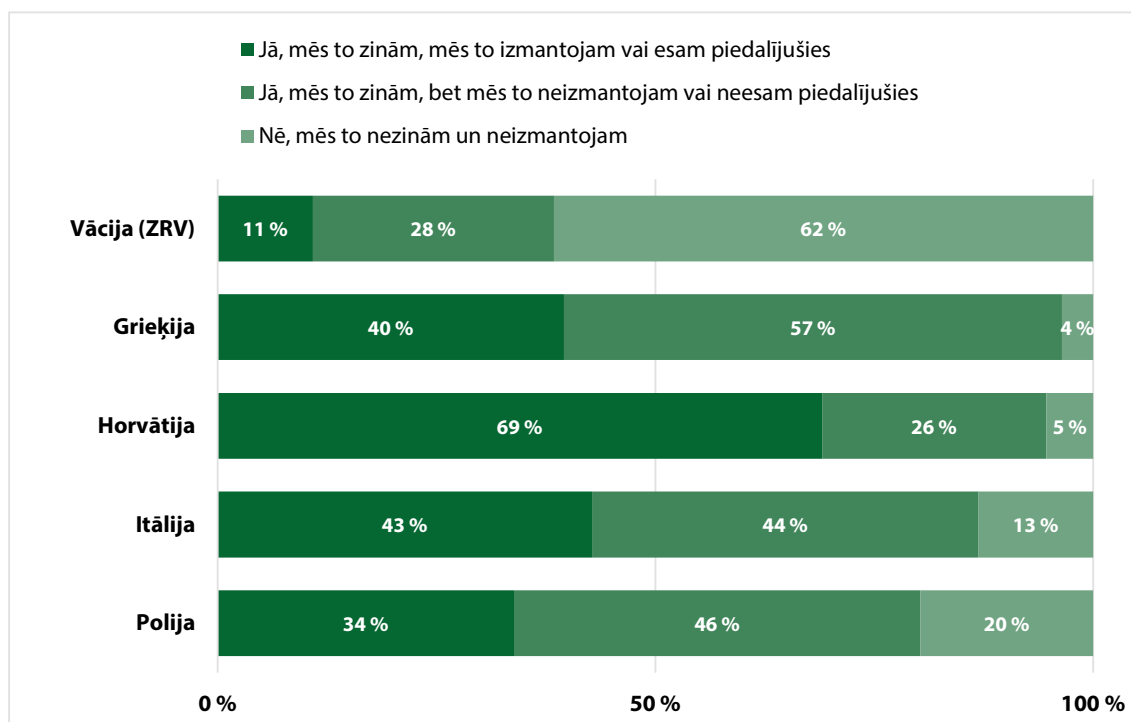

17. Kurus no ES atbalstītajiem rīkiem/platformām/darbībām jūs zināt un izmantojat vai kurās esat piedalījies?

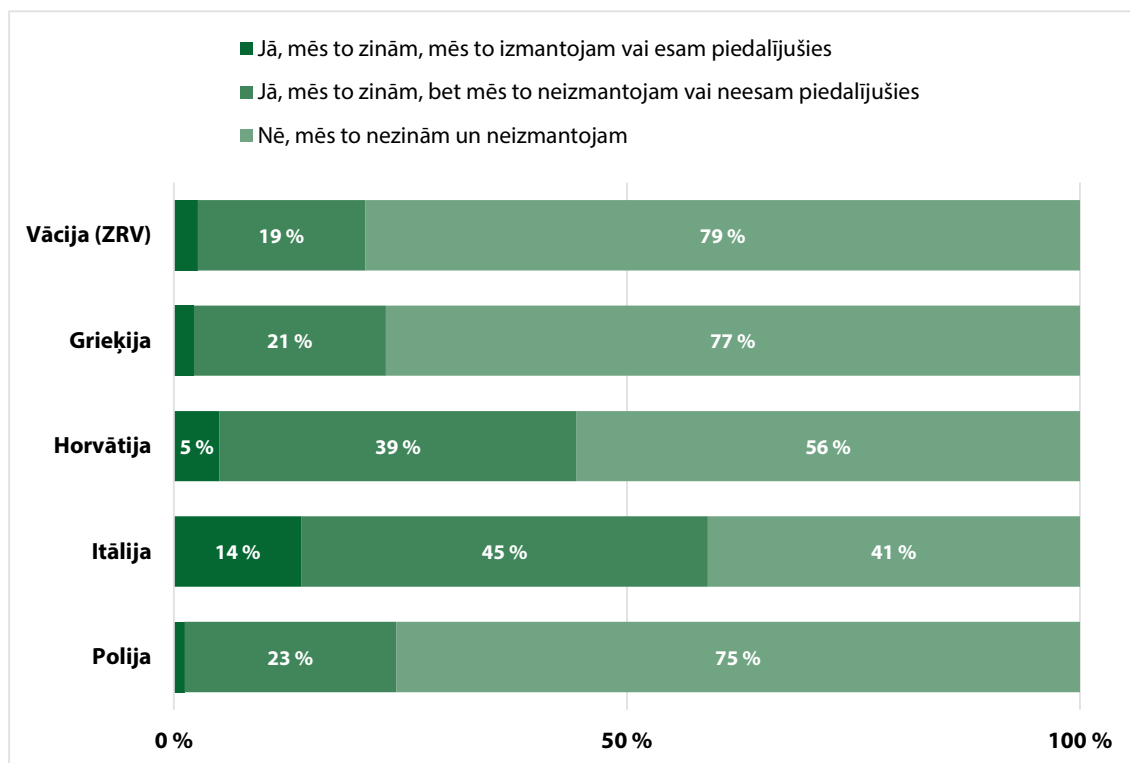
a) *SELFIE* (pašizvērtēšanas rīks digitāli spējīgām skolām)

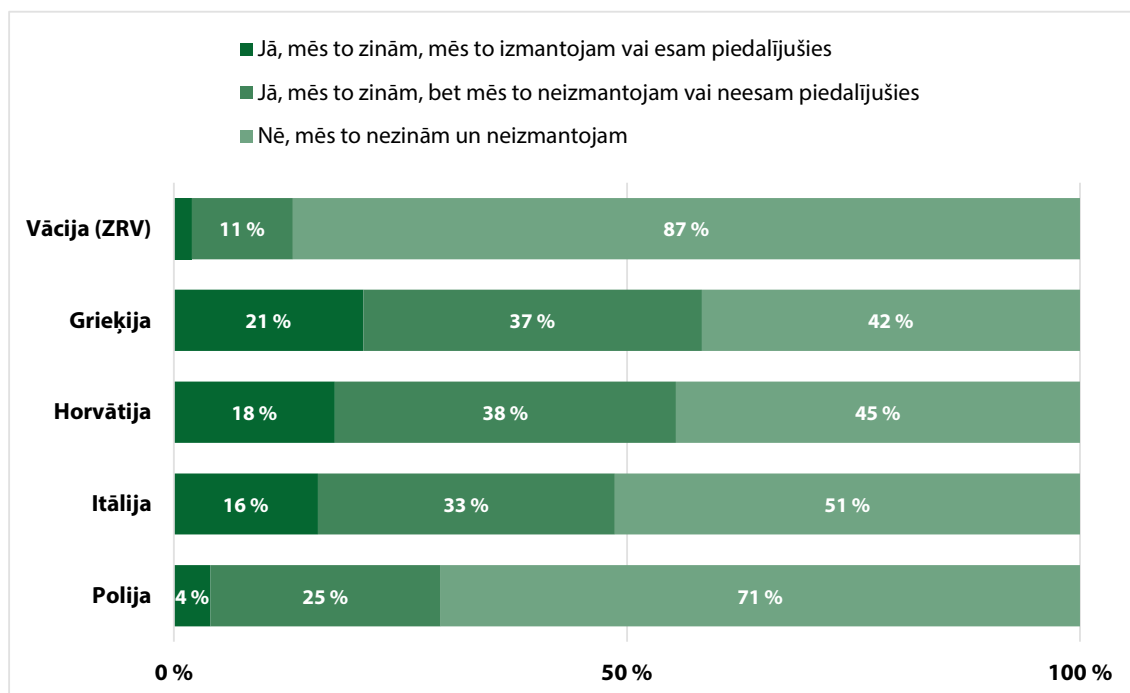
b) *eTwinning* (izglītības tīkls)

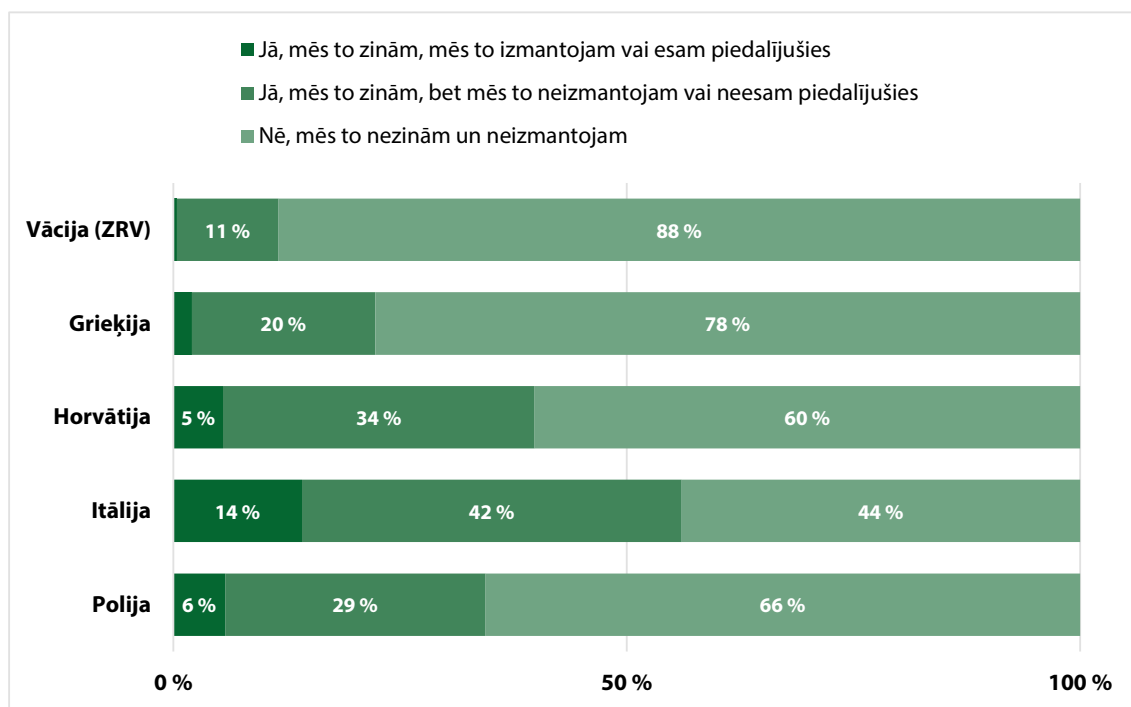
c) *DigComp* (Eiropas satvars pilsoņu digitālai kompetencei)

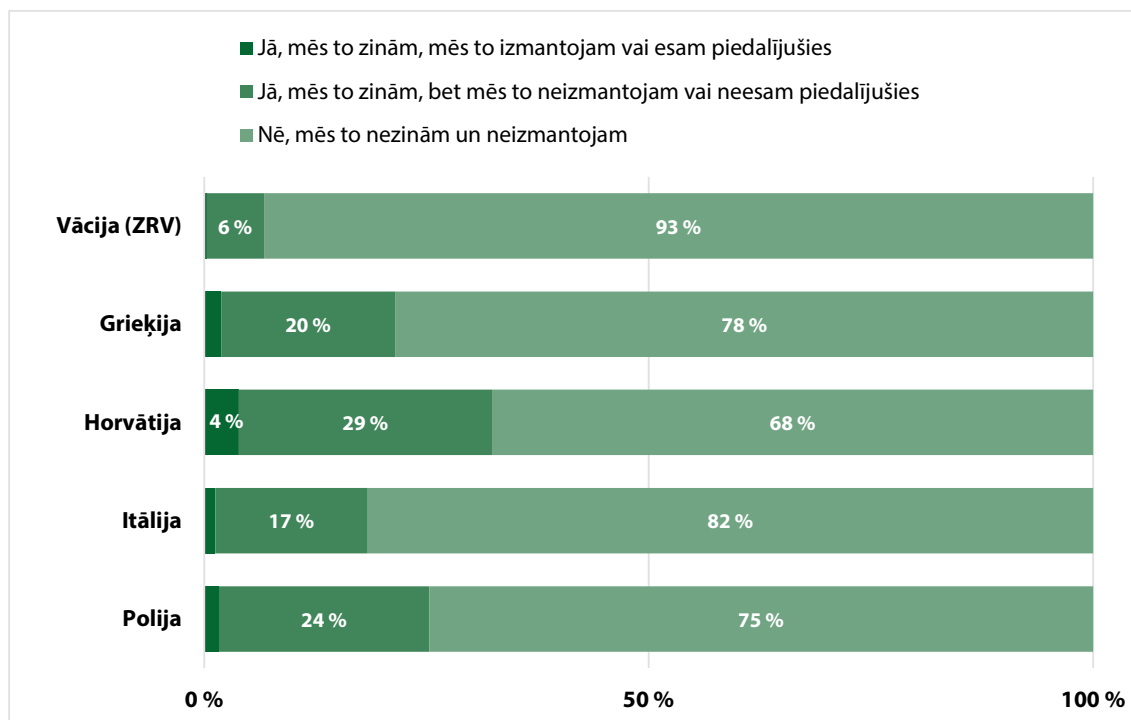
d) *School Education Gateway* (vienots kontaktpunkts pedagogiem, skolu vadītājiem, politikas veidotājiem, ekspertiem un citiem profesionāļiem skolu izglītības jomā)

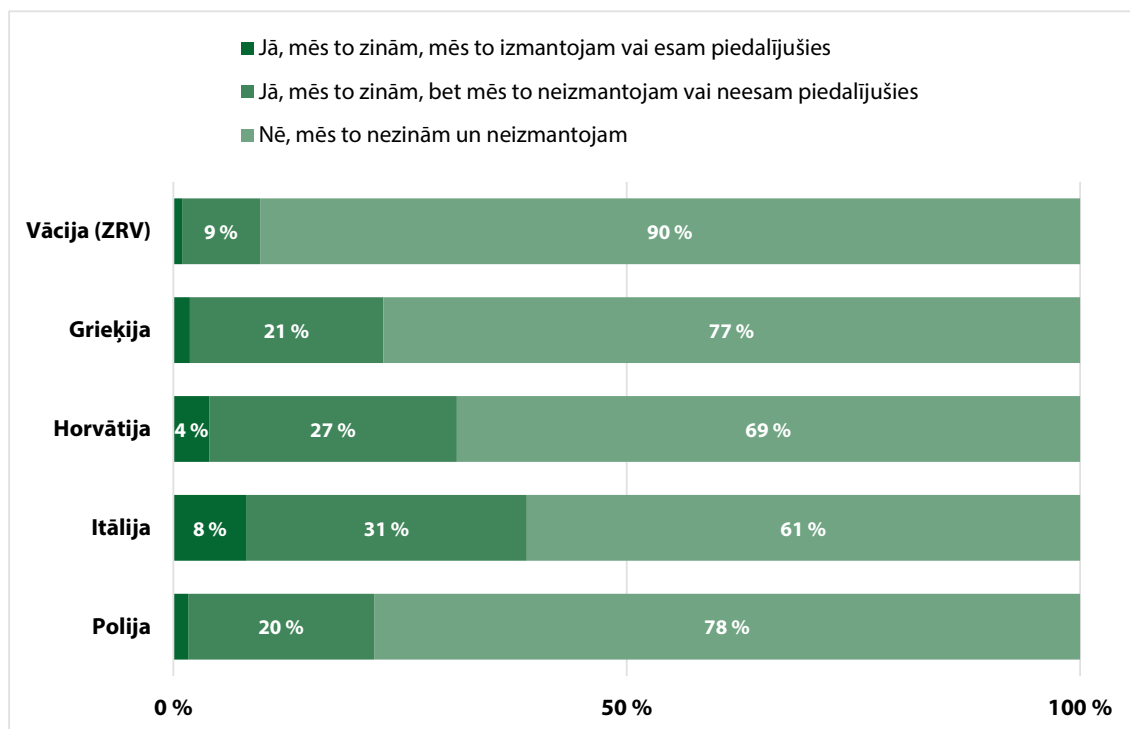
e) *Future Classroom Lab* (nodrošina *European Schoolnet*; ietver mācību kursus, darba grupas u. c.)

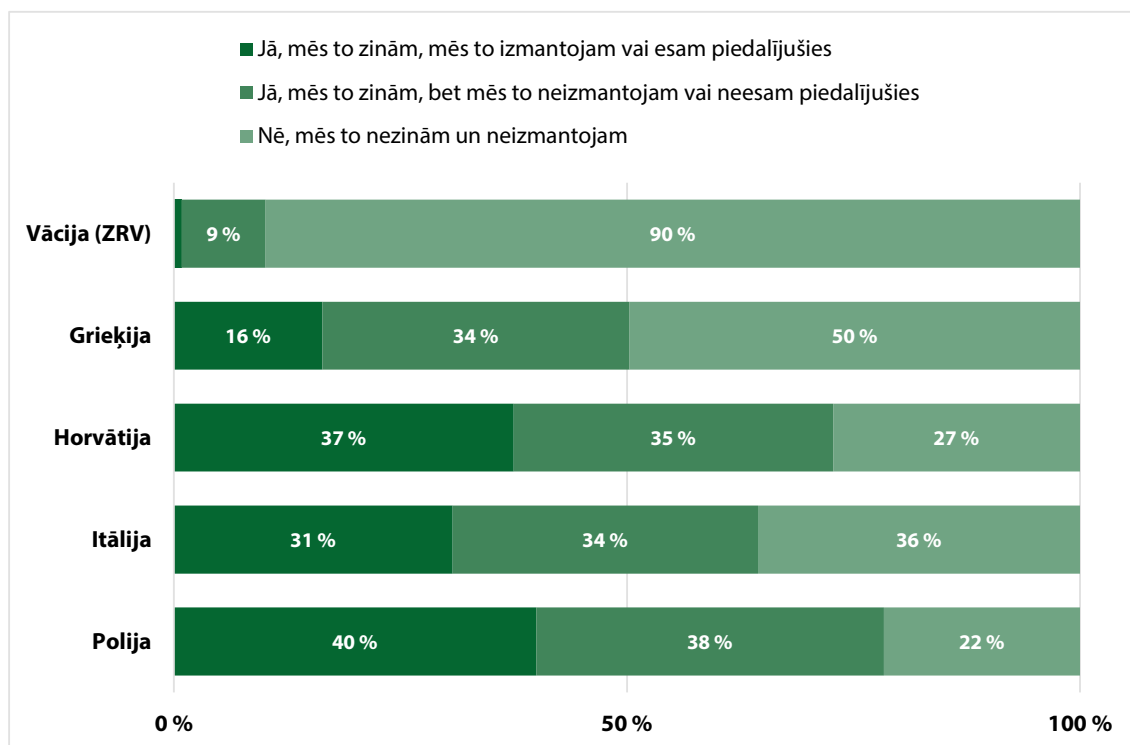
f) *Living Schools Lab*

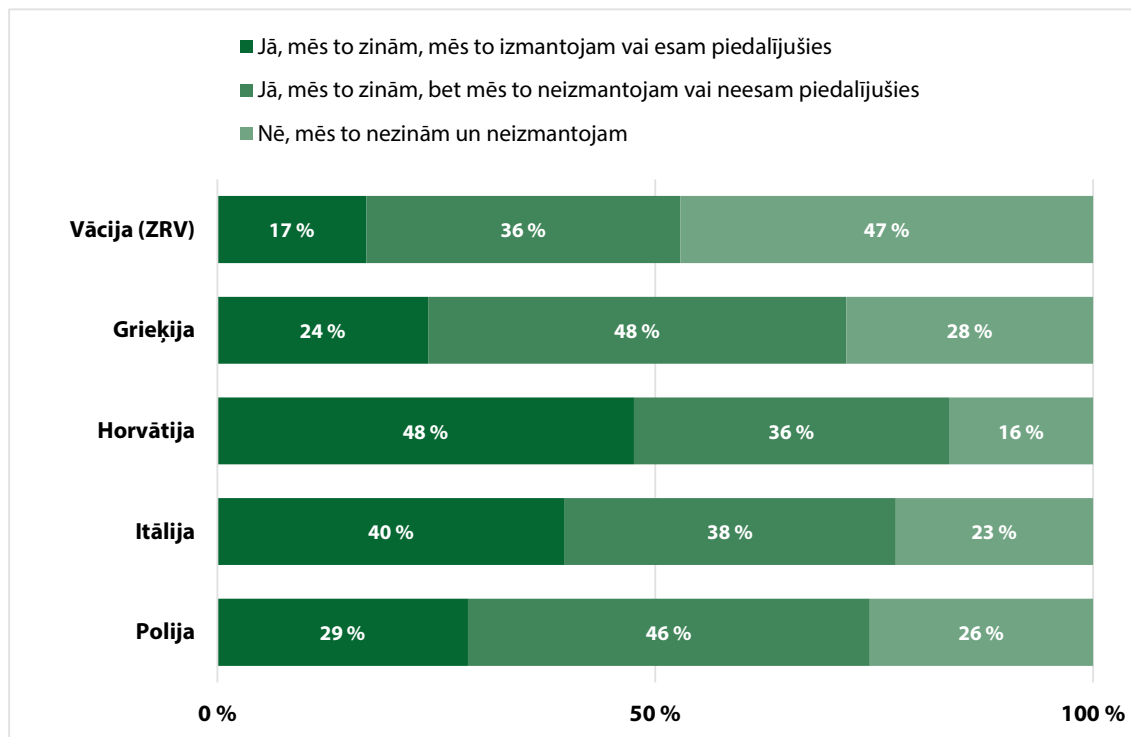
g) Digitālās izglītības hakatons

h) ES programmēšanas nedēļa

- i) Projekti, kas veicina starptautiskas skolu partnerības (piemēram, apmaiņu, zināšanu apmaiņu)

Avots: ERP aptauja.

IV pielikums. Mūsu apmeklētajās dalībvalstīs īstenoto ANM pasākumu skolu digitalizācijas atbalstam atskaites punkti un mērķrādītāji

Dalībvalsts	Pasākums	Atskaites punkti un mērķrādītāji	Indikatīvs termiņš
Vācija	3.1.1. Ieguldījumu programma pedagogu ierīču iegādei	Atskaites punkts: administratīvā nolīguma , kas noslēgts starp Vācijas federālo valdību un federālo zemju pārvaldes iestādēm par šā ieguldījuma īstenošanu, publicēšana.	3.2021.
		Mērķrādītājs: vismaz 475 miljonu EUR izmaksa digitālā aprīkojuma nodrošināšanai pedagogiem.	3.2022.
		Atskaites punkts: digitālās infrastruktūras un digitālo mediju izmantošanas skolās izmaiņu novērtējums . Programmas novērtējuma ziņojumā apstiprināts, ka pedagogi ir novērojuši uzlabojumus pieejamajā digitālajā infrastruktūrā un digitālo mediju izmantošanā skolā.	4.2025.
	3.1.2. Valsts izglītības platforma	Atskaites punkts: izglītības platformas prototipu finansēšanas vadlīniju stāšanās spēkā attiecībā uz izglītības metaplatformu un savstarpēji saderīgiem pētniecības projektiem, kas pieejami izglītojamajiem un pedagogiem. Atkarībā no šo projektu rezultātiem tiek precizēti projektu specifikāciju galvenie elementi un uzsākta iepirkuma procedūra.	3.2022.
		Atskaites punkts: izglītības platformas beta versijas palaišana ar visiem pakalpojumiem un funkcijām, kurām Federālā izglītības un pētniecības ministrija funkcionālajā aprakstā ir noteikusi augstu prioritāti. Minētās funkcijas ietver piekļuvi informācijai, lietotāja profila, sadarbības, identifikācijas un piekļuves pārvaldību, sarunbotu, darblūsmas, iesūtīti. Līdz ar palaišanu tiek veiktas papildu drošības un datu aizsardzības revīzijas un sekmīgi slodzes testi.	9.2023.
		Atskaites punkts: galīgā novērtējuma ziņojuma publicēšana un lēmuma pieņemšana par izglītības platformas nākotni, sniedzot novērtējumu, kas apliecina projekta veiksmīgu īstenošanu atbilstīgi projekta uzraudzības kritērijiem. Projekts ir veiksmīgs, ja tiek ieteikts turpināt izglītības platformas darbību vai ja tiek konstatēts, ka prototipu pakalpojumus un funkcijas pārņem un turpina izmantot citas ieinteresētās personas, pamatojoties uz projekta rezultātiem.	9.2024.
	3.1.3. Izglītības izcilības centri	Atskaites punkts: pirmo finansēšanas vadlīniju stāšanās spēkā un uzaicinājums iesniegt piedāvājumus projekta izpildāgentūrai attiecībā uz programmu kopumā.	12.2021.
		Mērķrādītājs: vismaz 45 pētniecības projektu apstiprināšana .	9.2022.
		Atskaites punkts: triju papildu finansēšanas vadlīniju stāšanās spēkā .	9.2022.
Griekija	Izglītības digitālā pārveide	Mērķrādītājs: vismaz 36 000 interaktīvu mācību sistēmu (ieskaitot tāfeles, klēpjdatorus, interaktīvos projektorus un iekšējos kabeļus) uzstādīšana pamatskolu un vidusskolu klašu telpās.	12.2024.
Itālija	leguldījumi 3: ātrs interneta pieslēgums (ultra platjosla un 5G)	Atskaites punkts: visu publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršana ātrā savienojuma projektiem (tostarp "savienotajām skolām").	6.2022.
		Mērķrādītājs: vēl vismaz 9000 skolu nodrošināšana ar vismaz 1 Gb/s pieslēgumu .	6.2026.
	leguldījumi 2.1.: integrēta digitālā mācīšana un apmācība digitālās pārveides jomā skolu darbiniekiem.	Mērķrādītājs: vismaz 650 000 skolu vadītāju, pedagogu un administratīvā personāla apmācība integrētas digitālās izglītības un digitālās pārejas jomā.	12.2024.
	leguldījumi 3.1.: jaunas prasmes un jaunas valodas	Mērķrādītājs: STEM ievirzes projektu aktivizēšana vismaz 8000 skolu ar mērķi izstrādāt un digitalizēt valsts digitālo platformu <i>STEM</i> , lai uzraudzītu un izplatītu informāciju un datus visu veidu skolām, tehniskajiem un profesionālajiem institūtiem un universitātēm.	6.2025.
		Mērķrādītājs: visiem pedagogiem tiek nodrošināti vismaz 1000 valodu un metodiskie kursi gadā .	6.2025.
	leguldījumi 3.2.: Skola 4.0: inovatīvas skolas, infrastruktūra, jaunas klašu telpas un darbsemināri	Atskaites punkts: Izglītības ministrijas pieņemts plāns " Skola 4.0 " ar mērķi veicināt Itālijas skolu sistēmas digitālo pāreju, ko pieņēmusi Izglītības ministrija.	6.2022.
		Mērķrādītājs: 100 000 klašu telpu pārveidošana par inovatīvu, adaptīvu un elastīgu mācību vidi saskaņā ar plānu "Skola 4.0". Ieguldījumu mērķis ir mācību nolūkos pamatskolās un vidusskolās ieviest visas inovatīvākās mācību tehnoloģijas (piemēram, kodēšanas un robotikas ierīces, virtuālās realitātes ierīces un progresīvas digitālās ierīces iekļaujošai mācīšanai).	12.2025.

Dalībvalsts	Pasākums	Atskaides punkti un mērķrādītāji	Indikatīvs termiņš
Polija	C2.1.2. Vienlīdzīgi konkurences apstākļi skolām ar mobilo multimediju ierīcēm – ieguldījumi minimālo standartu izpildei attiecībā uz aprīkojumu	Mērķrādītājs: skolotāju rīcībā nodots 465 000 jaunu portatīvo datoru.	9.2023.
		Mērķrādītājs: izglītojamo rīcībā nodots 735 000 jaunu portatīvo datoru.	9.2025.
	C2.1.3. E-kompetences	Atskaides punkts: Digitālās kompetences attīstības centra (DCDC) izveide.	12.2022.
		Mērķrādītājs: T1. 1500 digitālo koordinatoru, vidēji pa vienam katrā pašvaldībā (gminā) Polijā.	6.2023.
		Mērķrādītājs: T2. 2477 jaunu digitālo koordinatoru, vismaz pa vienam katrā pašvaldībā (gminā) Polijā.	9.2025.
		Mērķrādītājs: T1. Vēl 190 000 cilvēku ir apmācīti digitālo kompetenču, tostarp digitālo prasmju, jomā.	9.2024.
		Mērķrādītājs: T2. Vēl 380 000 cilvēku ir apmācīti digitālo kompetenču, tostarp digitālo prasmju, jomā.	6.2026.
	C2.2.1. Skolu/iestāžu aprīkošana ar atbilstīgām IKT ierīcēm un infrastruktūru, lai uzlabotu izglītības sistēmas kopējo sniegumu	Atskaides punkts: sabiedriskā apspriešana par sistēmu, ar ko nosaka procedūras IKT aprīkojuma izplatīšanai un infrastruktūras nodrošināšanai skolās.	9.2022.
		Atskaides punkts: sistēma, ar ko nosaka procedūras IKT ierīču izplatīšanai un infrastruktūras nodrošināšanai skolā.	6.2023.
		Mērķrādītājs: 100 000 klases skolās aprīkotas ar lokālā tīkla (LAN) savienojumu.	9.2025.
		Mērķrādītājs: 100 000 klases arodskolās un vispārējās izglītības iestādēs aprīkotas ar IT rīkiem attālinātai mācīšanai.	3.2025.
		Mērķrādītājs: skolās izveidots 16 000 mākslīgā intelekta (MI) un zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātņu un matemātikas (STEM) laboratoriju.	9.2025.
		Atskaides punkts: eksāmenu sistēmas digitalizācija.	12.2025.
Austrija	Reforma: 2.B.1. Taisnīga un vienlīdzīga izglītojamo piekļuve digitālajām pamatprasmēm	Atskaides punkts: Skolu digitalizācijas likuma stāšanās spēkā.	3.2021.
		Atskaides punkts: īstenošanas noteikumu stāšanās spēkā.	12.2021.
		Atskaides punkts: atbildīgā ministrija ir pabeigusi likuma izvērtēšanu un publicējusi rezultātus.	6.2025.
	Ieguldījums: 2.B.2. Digitālo tiešo lietotāju ierīču nodrošināšana izglītojamajiem	Atskaides punkts: ir pieņemts un publicēts lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu publicētās digitālo ierīču iepirkuma procedūras ietvaros.	6.2021.
		Mērķrādītājs: ir pabeigta ierīču piegāde 5. un 6. klasei (pamatizglītības otrā posma pirmais un otrais gads).	12.2021.
		Mērķrādītājs: ir pabeigta ierīču piegāde jaunajai 5. un 6. klasei, lai nodrošinātu, ka izglītojamajiem ir piešķirta ierīce uz pamatzglītības otrā posma pirmajiem četriem gadiem.	12.2023.
		Mērķrādītājs: ir pabeigta ierīču piegāde jaunā četru gadu cikla pirmā gada izglītojamajiem.	12.2024.

Avots: ERP, pamatojoties uz Padomes dokumentiem.

Saīsinājumi

ANM: Atveseļošanas un noturības mehānisms

ANP: atveseļošanas un noturības plāns

ERAF: Eiropas Reģionālās attīstības fonds

ESF: Eiropas Sociālais fonds

ESI fondi: Eiropas strukturālie un investīciju fondi

IKT: informācijas un komunikāciju tehnoloģija

ISCED: Starptautiskā standartizētā izglītības klasifikācija

KVAI: konkrētām valstīm adresēti ieteikumi

NGEU: *NextGenerationEU*

PVN: pievienotās vērtības nodoklis

REACT-EU: Atveseļošanas palīdzība kohēzijai un Eiropas teritorijām

ZRV: Ziemeļreina-Vestfālene

Glosārijs

Atveseļošanas un noturības mehānisms: ES finansiālā atbalsta mehānisms, kura mērķis ir mazināt Covid-19 pandēmijas ekonomisko un sociālo ietekmi un stimulēt atveseļošanu vidējā termiņā, vienlaikus veicinot zaļo un digitālo pārkārtošanos.

Darbības programma: satvars ES finansētu kohēzijas projektu īstenošanai noteiktā periodā; darbības programmā ir iekļautas prioritātes un mērķi, kas noteikti partnerības nolīgumā starp Komisiju un atsevišķām dalībvalstīm.

Digitalizācija: digitālo tehnoloģiju un digitalizētās informācijas ieviešana procesos un uzdevumos.

Digitālās izglītības ekosistēma: digitāla mācīšanās un mācīšanas infrastruktūra, kas atbalsta visus digitāli pārveidotas izglītības sistēmas aspektus.

Eiropas pusgads: ikgadējs cikls, kas nodrošina satvaru ES dalībvalstu ekonomikas politikas koordinēšanai un progresu uzraudzībai.

Eiropas Reģionālās attīstības fonds: kohēzijas politikas fonds, kura mērķis ir stiprināt ekonomisko un sociālo kohēziju Eiropas Savienībā; no tā finansē investīcijas, kas mazina reģionu atšķirības.

Eiropas Sociālais fonds: kohēzijas politikas fonds, kura uzdevums ir radīt izglītības un nodarbinātības iespējas un uzlabot nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju stāvokli. Aizstāts ar **Eiropas Sociālo fondu Plus**.

Gigabits: digitālās informācijas mērvienība, kas atbilst vienam miljardam bitu.

Gigabitu internets: interneta pakalpojums, kas piedāvā pieslēgumu ar ātrumu 1 gigabits sekundē.

Kohēzijas politika: ES politika, kuras mērķis ir samazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības starp reģioniem un dalībvalstīm, veicinot darbvietu radīšanu, uzņēmumu konkurētspēju, ekonomikas izaugsmi, ilgtspējīgu attīstību, kā arī pārrobežu un starpreģionālo sadarbību.

Kohēzijas politikas fondi: sniedz finansiālu atbalstu saskaņā ar ES kohēzijas politiku, izmantojot daudzgažu programmas, kas papildina valsts, reģionālos un vietējos intervences pasākumus. Šīs revīzijas nolūkiem būtiski fondi ir Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) un Eiropas Sociālais fonds (ESF).

NextGenerationEU: finansējuma pakete ar mērķi palīdzēt ES dalībvalstīm atgūties no Covid-19 pandēmijas ekonomiskās un sociālās ietekmes.

Programma “Erasmus+”: ES programma, ar kuru atbalsta izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomu Eiropā.

REACT-EU: *NextGenerationEU* programma, kas nodrošina papildu finansējumu esošajām kohēzijas politikas programmām, lai atbalstītu krīzes atveseļošanu, vienlaikus veicinot zaļo un digitālo pārveidi.

Skolu digitalizācija: šajā ziņojumā – IKT sistemātiska ieviešana mācīšanas un mācīšanās procesos skolās.

Komisijas atbildes

<https://www.eca.europa.eu/lv/Pages/DocItem.aspx?did=63783>

Laika grafiks

<https://www.eca.europa.eu/lv/Pages/DocItem.aspx?did=63783>

Revīzijas darba grupa

ERP īpašajos ziņojumos tiek atspoguļoti rezultāti, kas iegūti, revidējot ES politikas jomas un programmas vai ar pārvaldību saistītus jautājumus konkrētās budžeta jomās. ERP atlasa un izstrādā šos revīzijas uzdevumus tā, lai tiem būtu pēc iespējas lielāka ietekme, proti, tiek ņemts vērā risks, kādam pakļauta lietderība vai atbilstība, attiecīgo ienākumu vai izdevumu apjoms, paredzamie notikumi, kā arī politiskās un sabiedrības intereses.

Šo lietderības revīziju veica ERP locekles *Annemie Turtelboom* vadītā II apakšpalāta, kas revidē izdevumu jomas, kuras saistītas ar ieguldījumiem kohēzijā, izaugsmē un iekļautībā. Revīziju vadīja ERP loceklis *Pietro Russo*, un viņam palīdzēja locekļa biroja vadītāja *Chiara Cipriani*, biroja atašejs *Benjamin Jakob*, atbildīgais vadītājs *Niels-Erik Brokopp*, darbuzdevuma vadītājs *Sven Kölling* un revidenti *Fabio Fattore*, *Marija Grgurić*, *Marina Karystinou*, *Rene Reiterer* un *Angelika Zych*. Lingvistisko atbalstu sniedza *Miłosz Aponowicz*, *Kyriaki Kofini* un *Mark Smith*.

No kreisās: *Fabio Fattore*, *Niels-Erik Brokopp*, *Benjamin Jakob*, *Pietro Russo*, *Sven Kölling*, *Angelika Zych*, *Marina Karystinou*, *Rene Reiterer*.

AUTORTIESĪBAS

© Eiropas Savienība, 2023

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) atkalizmantošanas politiku nosaka ar [ERP Lēmumu Nr. 6-2019](#) par atvērto datu politiku un dokumentu atkalizmantošanu.

Ja vien nav norādīts citādi (piemēram, individuālās autortiesību norādēs), ERP saturs, kurš pieder ES, ir licencēts saskaņā ar šādu starptautisku licenci: [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Tādējādi atkalizmantošana parasti ir atļauta, ja tiek sniegtas pienācīgas atsauces un norādītas visas izmaiņas. ERP satura atkalizmantošana nedrīkst sagrozīt tā sākotnējo nozīmi vai jēgu. ERP nav atbildīga par atkalizmantošanas sekām.

Jāsaņem papildu atļauja, ja konkrētā saturā attēlotas identificējamas privātpersonas, piemēram, ERP darbinieku fotoattēlos, vai ja tas ietver trešās personas darbu.

Ja šāda atļauja ir saņemta, tā atceļ un aizstāj iepriekš minēto vispārējo atļauju un skaidri norāda uz visiem izmantošanas ierobežojumiem.

Lai izmantotu vai reproducētu saturu, kas nepieder ES, var būt nepieciešams prasīt atļauju tieši autortiesību īpašniekiem.

2. attēls – ikonas: šis attēls ir izstrādāts, izmantojot [Flaticon.com](#) resursus. © *Freepik Company S.L.* Visas tiesības aizsargātas.

Programmatūra vai dokumenti, uz kuriem attiecas rūpnieciskā īpašuma tiesības, proti, patenti, preču zīmes, reģistrēti dizainparaugi, logotipi un nosaukumi, nav iekļauti ERP atkalizmantošanas politikā.

Eiropas Savienības iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, kas izvietotas domēnā europa.eu, ir atrodamas saites uz trešo personu tīmekļa vietnēm. Tā kā ERP šīs vietnes nekontrolē, iesakām rūpīgi iepazīties ar to privātuma un autortiesību politiku.

ERP logotipa izmantošana

ERP logotipu nedrīkst izmantot bez ERP iepriekšējas piekrišanas.

PDF	ISBN 978-92-847-9888-9	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/77176	QJ-AB-23-011-LV-N
HTML	ISBN 978-92-847-9896-4	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/85385	QJ-AB-23-011-LV-Q

ES papildina un atbalsta dalībvalstis skolu digitalizācijā saskaņā ar dažādām programmām un pasākumiem, ko finansē no ES budžeta.

Šajā revīzijā mēs pārbaudījām, vai ES finansētā darbība labi atbalstīja skolu digitalizāciju. Mēs secinām, ka kopumā tas palīdzēja skolām to digitalizācijas centienos, bet dalībvalstīm trūka stratēģiskas mērķorientācijas ES finansējuma izmantošanā. Turklāt, neraugoties uz vērienīgu ES mērķrādītāju līdz 2025. gadam savienot visas skolas ar gigabitu internetu, tikai nelielam skaitam skolu ir tik ātrs savienojums, lai pēc iespējas labāk izmantotu digitālās izglītības potenciālu.

Mēs iesakām Komisijai aktīvāk veicināt ES darbības un sadarbībā ar dalībvalstīm stiprināt saikni starp ES mērķiem, valstu vai reģionālajām stratēģijām skolu digitalizācijai un ES finansējumu skolām. Komisijai arī cieši jāuzrauga un jāmudina dalībvalstis līdz 2025. gadam visas skolas savienot ar gigabitu internetu.

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) īpašais ziņojums saskaņā ar LESD 287. panta 4. punkta otro daļu.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1

Uzziņām: eca.europa.eu/lv/Pages/ContactForm.aspx

Timekļa vietne: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors